

DE

SACRIFICIO

MISSÆ

TRACTATUS ASCETICUS

Joannis S. R. E. Cardinalis Bona.

jos. Berard presbitero S. sac. D.

BELLOVACI,

Apud MICHAELEM COURTOIS,

Eminentissimi D. D. Cardinalis de
JANSON, Episcopi Comitis
Belvacensis, Typographum.

M. DCC. XVII.

CUM PERMISSU.

BIBLIOTHECA
CAPUCINS de S. SACR.
NOVICIA. R. D. D. D.
CAPUCINORUM

@119

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

ROYAL CANADIAN MOUNTED POLICE
CHICAGO, ILL.

AD
SACERDOTES
DE USU ET SCOPO
HUIUS LIBELLI
PRÆMONITIO.

PAUCIS te in hoc vestibulo
sistam, quisquis es, Christi
Sacerdos, qui hanc meam lucu-
brationem evolvere dignaveris,
ut in ea edenda propositum meum,
ejusque scopum & usum noscas.
Cum primum Sacerdotio initiatus
fui, illud protinus animo ver-
sare cœpi, quam ardua res esset
suscepto ministerio ritè fungi, &
ipsum Dei Filium pro meis &
aliorum peccatis incruento sacri-
ficio quotidie immolare. Actus

igitur conscientia stimulis, sanctorum Patrum, & recentiorum ferè omnium, qui de Missa sanctè celebranda aliquid ediderunt, scripta percurrrens, plura ex illis documenta exterpsti, quibus in unum congestis, paucisque de meo additis, hoc Opusculum composui, quod amicis impellentibus multos post annos publici juris facio. Et primo quidem de ipso Sacrificio, ejusque valore & fructibus quadam generaliter præmitto. Secundo de his ago, quæ ad ritè & piè celebrandum Sacerdoti necessaria sunt. Tertio de antecedentibus Missæ celebrationem, & de proxima ad eam præparatione. Quarto de ipsa celebratione. Verum de his, quæ sacro absoluto facienda sunt.

Inserui aliquot orationes & exercitia pro me, meique similibus

adhuc in limine perfectionis ha-
rentibus, quibus si quis assueve-
rit, à distractionibus preservari,
Deique amore succendi facile pote-
rit. Alios autem, qui in altiori
gradu sunt constituti, sublimio-
res res exercitationes Spiritus
sancti unctio docebit.

Porro hæc exercitia non eo con-
silio descripta sunt, ut in singulis
diebus à Sacerdote rem divinam
actu peragantur: sed legendus
aliquoties libellus est, donec docu-
menta in eo tradita benè animo
percipiantur, & voluntas piis
affectibus imbuatur: tum ea
quisque seliget, quibus se magis
affici senserit; & quoties celebra-
re voluerit, aliqua ex illis pro
suo arbitrio, & devotione assumet.

Terret quosdam prolixitas, sed
inexpecto, qui tandem usu &
exercitatione edocti, quæ prius

ardua & operosa putabant, expeditissima esse, minimeque negotii experiuntur. Velocius enim mens operatur quam lingua; & quae non nisi longo sermone explicari possunt, unico mentis actu concipiuntur. Plura docebit usus, Deo iuvante, cujus gratia, ut mihi & omnibus, qui hoc meo labore uti voluerint, uberrimè aspires, anxè deprecor; sed mihi praecipuè, ne fortè cum allis praedicaverim, ipse reprobus efficiar.

DE SACRIFICIO MISSÆ

TRACTATUS ASCETICUS.

CAP. I.

*Quædam præmittuntur de ipso
Missæ Sacrificio.*

§. I. *Quale Sacrificium sit Missa.*

QUAMVIS in lege veteri plura fuerint sacrificia, in nova tamen unicum est, quod omnium legalium holtiarum differentiam tanto perfectius complectitur, quanto excellentior, Deoque acceptabilior est victima, quæ in eo immolatur. Est igitur Missa sacrificium Latreuticum, sive honorarium oblatum Deo ad summum &

supremum cultum atque honorem ipsi
 exhibendum, tamquam primo principio
 & ultimo fini nostro, in protestationem
 infinitæ ejus excellentiæ, domini, &
 majestatis; nostræ que ab eo dependen-
 tiæ, servitutis, & subjectionis. Est Eu-
 charisticum in gratiarum actionem pro
 omnibus beneficiis naturæ, gratiæ &
 gloriæ collatis & conferendis ab ipso
 Deo, ut summo benefactore. Est Propi-
 tiatorium & satisfactorium pro peccatis
 & poenis debitis, applicat enim omnibus
 pro quibus offertur, vim & virtutem sa-
 crificii crucis; imò est idem sacrificium
 quoad substantiam, eadem hostia, idem
 principalis offerens, licet diverso modo
 offeratur. Ideò verò propitiatorium di-
 citur, quia hac oblatione placatus Do-
 minus gratiam & donum poenitentiae
 peccatoribus non poenitentibus obicem
 concedit: Poenas item peccatis debitas
 relaxat, quia per ipsum applicatur sa-
 crificium Christi, qui pro peccatis totius
 mundi in cruce satisfecit. Easdem poe-
 nas remittit defunctis existentibus in
 purgatorio, quia ad eum quoque finem
 à Christo institutum est; ut constat ex
 potestate, quæ confertur Sacerdotibus
 in ordinatione, offerendi pro vivis &
 defunctis; nec potest hoc effectu carere,
 quia ex parte ipsorum nullus obex esse
 potest. Porrò in illis, pro quibus tan-
 tum offertur, siye vivis, siye defunctis

tanta erit poenæ remissio, quantam Christus ex sua misericordia taxavit. Licet enim res, quæ offertur, sit infiniti valoris, nostra tamen oblatio non nisi finitum habet effectum, ut communiter docent Theologi. In iis verò qui simul etiam offerunt, augetur pro cujusque affectu & devotione. Denique quia Christus non solum nobis remissionem peccatorum, sed alia quæcunque beneficia promeruit, idcirco hoc sacrificium est etiam omnium bonorum impetratorium, spiritualium quidem primò, & per se, temporalium verò secundariò, & quatenus ad spiritualia conducunt. Sed quia ex se vim habet dumtaxat impetrandi in genere, ut aliquid determinatum impetretur, debet ad illud offerentis intentio specialiter applicari. Ad impetrandum autem pro Ecclesia, semper intervenit ejusdem Ecclesiæ intentio, præsertim quoad ea quæ in orationibus Missæ à Deo petuntur: nam ipsa quoque Ecclesia est offerens in persona sui Ministri.

§. II. *De his qui offerunt hoc Sacrificium.*

Primum & præcipuum inter offerentes locum obtinet Christus, qui solus potuit acceptabile sacrificium offerre Patri, quod quia quotidie offert per

Sacerdotes ministros suos, ideò dicitur sacerdotium habere sempiternum, sicut scriptum est, *Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech*. Non solum autem ex eo est offerens quod illud instituerit, quodque ei vim totam ex meritis suis contulerit; sed ex eo præcipuè quod sacerdos in persona ejus, & tanquam Minister ac legatus ipsum præsentans sacrificat, ut constat ex verbis consecrationis, non enim dicit, Hoc est corpus, vel hic est sanguis Christi; sed, Hoc est corpus meum, Hic est sanguis meus. Christus igitur, simul cum sacerdote idem sacrificium Deo Patri pro hominibus offert: & ex ejus persona, cujus purissima sanctitas & dignitas infinita est, semper hoc sacrificium mundum est & gratum Deo, quamvis à Ministro peccatore offeratur.

Alter offerens est ipsa Catholica Ecclesia, cujus sacerdos Minister est, & in ea omnes fideles non excommunicati, qui etiam aliqua ratione sunt offerentes per sacerdotem non tanquam per Ministrum, sed tanquam per Legatum seu mediatorem. Nam sicut tota Respublica dicitur agere quicquid ejus nomine Legatus suus agit: sic omnes Catholici dicuntur sacrificare, quia ipsorum nomine in persona totius Ecclesiæ sacerdos sacrificat. Non tamen omnes eodem modo: sed quidam habitualiter tantum,

illi nimirum qui nec adsunt sacrificio, nec cogitant de illo; quia tamen unum sunt toti Ecclesie per charitatem, consentur habitualiter idem facere quod illa facit. Alii causaliter, jubendo & curando ut quis sacrificet, quod maxime contingit in dantibus ad hoc eleemosinam. Alii demum actualiter, qui sacrificio actu intersunt.

Tertius offerens & proprius minister hujus sacrificii est sacerdos legitime ordinatus, cujus tam firma & immobilis potestas est, ut etiam in hæresim lapsus, suspensus, depositus, degradatus, sive excommunicatus, valide hoc sacramentum conficiat & offerat, licet illicitè, dummodo legitimam materiam & formam adhibeat. Nec valor sacrificii minuitur, etsi sacerdos pessimus, aut ab Ecclesia præcisus sit: non enim fructus ex qualitate Ministri, sed ex Christi institutione dependet.

• III. *De vi effectiva hujus
Sacrificii.*

• DupleX spectari potest in hoc sacrificio vis effectiva. Una quam dicunt Theologi ex opere operato, independentè à merito & dignitate Ministri: altera quam vocant ex opere operantis, dependentè nimirum ab ipso operante, ejusque merito & bonitate, at-

que ab ipso pretium & virtutem accipiens. Primum effectum ex opere operato plures Theologi docent, nec sacerdotem percipere ut offerens est, nec fideles quatenus sunt offerentes, sed quatenus pro ipsis offertur: hunc enim effectum sacrificium istud non habet nisi pro iis pro quibus est institutum, & eo modo quo institutum fuit: est autem institutum ut pro hominibus offeratur, & ut illis dumtaxat profit, pro quibus offertur: cumque sit applicativum virtutis sacrificii crucis, non causat nisi in subiecto, cui talis virtus applicatur; id autem fit ab offerente, qui determinat oblationem pro tali persona. Constans semper fuit Catholicorum sententia habere hoc infallibiles & determinatos effectus ex opere operato, nisi ille pro quo offertur obicem ponat, remissionem videlicet alicujus poenae peccatis jam remissis debitæ, vel donum alicujus gratiæ prevenientis ad obtinendam commissorum remissionem. Quod verò attingit ad vim impetrativam non esse infallibilem, quotidiana probamus experientia, non enim omnia quæ petimus, & propter quæ sacrificium offertur, semper impetramus. Provenit hoc ex natura impetrationis, quæ requirit libertatem in dante, ad eum ut possit pro suo arbitrio negare vel concedere quæ petuntur. Petimus enim propositis ali-

quo motivo, quo putamus posse Deum moveri ad aliquid faciendum, sed ex eo non ardetur, vel propter pactum vel propter institutionem ad concedendum. Deinde non impetramus, nisi voluntas nostra, respectu rei, quam petimus, sit conformis voluntati Christi, quæ cum nobis ignota sit, ei non possumus nos conformare. Certum nihilominus est non carere sacrificium hoc effectu, quia tamen id præcisè Deus non concedat quod postulamus, aliud tamen tribuit quod id & nunc magis iudicat expedire.

Quod ad alterum effectum ex opere operantis, duo sunt capita, ex quibus augeri potest. Primum est bonitas & dignitas operantis procedens ex habitu gratiæ sanctificantis & virtutum, quæ gratiæ annexæ sunt: nam quò sanctior est sacerdos & gravior Deo, eò magis acceptabiles erunt eius preces, & oblationes. Secundum est actualis devotio, quæ sacrificium offertur: nam quò major illa est, eò amplius ipsum prodest. Sicut enim alia opera bona à iusto facta eò magis sunt meritoria & impetratoria, pluraque valent ad satisfactionem & remissionem poenæ, quo perfectius & ferventius fiunt: ita hoc sacrificium sive spectetur ut est sacrificium, sive ut est sacramentum, quo ferventius peragitur & suscipitur, eò magis augetur meritum, magisque prodest pro se offerentibus &

V
 fuscipientibus, & illis pro quibus offer-
 tur. Idè satagere debet sacerdos, ut
 fit Deo valè gratus, & continua vir-
 tutum heroicarum exercitationem cres-
 cat apud illum in gratia & sanctitate,
 semperque celebret cum ingenti fer-
 vore & devotione: sic enim fiet, ut tam
 ipse quàm alii pro quibus offert, plures
 & efficaciores sacrificii effectus ex opere
 operantis consequantur.

§. I V. De valore, & fructibus Sa-
 crificii.

Q Uamvis nonnulli ex Theologis exi-
 stimarint hoc sacrificium ex opere
 operato valorem sive efficaciam inten-
 sivè infinitam habere, èd quod sit idem
 quoad substantiam cum sacrificio crucis,
 resque oblata, corpus scilicet & sanguis
 Christi, sit infiniti pretii, & ipse Christus
 principalis offerens sit persona infinita;
 certior tamen & communior sententia
 est, non nisi finiti valoris esse. Potissima
 hujus assertionis ratio ex Christi Domi-
 ni voluntate desumitur, qui noluit hoc
 sacrificium ordinare ad fructum inten-
 sivè infinitum conferendum: sicut de
 facto rebelles Angeli non sunt redempti,
 quia Christus merita suæ passionis no-
 luit illis applicare. Alia ratio est, quia
 ad infinitam sacrificii efficaciam præter
 hostiæ, & principalis offerentis infini-
 tatem, requiritur etiam ejus infinitas

à quo immediatè offertur. Cum igitur sacerdos immediatus offerens sit infinitæ dignitatis, valor etiam sacrificii quoad actuale influxum & efficientiam finitus erit, quia actio illa à supposito finito immediatè producitur: & in hoc differt à sacrificio crucis sacrificium nostrum, quia illud fuit immediatè à supposito infinito, idèdque fuit actio, secundum esse morale infinita, & Deo Patri infinite grata. Favet huic doctrinæ communis fidelium sensus, qui plura pro se & suis sacrificia offerri curant, quod certè non facerent, si infinitam in singulis efficaciam agnoscerent. Possent etiam sacerdotes unico sacrificio sexcentis obligationibus satisfacere, quod Ecclesiastica vetant decreta. Frustra pro uno defuncto tot multiplicarentur sacrificia, quia unum sufficiens esse ad omnes animas liberandas. Missa denique cujuslibet sacerdotis sacrificium Christi in cruce æquaret, quod idèd unicum fuit, quia valoris infiniti. Neque considerandum est id quod in sacrificio continetur, tanquam ens quoddam naturale agens secundum summum gradum virtutis suæ, sed ut ens liberum, cujus operatio tantam habet efficaciam, quantam habere vult ipsum agens principale Christus Redemptor noster, qui hoc in hoc sacrificio vult nobis applicare infinitum tantum & limitatum

fructum suæ passionis. Habet igitur sacrificium efficaciam finitam in ordine ad omnes suos effectus, excepta vi impetrativa quam idè infinitam esse omnes fatentur, quia non consistit in aliquo quod producat à sacrificio, sed in excellentia & intrinseca dignitate ipsius, quatenus objective movet Deum ad id quod petitur concedendum, quamvis semper non concedit, nisi cum iudicat salutem nostram expedire ut concedatur.

Si vero loquamur de infinitate extensiva, an scilicet sacrificium pro multis oblatum æquè singulis prodest, sicut uni prodesset, si pro eo tantummodo offerretur, gravis quaestio est præmissa distinctione fructuum Missæ definienda. Est igitur triplex portio valoris Missæ, seu triplex fructus, generalis, specialis & medius. Primus pertinet ad omnes fideles; secundus est proprius celebrantis; tertius subest dispositioni sacerdotis, ut applicet cui voluerit. Primus ex eo provenit quod generaliter pro omnibus fidelibus vivis & defunctis offertur, est enim idem quoad substantiam cum sacrificio crucis, quod pro omnibus oblatum est, & ex canone constat debere sacerdotem pro omnibus applicare, pro Papa, pro Episcopo, pro Rege, totaque Ecclesia militante & purgante, & non potest non applicare, cum sit ab ipsa Ecclesia ad hoc specialiter deputatus.

Quocirca

Quocirca hic fructus ad omnes fideles extenditur qui ab Ecclesiæ unitate non sunt præcisi, & non ponunt obicem, & sic potest esse quodammodo extensivè infinitus, omnesque & singuli, si per ipsos non stet, integrum fructum percipere possunt, ac si unus tantum esset. An autem hic fructus non solum impetrationem, sed etiam satisfactionem includat, controversum est. Secundus in hoc fundatur, quia sacerdos offert etiam pro se ipso. *Offero, inquit, pro innumerabilibus peccatis, & offensionibus, & negligentibus meis.* Debet enim ut ait Apostolus, *quemadmodum pro populo, ita etiam pro semetipso offerre pro peccatis.* Provenit autem sacerdoti fructus, quatenus ab ipso ut publico ministro offertur; ideò non est alteri applicabilis: nam, dum offert pro se illis verbis, *pro peccatis & offensionibus meis,* eo ipso sibi applicat, sibi verò applicatum non est alteri applicabile. Tertius colligitur ex natura sacrificii, quod ita institutum est, ut pro omnibus offeratur, ac propterea illis prodesse debet, pro quibus offertur. De hoc fructu medio communis sententia est non esse infinitum extensivè, sed eo magis in singulis minui, quo magis extenditur. Debet autem sacerdos hunc fructum illi applicare, pro quo specialiter celebrare tenetur ratione beneficii, & elemosinæ, præcepti superioris, vel alio quocunque

titulo; idque ante Missam, vel saltem in Missa ante consecrationem, nam si essentia Missæ in sola consecratione consisteret, ut plerique sentiunt, applicatio post illam facta nihil valeret, sacrificio quoad substantiam jam consummato.

S. V. *Quæ praxis servanda in applicatione Missæ.*

Quia diximus sacrificii fructum debere à sacerdotibus applicari, operæ prærium erit ex communi & magis præcepta Theologorum sententia præxim aliquam sive methodum hujus applicationis præscribere, quæ ipsis sacerdotibus usui sit, ne eos labi in re tanti momenti & muneris suo deesse contingat. Et primò quidem observandum est sacerdotem multiplici nomine hoc sacrificium offerre, nomine Christi primi & præcipui offerentis ex cujus meritis sacrificii valor emanat, & ex cujus voluntate maximè pendet ejusdem applicatio: nomine item Ecclesiæ, cui meritorum suorum & satisfactionum dispensationem Christus commisit: deinde nomine proprio, quatenus libera sua voluntate offert, sibi que aut aliis pro suo arbitrio applicat: nomine tandem aliorum fidelium, qui simul cum ipso, sive per ipsum interno affectu offerre

cuntur, illorum videlicet qui Missæ in-
serviunt & assistunt, vel pro ea cele-
branda eleemosinam largiti sunt. Porro
Christus & Ecclesia sacrificii fructuum
quoties offertur, participes esse volunt
omnes fideles, dummodo capaces sint,
& nullus in eis obex reperiatur: nec ulla
requiritur ex parte sacerdotis celebran-
tis applicatio, ut communis hic fructus
in omnes diffundatur. Omnium autem
fructuum pars quædam notabilis, Chri-
sto sic volente & disponente relicta est
liberæ applicationi, & determinationi
tam ipsius sacerdotis celebrantis tan-
quam Ministri & mysteriorum ejus dis-
pensatoris, quam aliorum simul cum eo
offerentium, quod ex communi Ecclesiæ
consensu morem fidelium approbantis,
quo expetunt hoc sacrificium pro se pe-
culiariter offerri, manifestum est: frus-
tra enim id facerent, si omnes ejus fruc-
tus jam applicatus esset, nec ullus per
sacerdotis intentionem applicandus su-
peresset. Sacerdos vero in hujus sacri-
ficii actione aliis cum ipso offerentibus
superior est, & ideo fructuum applicatio
ab ejus intentione præcipuè pendet,
nam cum sit actus potestatis ordinis, ejus
subjacet voluntati. Sed quanta & qualis
sit portio fructus, quam Christus Do-
minus voluit, sive generatim ad omnes
fideles, sive speciatim ad hos vel illos se-
cundum intentionem particularem sa-

ferendis celebrantis derivari, incertum omninò est: neque enim sacra scriptura, nec Ecclesiæ traditio, nec concilia, aut Patres quidquam de hac re tradiderunt aut diffinierunt. Ideò satis est quod sacerdos tantùm de fructu sacrificii juxta devotionem, sive obligationem suam his aut illis applicare velit, quantum Christus Dominus ipsi applicandum concessit.

Observandum secundo quod ut sacerdos sacrificii fructum validè applicet, necessaria est ejus intentio, qualem requirunt Theologi ut aliquod sacramentum validè conficiatur. Quapropter habitualis sufficiens non est; actualis optima atque laudabilis, sed non necessaria: sufficit enim virtualis, illa nimirum quæ ab actuali proveniens & non revocata, adhuc remanet secundum suam virtutem. Debet autem hæc intentio ipsam sacrificii actionem conditionari, & esse certa & determinata, nec effectum sacrificii suspensum relinquere, quia non potest à futura conditione dependere. Quod si sacerdos fructum sacrificii nemini applicet, vel ille pro quo offert ejus capax non est, aut eo non indiget, manet fructus in Thesaurò Ecclesiæ. Unde in tali casu optimum fore censent Theologi conditionatam habere voluntatem, & alium substituere, qui eo fructu potiatur. Optimum quoque, aliquibus visum est, quod sacerdos, qui

pro pluribus offerre intendit, & specialiter & nominatim exprimat, non generaliter & in confuso, quia singulis minus prodesset; suum enim effectum producit, secundum modum quo applicatur, perfectior autem applicatio est, cum omnes singulatim nominantur. Ad scrupulos denique evitandos, qui circa applicationem oriri possunt, debet sacerdos rejectis incertis opinionibus, sacrificii fructus primo & principaliter illi applicare, pro quo celebrare tenetur ratione beneficii, eleemosinæ, promissionis, aut specialis obligationis. Tum sine ejus præjudicio & in quantum licite potest, aliis item applicare poterit sibi charitate aut alia quavis ratione peculiariter conjunctis, seu commendatis, suam intentionem intentioni Christi summi sacerdotis perfecte conformando, & submittendo: sic enim poterit tuta conscientia ex infinito & numquam exhauriendo thesauro meritorum & satisfactionum Christi, cujus dispensator est constitutus, partem aliquam in plures derivare, quæ ex summa & ineffabili Dei misericordia non nisi uberrima sperari potest.

CAP. II.

*De requisitis in Sacerdote ad
rite & pie celebrandum.*

§. I. De puritate vitæ.

QUOD olim David de templi ædificatione, id sibi sacerdos de divini sacrificii oblatione, & sumptione dictum putet: *Opus grande est, neque enim homini preparatur habitatio sed Deo.* Ad Deum igitur accessurus; ut ipsius Dei unigenitum Filium incruentè sacrificet, cum timore tantum opus aggrediatur, probetque seipsum, & præviis dispositionibus præparet ad uberrimos sacrificii fructus perepiendos. Sunt autem tres præcipuæ dispositiones, quæ in sacerdote requiruntur: Puritas vitæ, Rectitudo intentionis, actualis devotio. Puritas vitæ in duobus consistit. Primùm ut sit mundus ab omni peccato non solum mortali, sed etiam veniali deliberato & scienter admissio, atque ab omni affectu erga ipsa peccata venialia. Levia siquidem peccata omninò vitare nequimus, at ipsorum affectum penitus ex animo evellere & possumus & debemus, adeò ut nulli voluntate & affectu inhærea-

mus. Alterum ut conetur omni studio esse purus & sanctus & ornatus omni virtute, sibi que propterea illud peculiariter dictum existimet. *Quis justus est justificetur adhuc, et sanctus sanctificetur adhuc.* Rectè Chrysostomus, *Quo non oportet esse puriorem tali fruente sacrificio; quo solari radio non splendidiorem manum carnem hanc dividente? os quod igne spiritali repletur? linguam quæ tremendo nimis sanguine rubescit? Cogita qualis sit insignitus honore, quali mensa fruaris: quod Angeli videntes horrescunt, neque libere audent intueri propter emicantem inde splendorem, hoc nos pascimur, sic nos unimur, & facti sumus unum Christi Corpus & una caro.* Docet S. Thomas proprium effectum hujus sacramenti esse hominem in Deum transformare, & ipsi per amorem assimilare. Qua ergo fide debet esse imbutus, qua spe roboratus, qua succensus charitate, qua præditus innocentia, qui talem victimam quotidie immolat, Deumque suscipit, & in ipsum mysticè transformatur? Quod si dispositio ut aiunt Philosophi, ejusdem rationis esse debet cum forma ad quam disponit: divina procul dubio dispositio necessaria erit, ut recipiatur cibus divinus; vita sit instituta, ut divina sit & superhumana, & mundanæ atque carnali prorsus opposita. Qui sit vivit, secedit à creaturis, & soli Deo adhæret: solus Deus in intellectu ejus est, solus in

voluntate, solus in colloquiis, solus in operibus. Nihil in illo quod sapiat mundum, quod carnem redoleat & sensum: seipsum odio habet, corpus suum iugi mortificatione crucifigit, divitiis spernit honores fugit, amat nesciri & pro nihilo reputari. Discutiat ergo vitam suam sacerdos, & si talem nequaquam esse, sed adhuc terrenam deprehenderit, in divinam transferre satagat sedula virtutum exercitatione. Hic etiam pertinet externa corporis & vestium mundities, gravitas & maturitas, quæ Presbyterum hoc est seniolem deceat; talisque compositio totius hominis, ut omnes ex solo ipsius aspectu ædificentur.

§. II. De rectitudine intentionis.

Secunda sacerdotis dispositio ad celebrandum est rectitudo intentionis, virtutis enim laudem vel vitii notam à fine, quem intendimus, actiones nostræ fortiuntur. Intentio autem ut recta sit, non solum excludit omnem finem malum, & alienum ab ipsa sacrificii institutione, sed etiam vetat ad ipsum accedere ex sola consuetudine sine actuali tanti mysterii consideratione, & prævia præparatione. Sacerdos itaque celebraturus diligenter attendat quo fine moveatur, an propter damnabile lucrum, aut aliquod temporale motivum.

non caelestem panem, sed terrenum
quærens; non animæ salutem, sed cor-
poris emolumentum: ne sacrificio pro
mundi vita instituto in sui perniciem
abutatur. Finem sibi præfigat excelsum,
caelestem, supernaturalem, qui Dei glo-
riam respiciat, propriam salutem & per-
fectionem, ac proximi utilitatem. Huc
dirigat suam intentionem, ut per hanc
victimam salutarem purgetur à pecca-
tis, à languoribus animæ curetur, & ab
ingruentibus malis protegatur: ut ab
aliqua tentatione & adversitate eripia-
tur: ut aliquod beneficium impetret, &
de præceptis gratias agat: ut virtutes,
augmentum gratiæ, & donum perseve-
rantix obtineat: ut pro variis proximo-
rum necessitatibus, & pro requie defun-
ctorum Deum interpellet; & univer-
sam Ecclesiã ei commendet: ut cul-
tum lactiæ Deo exhibeat, sanctisque
honorem & venerationem: ut Christi
passionem & mortem commemoret, si-
cut ipse præcepit dicens, *Hoc facite in mei
commemorationem*: ut emendatus ab om-
ni inquinamento carnis & spiritus seip-
sum Deo conjugat, & inseparabiliter
uniat, cum ipso consummatus in unum.
Ex his & aliis hujusmodi motivis inten-
tionem ante Missam dirigere oportet jux-
ta formulam infra tradendam. Non est
autem hoc loco præmittendum quod-
dam eximix sanctitatis & doctrinæ viros

semper tremores incertitudinis vitæ quotidie hac intentione corpus & sanguinem Christi in Missæ sacrificio suscepisse, ut si eos contingeret ea die mori, Viaticum illis foret ad vitam æternam. Multum verò hoc proderit sacerdoti ad mortis & æternitatis memoriam sedulò renovandam.

§. III. De actuali devotione.

Tertia dispositio in actuali devotione consistit, quam ut in se excitet sacerdos, satagere debet primò, ut quicquid de hoc ineffabili mysterio, cælestiumque charismatum thesauris in eo reconditis sacrosancta docet Ecclesia, firma fide apprehendat cum sublimissima eorundem æstimatione. Verbis enim consecrationis ab eo prolatis, panis in corpus, & vinum in sanguinem Christi transubstantiatur, atque ibi adest subspecierum velamine illud purissimum Christi corpus, quod pro salute nostra cruci affixum fuit: adest sanguis, qui pro nobis effusus est: adest anima gloriosa, in qua sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ Dei: adest Christus verus Deus & verus homo, mirabilis in majestate sua, qui venturus est judicare vivos & mortuos & sæculum per ignem. Necessaria secundò est ad excitandam devotionem humilitas, quæ præ cate-

ris virtutibus in hujus sacramenti institutione maxime enituit. Christus enim cum informa Dei esset, exinanivit semetipsum, & sub exiguis speciebus panis & vini corpus suum & sanguinem atque Divinitatem conclusit, seipsum exponens sceleratorum hominum injuriis, qui pleni immunditiis ad ipsum accedere, eumque pollutis manibus contrectare præsumunt. Par igitur est sacerdotem tantam humilitatem imitari, & in suum nihilum resilire, ac nihil de se præsumere. Sola humilitas est, quæ dignè nos præparet ad tantum hospitem suscipiendum. Nulla nostra dispositio, nulla industria, nulla virtus; sed sola Dei gratia nos dignos reddit: quare nostram debemus indignitatem agnoscere, & soli divinæ misericordiæ inniti. Tertio; quia Christus hujus mensæ delicias acerbissima sua passione nobis promeruit, sanctos sacerdotes legimus ignem devotionis in se solitos succendere, jejniis, flagellationibus, ciliis, & aliis hujusmodi cruciatibus, quos imitari & nos debemus, Agno pro nobis occiso nosmetipsos immolantes, solitudo, solitudine, abstinentia, sensuum custodia, non omissis exterioribus castigationibus juxta cujusque vires & conditionem. Multum denique prodest ad devotionem ingens fames, fervens desiderium, atque ardentissimus amor

hujus angelici panis, ad quem sumendum nos tantissime invitatur Dominus dicens; *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.* Quod si desit hoc desiderium, illud saltem desiderare, & à Domino petere debemus ferventissimis amoris actibus; *Desiderium enim pauperum exaudiet, & animam esurientem satiabit bonis.*

C A P. III.

Varie considerationes ante Missam

§. I. *Quanta sit sacerdotum dignitas, & quanta debeat esse sanctitas.*

Nulla est inter homines dignitas, nulla excellentia, cui possit sacerdotalis sublimitas comparari. Omnium Principum fulgorem superat, omnium Regum potestatem excedit; illorum enim autoritas circa temporalia & terrena versatur, sacerdotis autem potentia etiam ad aeterna & caelestia extenditur, pro quibus comparandis omnes Principes & Reges ad sacerdotes confugere, opem eorum implorare, seque illis subicere non erubescunt. Idè ab Apostolo dictus est sacerdos ab hominibus assumi, ut offerat dona & sacrificia; ac si super

alios elevatus communem hominum conditionem antecellat, quia mediator Dei & hominum in his quæ sunt ad Deum constitutus. A Malachia item propheta Angelis æquiparatur his verbis : *Labia sacerdotis custodient scientiam, & legem requirent ex ore ejus, Angelus enim Domini exercituum est.* Imò ex potestate quam habet absolvendi à peccatis, & conficiendi corpus & sanguinem Christi, etiam Angelis superior est; & ut ait Nazianzenus orat. 1. quædam illi divinitas inest, aliosque efficit Deos. Hæc te sedulo considerare oportet, quicumque es Christi sacerdos, ne ad te pertineat Psalmographi sententia dicentis; *Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.* Nihil in te terrenum sit, nihil commune cum populo. Sit Angelica conversatio tua, vita divina, mores illibati. Quid turpius quam honor sublimis, & vita deformis; sancta professio & illicita actio? Vide igitur quam dignè actio respondeat nomini, mores dignitati. Quod si sacerdotes antiquæ legis jussit Deus sanctos esse, ut incensum & panes propositionis convenienter offerrent; quanto majorem sanctitatem inesse tibi oportet, qui Filium Dei quotidie offers & suscipis? Et si solet corpus ciborum quibus nutritur qualitatibus imbui, æquum sanè est, ut Christi in

Eucharistia existentis, quo singulis diebus vesceris, conditiones imiteris, & virtutes perfectè exprimas. Latet Christus sub exiguis speciebus, nec ullo se specioso indicio manifestat: tu quoque Dei dona absconde, & ama nesciri, ac pro nihilo reputari. Ille ibi manet peccatorum, infidelium, ac etiam bestiarum injuriis expositus: tu similiter cunctis subjectus esto, atque in omni contemptu & opprobrio patientiam serua. Ille omnes seipso pascit sine ulla personarum acceptione: & tu erga omnes liberalis esto, sitque sincerus in te animarum zelus sine ullo humano respectu. Ille diuisis speciebus nec læditur nec dividitur: tu etiam pacatum animum ac omninò imperturbabilem in omni difficultate conserva. Ille nullum detrectat locum, & in eo stat, in quo collocatur à quouis sacerdote quantum vis scelerato: tu pari ratione ad omnia loca & officia indifferens esto, nec ullum onus recuses quod tibi à superioribus imponatur. In hoc denique sacramento substantia panis & vini desinit esse, & soia remanent accidentia: & tu eodem modo in te debes annihilare omnem terrenam substantiam, omnes scilicet affectus inordinatos, gloriæ appetitum, prava desideria, dictamina hujus mundi, & quicquid perfectioni contrarium est.

§. II. De excellentia hujus
Sacrificii.

Cum sacrificium sit primum Reli-
gionis munus, planè decebat ut
Christiana Religio, qua nulla perfec-
tior & sublimior esse potest, nobilissi-
mum haberet sacrificium, cujus excel-
lencia ex multis capitibus colligi potest.
Primo ex eo quod in illo offertur, qui est
Christus Dominus, verus Deus & verus
homo; & quia nihil excelsius illo est
ideo ratione ipsius actio ipsa sacrificandi
omnes humanas actiones excedit, etiam
actus sanctorum. In cœlis Deum aman-
tium. Cavendum ergo ne nostra irreve-
rentia & indevotione tam magnæ rei
oblationem dehonestemus. Et si Deus
olim sacerdotibus præcepit, *Mundamini
qui fertis vasa Domini*, quanto majori
puritate nos enitere debemus, qui pu-
rissimum Christi corpus, pretiosissi-
mum sanguinem Deo offerimus? Secun-
do ex persona cui offertur, qui est solus
Deus. Nulli enim Sanctorum, nec ipsi
Beatæ Virgini offerri potest, sed ex ipsa
intrinseca rei natura convenit soli Deo,
quia per sacrificium testificamur Deum
esse primum principium & ultimum fi-
nem nostrum, & supremum Dominum
etiam rerum, cui in signum nostræ
subjectionis aliquod sensibile offerimus

ad significandum per rem sensibilem oblatam sacrificium internum, quo anima se offert Deo sicut principio suæ creationis, & sicut fini suæ beatificationis. Hoc autem nec ipse Deus per absolutam suam potentiam efficere potest, ut alicui creaturæ conveniat. Tertio, ex ipsa consecratione, quia panis & vinum in corpus & sanguinem Christi transsubstantiantur, manentibus accidentibus sine subjecto. Est autem hæc actio omninò supernaturalis, quæ nullo modo pendere potest ab aliqua potentia creata tanquam à causa principali, quia solus Deus efficit transubstantiationem. Quarto, ex valore ipsius sacrificii qui est infinitus sicut merita & passio Christi, ac proinde æquè placet Deo, ac mors ejus in cruce, licet effectus finitus sit. Quinto, ex fine propter quem cæteris omnibus abolitis institutum fuit, ut nimirum per ipsum Deo creatori nostro cultum patriæ tribuamus, nostramque servitutem & subjectionem humillimè testificemur: ut dignas ei gratias perpetuò agamus pro universis beneficiis ejus: ad auxilia divinæ gratiæ, ejusque protectionis, excitationis & directionis impetranda: ad obtinendam peccatorum veniam: ad iram Dei placandam, & imminetia flagella avertenda: ad succurrendum omnium vivorum & defunctorum necessitatibus; quæ sunt penè infi-

nitr. Porrò ex his clarissimè constat nullam posse majorem in hac vita, aut præstabiliorem actionem à mortalibus exerceri, quàm offerre Deo hoc sacrificium. Idèò nullus seu Rex, seu Pontifex esset, qui Sacerdotem celebrantem quacunque ex causa accersere, cœptumque sacrificium interrumpere auderet. Quia verò Sacerdos hoc sacrificium peragit in persona Christi, ita se gerere debet, ne quid in ipso sit quod Christi personam dedeceat: sicut legatus Regis personam sustinens summoperè cavet, ne quid indecorum, & suo munere indignum committat.

§. III. *De ejusdem necessitate.*

DEbet sacerdos sollicitè considerare quàm sit necessarium hoc sacrificium, quo summoperè indigent & qui sunt in hoc modo & qui in purgatorio: hi ut citiùs liberentur, & ad perennem felicitatem perveniant: illi ut continuis Dei præsiidiis adjuventur. Ad ipsum enim spectat, tanquam ad legatum totius orbis, omnium petitiones ad Deum ferre, omnium necessitates spirituales & corporales eidem exponere, & singulis obtinere quod singulis profit ad salutem. Sunt autem necessitates spirituales, primum peccata, quibus plenissima sunt omnia regna mundi in quovis ferè ho-

minum statu & conditione. Deinde sunt tentationes internæ & externæ à corrupta natura, à sensibus & membris, ab extrinsecis objectis rerum & personarum, à volubilitate liberi arbitrii, à dæmonibus oriri solitæ, eæque innumeræ & superato difficiles. Sunt denique occasiones extrinsecæ malorum ad peccata allicientes domi & foris, & hinc perpetua pericula æternæ damnationis. Necessitates corporales sunt etiam innumerabiles, quibus omnes vel premuntur, vel sunt obnoxii: morbi videlicet, bella, persecutiones, lites injustæ, odia, calumniæ, contumeliæ, paupertas, mendicitas, amissiones honorum, exilia, carceres, insidiæ, dolus, fraudes, pugnæ civiles & domesticæ, jurgia, detractiones, & multiplices injuriæ dominorum, servorum, vicinorum, æqualium, quæ passim inferri solent manifestè vel occultè. Sunt igitur in magna necessitate Catholici malè viventes, qui peccati mortalis nexibus irretiti computrescunt in facibus suis: omnes quoque Infideles, Hæretici, Schismatici, Judæi, Pagani, & Turcæ, qui veri Dei cognitione carentes in tenebris vivunt: neque hi omnes à statu ad cetero infelici naturæ viribus emergere possunt, nisi respiciens desuper Pater misericordiarum potenti virtute eos excitet & præveniat. Iusti in tepidi, & imperfecti, & alii etiam fer-

ventes quibus continuum imminet periculum cadendi in peccatum mortale & gratiam divinam amittendi, cum sit tanta depravata naturæ fragilitas, tanta carnis rebellio, tanta dæmonis rabies, tanta vis pravorum habituum, tanta mundi corruptela. Sunt & alii sine numero suprascriptis calamitatibus pressi; Quidam enim ope divina indigent ad aliquam tentationem superandam, alii ad aliquam virtutem acquirendam, sive ad aliquem actum supernaturalem elicendum. Quidam in mari sunt, alii in via non satis tuta. Hic vexatur inimicitiis, ille calumniam patitur: nonnulli paupertate, alii morbis, scrupulis, litibus, are alieno, aliisque calamitatibus affliguntur. Multi sunt in periculo mortis constituti, à qua pendet æternitas, quos modo prorsus inexplicabili torquent & cruciant peccata commissa, bona omissa, temporalia quæ reliquunt, æterna ad quæ properant. Gravissimam denique necessitatem patiuntur animæ defunctorum in carcere Purgatorii detentæ, quarum tota spes in suffragiis nostris sita est, cum ipsæ pro se nec satisfacere, nec quicquam possint impetrare. Horum omnium infinita multitudo supplices manus extendit ad sacerdotem mirabili ejulatione clamans & deprecans, ut partem aliquam divini auxilli singulis impetret, directis in Missa supplicibus eorum li-

bellis, quos serio & ferventer, magnoque affectu æterno Patri commendare debet. Turpe enim esset in conspectu tantæ majestatis distractione vel hæsitatione in ultam reddere legationem, & tanti ponderis negotia frigide ac perfunctorie pertractare.

§. IV. *Qua reverentia celebrandum sit.*

DUplex est reverentia, interna & externa. Interna in timore & tremore, in humilitate & compunctione cordis consistit. Ad externam pertinent totius hominis compositio & gravitas, omniumque cæremoniarum ac præscriptorum rituum observantia. Quam vero cura adhibenda sit, ut hoc augustissimum sacrificium omni veneratione ac reverentia celebretur, facile intelliget sacerdos, si ex una parte consideraverit nullum opus sanctius ac divinius à Christi cultoribus tractari posse, quam hoc ipsum tremendum mysterium: ex altera vero perpendat maledictum vocari in sacris litteris qui facit opus Dei negligenter. Quod si Regem allocuturus magno metu stat coram illo, nec audet oculos ab eo divertere: quanto majori trepidatione, humilitate & sollicitudine, in conspectu divinæ majestatis adstare oportet, tota mente in ip-

ium Deum intenta, qui non ſolùm externum aſpectum, ſed intima etiam animi penetralia intuetur? Quid turpius & poena dignius, quàm quod peccator ſacro altari irreverenter aſſiſtat, ubi Sancti metuunt, pavent Angeli, tremunt Poſteſtates, & ſupremi Spiritus faciem ſuam velant præ verecundia & confuſione? Accedit nox ad lucem, infirmus ad omnipotentem, ſervus ad Dominum, creatura ad Creatorem & non formidat, non contremiſcit? Proderit etiam ad excitandum reverentiæ affectum conſideratio gaudii, quod S. Trinitas & omnes coelites ex devota & reverenti Miſſæ celebratione percipiunt: tum quia id ſacrificium teſtamenti loco à Chriſto relictum eſt, in pignus amoris quo ſuos in finem dilexit: tum quia eſt mortis illius commemoratio, qua intercedente peccata noſtra deleta ſunt, homines redempti, ſancti ſalvati, & nos qui vivimus innumeris beneficiis cumulamur. Cavendum ergo ne quid ſacrificans admittat, quod iſtam minuat lætitiã Dei & Sanctorum, quæ ex huius ſacrificii ſuaviſſimo odore promanat. Ad eandem denique reverentiam comparandam debet ſacerdos ſolerter præmeditari quàm ſapienter & exactè S. Eccleſia divinitus edita totius ſacrificii ordinem, momentum, & apparatus præſcripſerit & inſtituerit. Nam primo culpas veniam præ-

cando confitetur : tum Deum laudat & adorat , eique de acceptis beneficiis gratias agit : opem divinam sibi & aliis implorat : nec ullum officii genus prætermittit , quod possint mortales sanctè cum Deo exercere. Jungit autem cum his externam conformationem , habitumque corporis maxime decentem & religiosum : vel stat , vel flectit genua , aperto semper capite , manibus modo junctis , modo protentis , & in cœlum sublatis , quæ omnia aptissima sunt ad reverentiam in ipso celebrante , & in absentibus consiliandam. Nec quocumque modo , sed præstantissimo Deum alloquitur : secretò enim loquitur & veluti ad aurem , sicut amicus cum amico. Loquitur non suo , sed totius Ecclesiæ nomine , & à Deo auditur tanquam gerens personam publicam , nulla habita sui ratione , sive bonus sive malus sit. Loquitur in publica celebritate coram universa cœli curia , & hominibus qui adsunt : atque ideò in solemnī confessione , quæ Missæ præmittitur , & sanctos & populum appellat ; & in Præfatione Deum precatur , ut voces suas cum Angelorum vocibus admitti jubeat. Loquitur cum Christo Domino , qui in sacramento præsens est , ejusque preces simul cum ipso æterno Patri presentat. Verba tandem , quæ loquitur non ipse suo ingenio composuit ; sed vel à Christo tradita sunt , vel in sacris litteris

à Spiritu Sancto dictata, vel sanctorum Patrum & Conciliorum autoritate comprobata: quare nihil proferre potest quod non sit Deo gratissimum & summè acceptum. Totis itaque viribus conari debet, ut tam sanctum ministerium quàm maxima fieri potest reverentia & sanctitate exequatur : & depositis terræ sordibus Angelica puritata elucescat.

V. *Aliæ considerationes ad pios affectus in celebrante excitandos.*

Vix fieri poterit ut non attentè, devotè, & reverenter celebres, quisquis es Christi sacerdos; si fide viva hanc veritatem perceperis, & intimo sensu apprehenderis, te ipsum Christum offerre, unigenitum Dei Filium, salvatorem & judicem tuum. Sed huic veritati magnum momentum ex hoc accedit, quod perfectiorem Christi humanitatem nunc in Missa Deo offers, quam ipse obtulerit in ultima cœna. Nam primo Christus mortalem obtulit, tu immortalem: ille passibilem, tu impassibilem. Secundo nunc eadem offertur cum plena pro nobis satisfactione, omnia siquidem ipsius merita ejusdem morte completa sunt. Tertio, quia humanitas Christi etsi à principio sanctificata fuit in unione hypostatica, eum tamen in passione oblata est Deo, novam acquisivit sanctificationem, ut hos-

ria scilicet tunc actualiter exhibita, & nunc offertur in Missa hac nova sanctificatione exornata. Adde quod Christus mirabili modo in sacramento existit quàm in cœlo. Totum enim ejus corpus in totis speciebus est, & totum in qualibet minima earum parte sine quantitate coëxtensa ad locum: ita ut ejus præsentia nec quidem à supremis spiritibus per principia naturalia naturaliter videri possit. Sunt & alia innumera mirabilia, quæ satius est venerari quàm enarrare. Nam ut reliqua prætermittam, quis dignè poterit explicare, vel saltem animo concipere, quàm magnum beneficium sit, quod mediante hoc sacrificio cœlum in terris quadam anticipatione possident homines, dum ante oculos habent, manibusque contrectant ipsum cœli & terræ conditorem? Hoc sedulo contemplare, & erubescere, quod adeo tepidè, & irreverenter hæc tremenda mysteria audeas celebrare.

Entende cogitationem tuam per universum mundum, quàm, malè ubique Deo serviant homines, quot peccata committant: quam pauci sint Religiosi qui perfectioni sedulo incumbant: quàm multi qui in rebus vanis & otiosis jugiter occupati vix unquam de Deo cogitant & loquuntur. Ideo tactus dolore cordis intrinsecus ardorem & affectum vehementissimum in te excita erga Dominum

minum Deum, quem plerique mortali-
um vel non agnoscunt, vel spernant:
tùm sacrificium ea devotione offerre sa-
tagas, ut Dominus, si fieri possit, ejus
suavitate, quam habet etiam ex opere
operantis, quodammodo recreatus, eo-
rum omnium obliviscatur, quæ contra
sanctissimam ipsius voluntatem ab homi-
nibus perpetrantur. Ex altera vero parte
in cœlum animo ascende, & considera
quanto fervore cœlites universi Deum
ament, & quàm suavi harmonia ip-
sus laudes uno ore decantent. Junge te illis,
& similes elice amoris ac laudum affec-
tus: sed cave, ne vocis tuæ ac morum
cacophoniâ Beatorum dulcissimè concin-
entium concentum perturbes.

Cùm hoc sacrificium Christi passio-
nem & mortem repræsentet, veluti quæ-
dam imago & actio tragica est, non ver-
balis, quales sunt Poëtarum Tragoediæ,
sed realis & substantialis, exprimens in-
cruentè passionem illum & mortem
cruentam, ex qua omnia bona tua &
aliorum, omnesque thesauri divinæ gra-
tiæ profluxerunt. Solerter itaque adver-
te, quàm fervida devotione tanti boni
repræsentatio à te fieri debeat. Sunt
spectatores hujus Tragoediæ SS. Trini-
tas, Humanitas Christi in cœlo, Angeli,
& Animæ beatæ: cave ne quid ineptum
vel indecens in te appareat, quod Deo ac
cœlestium civium purissimos oculos pos-

fit offendere. Id vèro assequeris, si perpetuè in te ipso corporis afflictionem, & passionem mortificationem expresse-
ris, vivamque memoriam in te conser-
vaveris acerbissimorum Christi crucia-
tum, quos hoc sacrificio commemoras
& representas; & eosdem aliis proposue-
ris morum ac vitæ severitate.

C A P. I V.

*De his quæ Missæ celebrationem
proximè antecedunt.*

§. I. *De necessitate Præparationis.*

Ante orationem, ait Sapiens, prepara-
animam tuam, & noli esse quasi homo
qui tentat Deum. Quod si Deum tentare
atque ad iracundiam provocare dicitur,
qui ipsum audeat in oratione interpella-
re, non præmissa diligenti & occurrata
præparatione: quanto magis eundem
sua temeritate & audacia irritabit, qui
Unigenitum suum illi offerre, ipsumque
suscipere imparatus præsumet? Et si Rex,
aut Princeps magnæ potentiæ tibi, ô Sa-
cerdos, significasset, ut illi hospitium
crastina die parares, quanta sollicitudine
expurgare domum & ornare satageres,
totam etiam noctem ducens insomnem,
ne quid ille veniens incompositum & in-

decorum reperiret? Nunc vero Rex regum, & Dominus dominantium mandat tibi per Prophetam dicens, *Præparare Israël in occursum Dei tui*, quia ecce ego veniam, & manebo in medio tui. Vide ergo & considera quanta diligentia thalami tui tergere sordes debeas, qualia apparatu ipsum ornare, quo dignus fias à tanto hospite, visitari. Talem se Deus exhibebit animæ tuæ, qualem se illa præparaverit ei: quantumque tu apposueris ad diligentiam, tantum ille adjiciet ad gratiam. Vetus paroemia est, *Adoratum sedeat*, qua paratum purgatumque animum ad Deum afferre mone-mur, Quidam etiam Ethnicus ait, *Dimidium facti, qui bene cepit, habet*: in singulis enim actionibus id in primis curandum est, ut rectè ordiamur. Omnium autem optima præparatio, & magis necessaria illa est, quæ in puritate & sanctitate vitæ consistit; cum quicquid agis, quicquid cogitas, quicquid moliris, ad hunc scopum referas, ut vivas vita divina, teque dignum reddas hoc cælesti convivio. Sicut enim fructus frequentis celebrationis in hoc præcipuè attenditur, ut quotidie crescas in humilitate, patientia, mundi contemptu, & charitate: ita vera præparatio in hoc sita est, ut quotidie aliquid vitii deponas, aliquid virtutis acquiras, donec possis cum Apostolo dicere, *Vivo ego, jam non ego*,

vivit verò in me Christus. Et illis quidem, qui Deo jugiter adherentes mentem habent rebus divinis exercitam, non erit difficile sanctioris vitæ incremento se ad dignè celebrandum rectè disponere: aliis vero, quorum major numerus est, qui minùs idonei sunt ad animum sursùm erigendum, varia sancti Patres documenta prescribunt, quibus adjuti ad Deum accedant tali cura, & dispositione; quæ tanto mysterio digna sit. Quædam ex his jam suprâ à nobis tradita sunt: alia infrâ explicabuntur.

§. II. De præmittenda Confessione sacramentali.

Formidabilis est, & non sine horrore audienda Apostoli comminatio dicentis: *Quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis & sanguinis Domini.* Quare celebrare volenti revocandum est in memoriam ejusdem præceptum, *Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat; qui enim manducat & bibit indigne, judicium sibi manducat & bibit.* Et quidem probatio omnino necessaria est, ut nullus sibi conscius mortiferæ labis ad sacrificandum præsumat accedere, non præmissa sacramentali confessione quantumvis sibi contritus videatur; alioquin panem vitæ in mortem & condemnatio-

nem accipiet. Ut verò ex hoc divino convivio, quod sanctis animabus inexplicabiles præbet delicias, mens abundantius reficiatur, non solum à mortalibus, sed etiam à venialibus culpis, & ab omni terreno affectu eam expugnare oportet, & puram ac vacuum Deo exhibere, gratiæ suæ donis implendam & exornandam. Hæc de causa boni sacerdotis, quos te imitari potest, vel quotidie, vel alternis diebus, vel bis saltem in hebdomada animo verè contrito ad confessionem solent accedere, omnesque malorum radices evellere conantur, atque omnem vel levissimam maculam abstergere. Quod si nihil sacramento poenitentiae expiandum occurrat, intensum nihilominus contritionis actum de totius vitæ delictis elicere non omittes, quia cor contritum & humiliatum Deus non despiciet.

In ipsa autem confessione vitanda prolixitas, & nimia diligentia in levioribus culpis recensendis: fatius enim est intimè de iis dolere, & per devotam cordis ad Deum conversionem eas expiare, quam in iis ad instar historiæ sine proposito emendationis, sicut ut plurimum contingit, enarrandis immorari. An verò expediat quotidianas imperfectiones in confessione explicare, ut status poenitentis notior sit Confessario, non est una Magistrorum spiritualium sen-

tentia ; tutior tamen & communior est , oportere eas extra sacramentum manifestare. Cavendus item multorum error , qui se prolixè de iis accusant , quæ peccata non sunt , ut de pravis habitibus & passionibus , & de circumstantiis impertinentibus ; quod sint superbi , iracundi , & proni ad malum ; quod Deum non amaverint ex tota cordis intentione , & alia ejusdem generis multa , de quibus & aliis ad confessionem pertinentibus suadeo , ut omnino legatur tractatus sancti Bonaventuræ de modo confitendi , & puritate conscientiæ. Confessioni autem duplex præparatio præmittenda , remota & proxima. Remota in hoc consistit , ut pervigilem cordis custodiam , profundam tui cognitionem , & exactam discussionem , eam comparare studeas conscientiæ teneritudinem & puritatem , quæ commissos defectus statim sentiat , & fideliter memoriæ suggerat. Deinde assuesces actum contritionis frequentare , & quotidianum examen sic instituere , ac si statim confiteri deberes. Proximas aliquot actus complectitur : nam proximo gratiam efficacem petere debes anima peccata agnoscendi , detestandi , & emendandi : tum in memoriam revocanda quæcunque ab ultima confessione commissa sunt : Demùm de singulis actum doloris elicies cum firmo constantique

Proposito ab his deinceps abstinendi, & satisfaciendi, quod si peccata leviora sint, quia omnia corrigere propter humanam fragilitatem difficile est, propones saltem & conaberis, quoties ad confessionem accedis, aliquid ex his deponere, in quod frequentius labi soles.

§. III. *Modus confitendi.*

Quandoquidem hujus sacramenti pars essentialis, eaque præcipua, est dolor & contritio ab admitta facinora, huic maxime insistes, præmissa brevi consideratione alicujus motivi ejusdem contritionis, qualia sunt 1. Grætas peccatorum, quibus offenditur Deus, cujus bonitas infinita nec levissimè quidem lædenda foret, etiam ob salutem totius mundi. 2. Atrocissima damna, quæ tam in ista quàm in altera vita ex peccato oriuntur. 3. Inscrutabilitas judiciorum Dei sæpè ingratos deserentis, tepidos evomentis. 4. Brevitas & incertitudo temporis gratiæ; quo potest offensa Dei expiari. 5. Memoria æternitatis, ejusque interminabilis durationis. 6. Inæstimabilis dignatio Dei, qui tanta passus est, ut te à peccatis liberaret. 7. Magnitudo beneficiorum tibi à Domino collatorum, pro quibus turpissimum est non te gratum bene vivendo exhibere. 8. Sublimitas æterni præmii, & facilitas me-

diorum ad illud acquirendum. 9. Infinita amabilitas Dei in infinito obsequio propter se dignissimi, quia ipse est summum bonum, qui te amore incomprehenibili prosequitur.

Hæc motiva si attentè consideraveris, facile poteris summam in te contritionem excitare. Sic autem dispositus ad pedes Confessarii accedes, quasi ad lavacrum sanguinis Jesu Christi, in quo te ab omnibus inquinamentis tuis dealbandum fore confides. ~~Duos ibi~~ sacerdotes adesse putabis, visibilem unum, alterum invisibilem, qui penetralia cordis intuetur. Ideo humillimè quasi filius prodigus respiscens benedictionem petes, & gratiam benè confitendi, præmissaque generali confessione actum contritionis renovabis. Tum magna interiori & exteriori reverentia, quanta iudici solet à reo exhiberi, peccata tua sacerdoti, qui Christum Iudicem repræsentat, confiteberis nudè, sincerè, humiliter, non ex habitu & consuetudine, plorans coram Deo flagitia tua cum rubore & confusione. Dum verò sacerdos profert verba Absolutionis, iterùm actum contritionis elicies, teque à Christo ceu filium prodigum osculo excipi, nova stola ornari, amplexu contrigi putabis, additis eodem illis verbis, *Remissa sunt tibi peccata tua, jam amplius noli peccare. Quare* gratias ei ages dicens cum Propheta:

Nunc

Nunc cæpi, & incipies ab illa hora vitam sanctius instituire.

Post confessionem id quod impositum tibi fuerit pro satisfactione statim solves, Deoque offeres in unione passionis Christi & satisfactionum omnium Sanctorum. Deinde examinabis an vera fuerit contritio elicitæ, an intima cordis penetraverit, an diligentem discussionem præmiseris, an culparum gravitatem agnoscas, an aliquid prætermiseris, an tibi ex ignavia ignoscas, an te ipsum arguas, & ad ferid pœnitendum impellas.

§. IV. *Oratio antè confessionem, de actus contritionis.*

AD te, Piissime Jesu, refugium meum & consolatio mea, ad te mœrens & tristis venio, recogitans tibi annos meos & delicta mea in amaritudine animæ meæ. Ad te verba doloris offendo, misericordiam tuam implorans, ut facias opus tuum, quod est misereri & parcere, tollens peccata mea, quæ sunt maxima miseria mea. Ne despicias voces & singultus ovis perditæ, & filii prodigi ad tuam pietatem redeuntis de regione longinqua: non enim letaris in perditione morientium, qui ut ego non morerer, mortem subire dignatus es. Vermis terræ retribui tibi mala pro bonis: & heu quot mala, & quàm gravia

peccata pro tantis & tam eximiis bonis !
 Et tamen loqueris ad sponsam tuam præ-
 varicatricein animam meam , postquam
 fornicata est cum amatoribus multis , ut
 revertatur ad te & suscipies eam, qui mi-
 sericordia tua super omnia opera ; & ma-
 jor est bonitas tua , quam iniquitas mea.
 Surgo igitur & venio ad te corde con-
 trito & humiliato : venio ut laver, ô fons
 æternæ vitæ , ad quem sitio sicut cervus
 ad fontes aquarum : venio ut illuminer ,
 ô lux mea , & amem te , & confitear ad-
 versum me injustitiam meam. Emitte
 lucem tuam & veritatem tuam, & illumi-
 na mentem meam , ut omnia mala mea
 quæ commisi , & bona quæ omisi distin-
 ctè cognoscam , & integrè confitear ;
 nec me permittas computrescere in for-
 dibus meis , tu qui omnium misereris ,
 & nihil odisti eorum quæ fecisti. Fac
 me assueta mala relinquere , & tibi pla-
 citis operibus occupari , ut ubi abunda-
 vit delictum , tua gratia superabundet :
 & sicut fuit sensus meus ut errarem à te ,
 decies tantum iterum conversus requi-
 ram te. Doleo , benignissime Iesu , de
 omnibus & singulis peccatis meis, & que
 detestor super omnia mala , non solum
 arido & imperfecto corde meo , sed
 corde etiam & affectu omnium verè pœ-
 nitentium , ex gratuito tui amore, qui
 Deus es infinito amore dignissimus : fir-
 miterque propono quælibet potius subi-

re mala, quàm iterùm peccato consentire Exaltissimè item confiteri volo, tibi que & proximo integrè satisfacere, atque omnes peccandi occasiones deinceps evitare. Quicquid verò mihi deest, suppleat mors tua, sanguis tuus, & superabundantia merita tua, quibus fretus veniam obtinere spero, & gratiam moribus meos corrigendi, & in bono usque ad finem perseverandi. Et nunc, Domine, qui dedisti mihi cognoscere flagitia mea, perfice contritionem meam, & perduc ad finem satisfactionem meam. Ure me igne amoris, & sperare à me quicquid displicet majestatis tuæ. Purifica omne quod tibi placet in me, ut in te vivam non in me, & in te moriar ac propter te, salvator meus, Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

§. V. Oratio post Confessionem.

Gratiam ago tibi, Domine Pater & dux vitæ meæ, quia non secundum peccata mea fecisti mihi, sed superexaltasti misericordiam judicio, & projecisti in profundum maris omnia delicta mea. Atque utinam possem tantam in me contritionem excitare, quam habuerunt pro peccatis suis sanctus Propheta David vir secundum cor tuum, S. Petrus Princeps Apostolorum, ac reliqui poenitentes: quam libenter totus in

lacrymas diffuierem , donec lavarentur iniquitates meæ , & ostenderes mihi placatum vultum tuum ! Sed facta est anima mea sicut terra sine aqua tibi , & aruit sicut testa virtus mea : cūmque omni virtute destitutus sim ; hoc solum habeo reſidui , oculos meos extollam ad Redemptorem meum , ejusque lacrymas offeram tibi , quas ille pro me uberrime effudit , ut iis placatus aperias mihi januas misericordiæ tuæ , & suscipias me servum fugitivum venientem ad te , & ab inimicis fugientem. Respice in me & miserere mei , Domine patiens & misericors , loquere ad petram cordis mei , & percute virga virtutis tuæ , ut fluant aquæ compunctionis , aquæ salutare , quibus sanabitur , & dealbabitur anima mea. Confirma hoc quod operatus es in me , tibi que grata & accepta sit confessio mea , atque omnem ejus defectum suppleat pietas & misericordia tua. Misericordiam tuam imploro , & veniam postulo cum inviolabili proposito deinceps non peccandi , & studio virtutum sedulo incumbendi , te mihi vires subministrante , qui non deseris sperantes in te. Ne patiaris me diutius vagari post vanitatem vitæ hujus , transeunt enim dies & dies , anni & anni , & ecce nihil proficio. Convertere ergo & deprecabilis esto super me indignissimum servum tuum , & noli sic attendere malum meum

ut obliviscaris bonum tuum : nam si ego comisi unde me damnare potes, tu non amisisti unde me salves, & recipias in gratiam tuam, Deus meus adjutor meus, Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

§. VI. *Directio Intentionis ante Missam.*

DEUS cæli & terræ infinitè amabilis & omnium bonorum fons indeficiens, ego N. omnium notarum miserimus peccator, & Ecclesiæ tuæ minister indignissimus, ante thronum gloriæ tuæ humi provolutus, quàm maximo possum amoris, reverentiæ, & devotionis affectu, volo & intendo hodie sacrosanctum Missæ sacrificium altissimæ Majestati tuæ, cui soli debetur, juxta ritum S. Romanæ Ecclesiæ offerre, & ex nunc offero, unà cum omnibus sacrificiis tibi placitis quotquot à principio mundi oblata sunt, & usque ad finem offerentur: simulque pretium sanguinis & cunctos labores ac cruciatus Redemptoris nostri; omnia merita sanctissimæ & immaculatæ Genitricis ejus; omnium Sanctorum virtutes, totiusque militantis Ecclesiæ laudes & preces. In unione illius admirabilis sacrificii quod idem Unigenitus tuus in ultima cœna instituit, & in cruce consummavit factus sacerdos suæ

victimæ , & victima sui sacerdotii : affectu ac nomine ejusdem , totiusque Ecclesiæ sanctæ , & omnium mecum quocumque modo offerentium : ex puro tui amore ac desiderio tui beneplaciti semper & in omnibus perficiendi. Ad tuam maximam laudem , & cultum , & gloriam : in protestationem supremæ tuæ excellentiæ , dominii tui in omnes creaturas , & nostræ subjectionis & dependentiæ à te : in cultum patriæ tibi soli debitum , simul cum adorationibus tibi gravissimis ejusdem Christi filii tui , B. Virginis , omniumque Angelorum & Sanctorum. In memoriam vitæ , passionis , & mortis præfati Domini nostri , & in obedientiam ejusdem mandati , quo præcepit , ut idem in ejus commemorationem faceremus. Ad honorem & augmentum gloriæ Deiparæ Virginis , omniumque Angelorum & Sanctorum , eorum præsertim quorum hodie festivitas celebratur. In gratiarum actionem pro universis beneficiis tuis , quæ mihi indignissimo peccatori , cunctisue hominibus , & omni creaturæ conferre dignatus es. In propitiationem & satisfactionem pro peccatis totius mundi , & pro meis specialiter , de quibus dolco , quæque detestor & abominor super omne detestabile , quia tibi maximopere displicent , cum firmo proposito emendationis. Et quia hoc sacrificium vim

impetratoriam infinitam habet , offero illud pro meis , & omnium viventium , ac defunctorum necessitatibus : & primo quidem fructum quem possum & debeo illi principaliter applico pro quo celebrare intendo , & si forte contingat eum non indigere , vel non esse capacem, opto & volo hunc fructum ad N. derivari : cum applicatione indulgentiarum mihi vel tali defuncto. Secundario autem sine ejus præjudicio , pro quo offerre primario teneor vel intendo , offero pro omnibus mihi peculiariter commendatis , pro N. & N. pro tali gratia obtinenda , & pro cunctis viventibus atque defunctis pro quibus me indignum famulum tuum legatione apud te fungi voluisti , ut defunctis requiem indulgeas , vivisque gratiam concedas tibi serviendi , & in amore tuo usque in finem perseverandi. Amen.

§. VII. *Deprecatio pro omnium necessitatibus.*

Memento, Domine, per viscera misericordiae tuae, per merita Filii tui , quem pro nobis oblitum nunc denuo offero, per merita B. Virginis & omnium sanctorum memento Ecclesiae tuae, sponsae tuae, auge in ea puritatem fidei & munditiam sanctitatis , & labore virorum Apostolicorum dilata eam toto orbe ter-

rarum. Conserva eam quietam & tranquillam, & portę inferi non prævaleant adversus eam. Hostium ejus elide superbiam; & gentes à fide alienas veritatis tuę splendore collustra, ne pereant tot imagines tuę, pro quibus pretiosus Filius tui sanguis effusus est. Da Summo Pontifici nostro N. cor docile, da Spiritus sancti abundantiam, ut populo sibi commisso verbo & exemplo præluceat. Intende oculos pietatis tuę in universos. Ecclesię Præsules & Pastores, & fac eos super gregem sibi commissum fideliter excubare. Adesto Parochis & Presbyteris, & omni clero, ut nulli præbeant scandalum occasionem, diligent puritatem, & ea sequantur quę pacis sunt. Esto propitius omnibus Religiosis, quos separasti tibi in hæreditatem de universis populis terrę: da illis continuum in virtute profectum, votorumque ac regularem exactissimam observantiam. Da huic domui bonorum temporalium sufficientiam, & spiritum excita in Prælatis nostris, & in cunctis fervorem accende. Suscita in Ecclesiã tuã strenuos operarios, qui eam verbo fideliter pascant, & exemplo confirmant. Da eis rectam mentis intentionem, zeli sinceritatem, contemptum sui, animi robur, virtutis constantiam. Effunde in orationes tuas, Domine Princeps, eisque tribue in obedientia fidei & Ecclesię, perseverantem

famulatum, subditorum curam, justitiæ
zelum, mutuam pacem, & observantiam
mandatorum tuorum. Tuum etiam au-
xilium cunctis Magistratibus præbe, ut
pacata gubernatione subiectos regant,
te in omnibus judiciis suis timent, tibi-
que jugiter placere contendant. Da om-
ni statui Ecclesiæ abundantiam gratiæ
tuæ, ut unusquisque in ea vocatione, in
qua vocatus est, tibi dignè & laudabili-
ter famuletur. Da Virginibus castita-
tem, Deo dicatis continentiam, con-
jugatis sanctimoniam, poenitentibus in-
dulgentiam, viduis & orphanis subiten-
tationem, pauperibus protectionem,
peregrinantibus reditum, navigantibus
portum, iustis perseverantiam, bonis ut
meliores fiant, tepidis ut ferveſcant,
malis & peccatoribus, qualem me do-
lens esse confiteor, ut convertantur.
Conſerva coelum in ſalubritate, terram
in fertilitate, fructus in maturitate,
mundum in providentia omni ex parte
ſufficienti. Reſpice omnes ægrotos, af-
flictos, tentatos, agonizantes, & in ali-
quo periculo vel neceſſitate conſtitutos,
& da illis auxilium, remedium & con-
ſolationem, prout expedit ad gloriam
tuam & illorum ſalutem. Suplex item
oro te, benigniſſime Deus, pro omnibus
inimicis meis, quos intimè diligo: pro
iis qui me offenderunt, vel quos ego
offendi aut ſcandalifavi, ut eis in omni-

bus beneficias, & peccata eorum sancto
 igne tuæ charitatis succendas. Miserere
 omnium pro quibus orate debeo, vel qui
 se commendaverunt indignis orationi-
 bus meis, omnium præcipuè confanguini-
 eorum, affinium, amicorum, & bene-
 factorum meorum N. & N. Exaudi pre-
 ces & vota ipsorum, & subveni eorum-
 dem ad te clamantium necessitatibus.
 Oro te quoque pro tali re & negotio N.
 & N. ut felicem exitum sortiatur, si sa-
 luti nostræ profuturum esse cognoscis.
 Memento etiam, Domine Rex æterne,
 cui omnia vivunt, animarum omnium
 fidelium defunctorum, præsertim N. &
 N. super quas invocatum est nomen
 tuum. Extingue earum ardorem optato
 rore misericordiæ tuæ, & citò purgatas
 in conspectu tuo admitte. Pro me ipso
 tandem infelicissimo peccatore clemen-
 tiam tuam humillimè imploro, ut per
 virtutem hujus sacrificii universa pecca-
 ta mea dimittas mihi, quæ multiplicata
 sunt super numerum arenæ maris. Audi
 sanguinem Filii tui altius clamantem
 quàm sanguis Abel, & in virtute hujus
 oblationis miserere servi tui secundum
 magnam misericordiam tuam. Dirige
 me in via tua, & doce me facere volun-
 tatem tuam. Auge in me fidem, spem,
 charitatem, & reliquas virtutes statui
 meo necessarias. Da terrena despiciere,
 & amare cælestia. Posside me jugiter se-

eundem beneplacitum tuum, ut te in omnibus & ubique inveniam, donec per felicem mortem ad te merear pervenire. Amen.

§. VIII. *Specialis oblatio sacrificii quatenus est Latreuticum.*

S Ancta Trinitas unus Deus, rerum omnium principium & finis, cujus potentia, sapientia, bonitas, & magnitudo incomprehensibilis est toto corde & corpore prostratus adoro te; tibi hodie sacrificium offerre intendo corporis & sanguinis Domini mei Jesu Christi, pure propter te, ad majorem tui gloriam, in protestationem supremi dominii tui in omnes creaturas, & nostrae subjectionis ac omnimodae dependentiae à te in recognitionem infinitae tuae perfectionis, beatitudinis, & gloriae, omniumque operum tuorum, quae summo perè gaudio à nulli creatura dignè posse aestimari, nisi à te, Pater omnipotens, aeternae Deus, & ab Unigenito tuo Salvatore nostro, qui tecum, & cum Spiritu sancto unus est Deus, unus est Dominus: quem idè tibi in sacrificium laudis offero tua infinita majestate dignissimum, in cultum patriae tibi soli debitum, cum omnibus obsequiis, laudibus & adorationibus, quibus te olim glorificavit in terris: unà cum meritis, laudi-

bus, & adorationibus beatissimæ Virginis Mariæ, omniumque Angelorum, & Sanctorum. Quis enim ego sum vermiculus terræ, & opprobrium hominum, ut audeam faciem meam levare ad te, & aspicere altitudinem cœli? Christi igitur Filii tui, & omnium electorum meritis onustus accedo ad te, eorumque nomine & affectu adjicio me corpore & spiritu ante thronum Divinitatis tuæ, ut intelligat universus orbis me esse opus manuum tuarum, & tanquam nihilum ante te. O quàm gratum & jucundum mihi foret per omnes undique regiones omnes homines videre in genua provolutos te adorare: sed quia plerique te non cognoscunt, vel cognitum non venerantur, pro his quoque te adoro, teque humillimè deprecor, ut hanc oblationem Filii tui suspicere digneris in supplementum peccatorum & blasphemiarum quibus perditæ mortales te offendunt sive in terra, sive in inferno. Tibi gloria in sæcula. Amen.

§. IX. *Oblatio Sacrificii quatenus est
Eucharist. cum.*

Gratias ago tibi, Domine Deus, omnium bonorum fons & origo, pro maximis & innumerabilibus beneficiis tuis, pro quibus omnibus & singulis infinita tibi & interminabilis gratiarum actio singulis momentis tempo-

ris & æternitatis deberetur ; sed quia minor sum sine ulla comparatione minimo beneficiorum tuorum , nec ulla creatura reperiri potest , quæ tuæ inexhaustæ bonitati dignas valeat referre gratias ; Unigenitum Filium tuum tibi unice dilectum divinæ majestati tuæ in sacrificium Eucharisticum humillimè offero , unà cum omnibus obsequiis , laudibus , & gratiarum actionibus ipsius , ac beatissimæ Matris ejus , omniumque Sanctorum , & electorum tuorum . Specialiter autem gratias tibi hoc sacrificio persolvere intendo ex totis præcordiis meis propter magnam gloriam tuam , proque omni gaudio quod tu teipso beatus intrate percipis perenni & interminabili fruitione ex æterna generatione Filii tui ; & a te atque ab eo processione Spiritus sancti , & ex perfectionibus tuis , quarum non est numerus , & quas nemo comprehendere potest . Pro omnibus item misericordiis & mirabilibus tuis , quæ per Filium tuum extra te operatus es , & semper operaberis . Pro ejusdem Incarnatione , & pro inexhaustis sapientiæ , scientiæ , meritorum , & gloriæ thesauris , quos in sanctissima ejus Humanitate abscondisti : proque illa singulari pietate , qua eum mihi in Patrem , ac Doctorem , in Ducem ac Redemptorem concessisti ; & pro omni fructu vitæ , passionis & mortis ejus . Pro immensis gratia-

rum opibus, quas beatissimæ ejusdem Genitrici Virgini Mariæ contulisti, quam mihi quoque in parentem, advocatam, & protectricem largiri dignatus es: pro ejus electione, immaculata conceptione, admirabili maternitate, gloriosa in cœlum assumptione, omnique gratia, & gloria, qua illam in terra & in cœlo honorificasti: & pro omnibus beneficiis, quæ ipsa intercedente toti terrarum orbi, ejusque devotis clientibus contulisti & conferes in perpetuum. Pro innumerabilibus Angelorum exercitiis, quorum numerum tu solus novisti, qui eos creasti prærogativis singularibus exornatos ad tui gloriam & nostrum subsidium. Pro eximiis donis quibus Sanctos & electos tuos cumulasti, illos præsertim quos hodie sancta Ecclesia veneratur, quorum meritis & doctrina ipsam Ecclesiam ædificasti, hæreses & schismata contrivisti, & omnes hæreticos illuminasti. Pro maximo gratiarum munere, quibus eos reple, quos ad apicem perfectionis efficaciter trahis, & ad dulcissimam familiaritatem tuam admittis. Pro inexplicabili patientia, qua peccatores toleras, ad te invitas, & auxilia illis necessaria suppeditas, ut convertentur. Pro singulis beneficiis, quæ omnibus viatoribus, amicis & inimicis tuis, fidelibus, & infidelibus, cunctisque creaturis sensibilibus & insensibilibus

contulisti. Pro gratiis gratis datis ad Ecclesiæ utilitatem, quas licet non omnes singulis dederis, dedisti tamen ut sint in omnibus, ut quod singuli in se non habent, in aliis habeant; spiritus enim tuus dividit singulis prout vult. Pro infinito amore, quo me persecutus es, eligens me ante mundi constitutionem, ut sim sanctus & immaculatus in conspectu tuo; quodque tempore præfinito ex abyssu nihili exduxeris me, & nasci feceris in Ecclesia tua, extra quam non est salus. Quod me dono tuæ gratiæ per baptisma ditaveris, & animam meam præclarissimis virtutum habitibus exornaveris: quod perpetuò adstitisti conservans me, & præservans à multis periculis & adversitatibus admirabili tua providentia: quod Angelum ad mei custodiam deputaveris, qui perpetuus cogitationum, & operationum mearum monitor est, dirigens me occultis inspirationibus ad salutem. Pro maxima misericordia, qua me redemptum pretioso sanguine Filii tui è seculo nequam eripuisti, & cum in peccatis jacerem, excitasti illustratione tua, & vocasti in admirabile lumen tuum in locum sanctificationis, dissimulans peccata mea propter poenitentiam. Pro sublimissima sacerdotii dignitate, ad quam me prorsus immerentem evexisti: & pro multis præclarissimis donis naturæ & gratiæ,

quæ mihi singulariter contulisti. Quod mihi tot media ad salutem, totque virtutis instrumenta suppeditaveris, quod toties me custodieris ne peccarem, occasiones subtrahens, & pravas sanans affectiones: quod cum aliquando me tentari permisisti, vim tamen & fortitudinem resistendi misericorditer tribuere dignatus sis, præveniens me in miseracionibus tuis. Quod victum & vestitum, & alia necessaria ad decentiam status mihi copiosè præbueris: quodque omnia propter me regere & conservare non desinas. Quod ut validiùs me traheres ad te, aliquot mihi corporales ægrotudines, angustias animi, & adversitates immisisti, ac mirabili vicissitudine consolationum & desolationum erudiens me, ne in prosperis extollar, aut in adversis deficiam. Quod per viam mandatorum tuorum deduxeris me, dans scire, velle, & operari quod bonum est; ut per tua opera certam faciens, te adjuvante, vocationem meam; præparata electis tuis gloria perfruar in æternum. Hæc & alia multa fecisti mihi, Domine Deus meus, vita & dulcedo animæ meæ, de quibus optabile mihi foret semper loqui, semper cogitare, semper tibi gratias agere: sed imperfectum meum viderunt oculi tui. Quis enim ego sum filius iræ, & abyssus tenebrosa, ut tantis beneficiis par esse possim? Calicem igitur salutaris accipiam

accipiam, & hoc tibi sacrificium pro me
& omnibus immolabo, ut de perceptis
hac dignissima victima gratias exhiben-
tes beneficia potiora sumamus. Amen.

§. X. *Oblatio Sacrificii quatenus est
Propitiatorium.*

Procido coram te, Domine, cum
tremore & rubore gravissima, onus-
tus nequitiarum meorum sarcina: nec
mea solum, sed & totius populi peccata
coram te porto, quia me pro omnibus
nequitie fungere iussisti, ut quod illi pro
te non possunt, ipse tamquam mediator
merear impetrare. Sed qua fiducia pro
culpulis alienis intercessor veniam servus
requissimus innumerabilium scelerum
reus, qui pro tot beneficiis à te susceptis
gravissimas tibi injurias offensas retri-
bui, bonitatem tuam contemnens, &
iniquitate vilipendens? Iniquitates meae
diviserunt inter me, & te, & peccata
mea absconderunt faciem tuam ne exau-
dires. Verumtamen ecce revertor ad te
dolens & mœrens quod offenderim te:
& quia nullum extat pretium, quo infi-
nitae bonitati tuae offensae condigne satis-
facere valeamus, nisi pretium Sanguinis
dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu
Christi, ipsum tibi offero hostiam placa-
tionis sufficientissimam pro meis ac to-
tius mundi peccatis, ut mihi & N. N.

atque omnibus peccatoribus veram contritionem concedas, meque & illos à reatu poenarum misericorditer absolvas per acerbissimam passionem & mortem ejusdem Filii tui, quem semel in cruce oblatum nunc denuò offero. Ibi enim invenio meritorum ejus mare magnum & spatiosum; quo demergantur omnia peccata nostra: Ibi infinitum satisfactorum thesaurum, quo omnia debita nostra remissione obtenta expungantur. Esto itaque placabilis super multitudinem iniquitatum nostrarum, & audi Sanguinem Filii tui clarantem ad non vindictam, sed veniam & misericordiam. Attende Domine, & ignosce dolentibus & poenitentibus. Da gratiam emendationis, & in bono perseverantiam, & cantabimus laudes tuas in sæcula sæculorum. Amen.

§. XI. *Oblatio Sacrificii quod dicitur
Impetratorium.*

Quia ineffabili tua pietate & misericordia me indignissimum famulum tuum legatione fungi apud te voluisti pro omnibus hominibus vivis & defunctis; offero tibi clementissime Pater, hoc tremendum sacrificium, quod vim impetratoriam infinitam habet pro singulorum necessitatibus & indigentis, ut per passionem & mortem Jesu

Christi Salvatoris nostri eorum voces & singultus misericorditer audire, & partem aliquam auxilii tui singulis largiri digneris. Attende itaque & exaudi pro singulis deprecantem, nec avertas faciem tuam à me propter innumerabilia peccata mea; non enim in justificationibus meis, sed in persona Ecclesiæ tuæ, & tibi unicè dilecti Filii tui ad te loqui presumpsi. Misere omnium quos fecisti, Domine, & reple eos scientia ac fide tua, ut lauderis cum hæreditate tua. Da omnibus fidem vivam, & ardentissimum te amorem, & ne claudas ora canentium te. Effunde misericordiam tuam in gentes quæ te non noverunt, Turcas, Mauros, Idololâtras, Judæos, Hæreticos, Schismaticos, obscura nocte infidelitatis sepultos; vindica eos ab erroribus, & illumina corda illorum, ut te cognoscant, & Jesum Christum quem misisti. Repelle consilia impiorum, ne quicquam officiant regno tuo, & propagationi gloriæ tuæ; & libera fideles tuos de manibus filiorum alienorum. Sanctifica Ecclesiam tuam, quam plantavit dextera tua: aufer ab ea omnia scandala, dissensiones & schismata; ut tandem aliquando fiat unum ovile & unus Pastor. Da summo Pontifici nostro, cunctisque Prælati, ut quæ sibi commissas fideliter pascant fructu orationis, exemplo bonæ conversationis, verbo prædicationis, subsidio cha-

ritatis. Sit perpetua in illis oneris sibi
 impositi consideratio, & sacerdotio fun-
 gantur sine reprehensione. Reforma om-
 nes Ecclesiasticos ordines, ut & ipsi lu-
 ceant coram hominibus, sitque in eis
 virtutum decus, splendor sanctitatis.
 Reduc omnes Religiones ad fervorem
 & perfectionem, in qua fuerunt institu-
 tæ. Da Superioribus zelum disciplinæ,
 subditis obedientiam, ut præsentia sua
 omnes digni inveniantur. Da Prædica-
 toribus vocem virtutis, ut è cœno pec-
 catorum quàm plurimos educant, & ad
 timorem & amorem tuum perducant.
 Illumina sapientia tua omnes Reges, &
 Principes, cunctosque Magistratus, ut
 subditis sibi populis justitiam fideliter
 administrent, pacem diligant, Ecclesiam
 venerentur, mandata tua custodiant, &
 de hostibus sanctæ fidei te protegente
 triumphant. Defende fideles tuos à fame,
 peste, & bello, à persecutionibus
 luminiis, à cunctis periculis & adversi-
 tatibus, ab omni necessitate corporali &
 spiritali, ab omni angustia & calamita-
 te: & illos adjuva quos affligi & tribulari
 permisisti, ut omnes sibi misericordiam
 tuam sentiant adfuisse. Ne finas eos labi,
 qui in periculo & occasione peccandi
 versantur: eosque conserva quos gratia
 tuæ pretiosissimo munere locupletasti.
 Adesto agonizantibus, ut vera contri-
 tione purgati, & amore tuo succensi, dia-

boli insidias evadant, & à damnatione perpetua liberentur. Memento tot miserabilium peccatorum, qui in foveam peccati mortalis infeliciter lapsi, sine ope tua inde emergere non possunt, & da illis auxilium efficax, ut surgant & respiscant. Omnibus item inimicis nostris charitatem & dulcedinem tuam benignus infunde; & libera nos à malorum insidiis. Da illis quos ego offendi aut scandalizavi, veniam peccatorum & veram emendationem. Omnes autem amicos, & benefactores, consanguineos & ceteros nostros illustra gratia tua, succende amore tuo, ut te solum quærant, te solum diligant, omnique tempore opera illorum plena inveniantur in oculis tuis. Da huic Congregationi, ad quam vocare me dignatus es, bona spiritualia & temporalia, nosque & illa administra & dirige, ut cultus tuus & animus hic semper vigeat, crescat, & perieveret. Custodi omnes mihi commissos, & commendatos, & pro quibus orare debeo, præcipuè verò N. & N. rege, & salva eos juxta beneplacitum tuum, ut nemo ex illis pereat. Succurre omnibus, pro quibus me orare tu vis, & ego nescio: protege servos tuos omnes, qui te maxime diligunt, quamvis eorum numerum & nomina ignorem: justis autem, tepidis & imperfectis auge fidem, spem, charitatem, auge

fervorem, ut ad culmen perfectionis citò perveniant. Respice benignis oculis animas in Purgatorio detentas, illas præsertim quæ suffragiis nostris magis indigent, & da illis requiem sempiternam. Mei denique me nento omnium miserissimi & indignissimi, qui gratiæ tuæ auxilio tanto majori præ cæteris egeo, quanto infirmior sum* & impotentior. Extingue in me omnia terrena & ignem tui amoris accende. Dirige me in veritate tua, & da finalem perseverantiam. Per Christum Filium tuum, cui tecum & cum Spiritu sancto est laus honor in sæcula sæculorum. Amen.

§. XII. *Actus diversarum virtutum ante Missam.*

F I D E I.

Quis mihi det, suavissime sub candido specierum sacramentalium velamine vultum tuum intueri possim, in quem desiderant Angeli prospicere? Quis mihi det ut pateant mihi fontes saluberrimi quinque vulnerum tuorum, quæ oculis fidei in tuo corpore cerno, fontes aquarum viventium in ablutionem peccatricis animæ meæ? O venæ salientes vitam æternam, effundite super me aquam gratiæ, quæ sitim meam satiet, ut gau-

dio repletus, & fide viva imbutus exclamem cum Thoma Apostolo, *Deus meus & Dominus meus.* Credo enim firmissima fide te in augustissimo sacramento corporis & sanguinis tui verè præsentem esse Deum meum, & Dominum meum; & pro hac assertionem millies mori paratus sum. Credo, inquam, quod in hoc sacramento corpus tuum gloriosissimum verè adest. Sole splendidius, electum ex omnibus, cum ea integritate, pulchritudine, majestate, qua in cælo existit, & qua nulla major concipi potest. Ibi dem est sanguis olim pro nostra omniumque salute effusus. Ibi est anima omni gratia & sapientia plena, in qua sunt omnes thesauri virtutum & scientiæ Dei. Ibi denique latet Divinitas tua, Verbum scilicet omnipotens, per quod Pater dicit omnia: & quia tu in Patre, & Pater in te est, adest etiam Pater te Verbum suum generans; adest & Spiritus sanctus utriusque nexus & amor. Hoc est compendium omnium mirabilium tuorum, hoc summum prodigium omnium creaturarum mentium captum excedens hæc veritas infallibilis, quam te largiente per gladios & ignes profitebor.

S P E I.

IN te solo spem meam colloco, dulcissime Jesu, quia tu salus & virtus mea, tu refugium & firmamentum meum, tu fons omnium bonorum. Quomodo enim auderem hoc tremendum sacrificium Deo Patri offerre, teque in eo suscipere, nisi fiduciam tuam preberes, qui me tuo sanguine redemisti. De tua igitur benignitate confisus accedo ad te, ut ovis morbida ad Pastorem, ut infirmus ad Medicum, ut reus morti obnoxius ad Advocatum; ut tu me foveas, protegas, corrobores & sanes. Abyssus nihili mei abyssum invocat bonitatis tuæ: nam licet peccata mea plurima & gravissima sint, ea tamen nihil sunt, quamvis plura & graviora forent, si cum misericordia tua, & pretio sanguinis tui conferantur. In ipso reposito fiducia mea, & gaudeo quod nihil in me sit, in quo possim confidere. Miserere mei, & salva me, qui nunquam deseris sperantes in te.

C H A R I T A T I S.

Quanta vis amoris cor tuum succendit, amantissime Jesu, cum transiturus de hoc mundo ad Patrem, mensam parasti nobis habentem omne delectamentum.

delectamentum, & omnem saporem
suavitatis! Grande quidem fuit & ad-
mirabile opus amoris tui, quod naturam
nostram assumere dignatus sis; sed longe
præstantius & mirabilius est quod cor-
pus tuum in cibum, & sanguinem in
potum reliqueris: in illo siquidem nos-
tram suscepisti humanitatem, in hoc
tuam largiris Divinitatem. Sic totum
thesaurum gratiæ tuæ in nos effudisti,
ut immensa hac dilectione præventi
amoris vicem tibi rependere totis viri-
bus satagamus. Amo itaque te unicum
meum solatium in hoc exilio, unica spes
languentis animæ, unica mea felicitas,
& summum bonum quo in terris frui li-
cet. Amo te toto corde, tota mente,
et omni virtute: atque utinam omni mo-
mento te ferventiùs semper amarem!
Hoc est ardens desiderium meum, huc
feruntur gemitus mei, & suspiria cordis
mei. Tu enim trahis omnes vires ani-
mæ meæ, dum te ipsum transfundis in
me: dum, quantum fieri potest, me simi-
lem tui facis: dum esurientem animam
meam non cibo aliquo terreno, sed præ-
tiosò corpore & sanguine tuo nutris, sa-
tias, saginas. Pro hac tua ineffabili
largitate amo te, Deus meus, & ut nun-
quam cessem amare te, amorem meum
te ipso inflamma, qui esca & pabulum
amoris es. O ignis jugiter ardens, &
nunquam deficiens, ure renes meos &

cor meum , ut ardeant amore tui. Ignem venisti mittere in terram , accende illum & eventila , ut semper crescat. Te enim amabo , si amandi vires præbueris , & eò amplius amabo , quò uberiores amandi gratiam infuderis : nunquam tamen te amabo , ut dignus es.

DESIDERII

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum , ita desiderat anima mea ad te , Salvator meus Domine Jesu : desiderat , inquam , anima mea accedere ad te, te que offerre Deo Patri , ac de fontibus salvationis tuæ vinum lætificans in gaudio haurire. Sitio enim Domine , lassatus in via iniquitatis , sitio te Deum meum venam aquarum viventium , sitio sanguinem tuum , quem mihi in potum mirabiliter tribuisti. Ad te venio , & clamo post te , liberator meus , esuriens & sitiens : miserere mei , Filii David , & da mihi panem tuum , da vinum quod miscuisti , ut refocilletur anima mea. Atque utinam possem omnium Sanctorum affectus & inflammata desideria habere , teque semper sitire fontem vitæ , fontem sapientiæ , fontem æterni luminis , torrentem voluptatis. Utinam te semper esuriant cor meum panem Angelorum , refectionem animarum sanctarum , & dulcedine saporis tui

repleantur viscera animæ meæ ! Renuit consolari anima mea , donec suscipiam te omne bonum meum , Domine. Jesu , quem solum ardentissimè concupisco cum omni affectu & devotione omnium electorum tuorum tecum epulantium in mensa tua , quorum divinitas offero tibi in supplementum inopiæ meæ. Esto tu solus gaudium meum , tranquillitas , refectio mea & thesaurus meus , in quo mens mea quiescat. Nihil desiderem extra te , & omnia mihi vilescant præter te , Deus meus , dulcedo mea , & unicum centrum cordis mei.

G R A T I T U D I N I S .

Quis sum ego , bonitas infinita , ut me sacris altaribus adstare volueris , tibi que offerre de donis tuis sanctum sacrificium , hostiam immaculatam ? Undè in hac gratiam in oculis tuis , ut ostenderes in me divitiis Misericordiæ tuæ ? Venite & audite omnes Angeli & Sancti Dei , & narrabo vobis quanta fecit Dominus animæ meæ. Nam cum essem abjectus in domo mea , de pulvere erexit me , & constituit me cum Principibus populi sui , ut comederem panem & biberem vinum in mensa sua omnibus diebus vitæ meæ. Quas ergo tibi gratias agam , clementissime Jesu , Salvator mundi , aut quid retribuam tibi pro

omnibus quæ tribuisti mihi? Verè enim de te sponso Ecclesiæ illud Canticorum intelligitur. *Si dederit homo omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.* Tu omnia quæ habes mihi largitus es, corpus, sanguinem, animam, & divinitatem tuam: & si ego tribuam tibi omnem substantiam domus meæ, corpus, animam, & libertatem cum omnibus quæ nunc habeo verè habere possum, hoc quasi nihilum reputabitur comparatione emmensi, & inæstimabilis doni tui. Tantùm tibi debeo, quantum ipse vales, qui infinitus es: quare debitum meum omnem meam facultatem excedit. Audeo tamen rogare te, quia benignus, & misericors es, & tu nosti paupertatem meam, audeo rogare te, ne despicias munusculum quod tibi offero in simplicitate cordis mei dicens cum sponsa, *Dilectus meus mihi, & ego illi.* Nam sicut tu totum te mihi tradidisti in nutrimentum animæ meæ; ita ego me totum servituti tuæ consecro, & quicquid habeo, quicquid sum, quicquid possum tibi penitus trado ut me totum tibi vendices, nec quicquam mei mihi patiaris superesse.

T I M O R I S.

AD mensam convivii tui à te vocatus & invitatus, Domine Jesu, sum-

num bonum meum & felicitas sempiterna, parere quidem vocanti vellem, teque amanter & devoto suscipere; sed contremisco valdè, cum meam intueor foeditatem, contremisco à voce Apostoli tui dicentis: *Si quis manducaverit panem hunc & biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini.* Mira enim res est, & portento similima. Pascor cœlesti pane, quo saturari possunt infiniti mundi: potor præclarissimo vino, quo ardentissima Angelorum sitis extinguitur; & fame ac siti contremisco: omne cœli gaudium intus fero, & terræ illecebris irretiri non desino, vanaque solatia à creaturis emendico: ad Deum excelsum, fontem omnium bonorum quotidie accedo, & sub specie panis & vini ipsum quotidie sumo; & non solum non rapior cum Paulo in tertium cœlum, sed terræ totus adhæreo, omnisque mea sollicitudo terræ famulatur & corpori, nulla cœlo. Hæc sunt angustia, quæ me undique premunt, hæc consternatio mea magna nimis. Vereor enim ne quod in salutem constituisti, in judicium & condemnationem accipiam. Nunquid ergo fugiam à facie tua cum impio Cain, aut abscondam me cum Adamo, eo quod nudus sim, & audierim vocem tuam? Absit. Scio enim quia major est misericordia tua, quam miseria mea: major est cle-

mentia tua , quàm iniquitas mea. Si fœdus , si infirmus , si nudus sum ; tu me potes mundare , sanare , vestire. Ad te igitur cum timore , & tremore confugio , ut me vestias , sanes & purifices. Abstrahere cor meum à cæteris omnibus extra te , in quibus nihil est nisi vanitas & afflictio spiritûs. Sentiat mens mea dulcedinem præsentia: tuæ : gaudet quàm suavis es , ut amore tuo capta nihil quærat extra te , Deus cordis mei , & pars mea Deus in æternum.

HUMILITATIS.

Immense , tremende , potentissime , & incomprehensibilis Deus , quis es tu , & quis sum ego , ut digneris venire ad me , mecum epulari , & mansionem apud me facere ? Heu quanta est dignatio tua , quanta miseria & ingratiudo mea ? Tu Rex regum & Dominus dominantium , qui respicis terram & facis eam tremere : tu fons sanctitatis , coram quo Angeli non sunt puri : tu Sol claritatis æternæ , qui lucem habitas inaccessibilem : ego verò animal immundum , omnium calamitatum ludibriò expositum , insanis perturbationum motibus agitatum : omni vanitati subjectum , vas contumelia: , filius iræ , & tenebrarum. Et quomodo potest lucis tuæ ad tenebras meas esse conventio ? Quomodo præsu-

mam ad te accedere vermiculus terræ ,
in quo nullus ordo , sed sempiternus
horror inhabitat? Quâ fiducia coram
te apparebo , iustissime Iudex , ante cu-
jus conspectum columnæ cœli contrem-
mescunt? Longè enim recessi à te, qui ta-
men ubique es, & miserabilis anima mea,
quam tibi in baptisate desponsaveras ,
fornicata est cum amatoribus multis , te
repudians Creatorem & Redemptorem ,
ut fallacibus creaturis adhæreret. Tu me
segregasti ex utero matris meæ, & vocasti
per gratiam tuam , ut lucerem coram
hominibus doctrinæ & vitæ splendore :
egò verò tenebris vixi , non sapiens quæ
tua sunt , sed quæ super terram. Tu pa-
rasti mihi mensam in dulcedine tua , &
aspiravi ad ollas carnum Ægypti. Tu
potasti me sanguine tuo , & converti me
ad poculum Babylonis. Verumtamen ego
loquar ad te , cum sim pulvis & cinis.
Respice servum tuum & suscipe me ,
quem tam amanter invitas ad te. Jam
enim cognovi , quia sine te nihil sum ,
nihil possum : & extra te non est salus
nec vita. Projice ergo potest tergum tuum
omnia peccata mea , & amplectere me ,
quamvis indignissimum gratia tua , ad
te revertentem , juxta verbum Prophetæ
tui dicentis : *Sacrificium Deo spiritus con-*
tribulatus : cor contritum & humiliatum
Deus non despiciet.

§. XIII. *Commemoratio Dominice Passionis ante Missam.*

SÆpè dictum est in hoc incruento sacrificio cruentum illud, quod semel in Cruce peractum est, non verbis sed re ipsa repræsentari: una si quidem & eadem est hostia, idem qui per sacerdotis ministerium offert, idem Christus qui immolatur. Sicut enim dicitur Agnus occisus ab origine mundi, eo quod mortuus censeatur in figuris animalium, quæ in ipsius memoriam mactabantur: ita non immerito eundem vocare possumus Agnum, qui quotidie occiditur usque ad finem mundi, in hac nimirum suæ mortis repræsentatione, quæ duratura est donec Mundus durabit. Ideò sancti Patres mortis Christi memoriam hoc sacrificium celebranti super omnia necessariam esse affirmant, dicente Apostolo, *Quotiescumque manducatis panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat.* Hoc ipsum autem idem Salvator noster præcepit, cum instituto hoc sacramento ait, *Hoc facite meam commemorationem.* Quæ verba Seraphicus Doctor sollicitè expendens libro de puritate conscientiæ cap. 9. existimat sacerdotem nullatenus debere Missæ sacrificium celebrare, quin prius passionem & mortem Domini

commemoret. Id, inquit, quod pro me ipso retineo, est verbum illius qui est sacramentum instituit, quem non credo illud frustra protulisse. Dixit enim, Hæc quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis. Ex quo quidem verbo arguo mihi ipsi, quod quoties volo id agere quod ipse instituit, & modo prædicto reliquit, timeo nequaquam sine remorsu conscientie ac præjudicio animæ ad illud posse accedere, nisi præmemorata ipsius instituentis charitate, ac ejus passione & morte, in cujus memoriam perpetuò recolendam illud Sacramentum debere confici & perfici ipse præclare asseruit & injunxit. Sacerdos itaque, cum ad sacrum faciendum se præparat, fasciculum sibi colligat ex omnibus anxietatis & amaritudinibus Domini, & inter ubera collocet, cordisque medullis inserat; mente & affectu sedulò revolvens omnia tormenta, quæ ille pro salute nostra perpessus est. Hæc frequenter in ore, hæc semper in corde habeat: & hæc sit ejus sublimior Philosophia, scire Christum, & hunc crucifixum. Cum verò ad altare accessurus est, sic oret ex toto corde.

O R A T I O.

MEmoria memor ero, clementissime Pater, & tabescet in me anima mea: omniumque dolorem & passionum, atque acerbissimæ mortis Filii tui Domini mei Jesu Christi cum gemitibus & lacrymis recordabor, quia ipse sanguis & vita mea ante oculos meos pependit in ligno, offerens se tibi in holocaustum pro mea & totius mundi salute. Hanc autem oblationem vivam, quam tu misisti in miseratione multa ad altare crucis immolandam pro nobis, hanc eandem tibi nunc offero, passionem ejus & mortem recolens ac representans: sicut ipse præcepit, cum dixit, ut idem in ejus commemorationem faceremus. Recordare itaque humilitatis ejus, patientiæ, charitatis, mansuetudinis, & obedientiæ. Respice labores ejus, jejunia, contemptus, contumelias, vincula, irrisiones, & iniquam condemnationem. Respice in faciem Christi tui, & intuerè speciosum forma præ filiis hominum opprobriis, injuriis, verberibus, livoribus, contusionibus ita deformatum, ut non sit ei species, neque decor. Vide caput nobilissimum sinu punctationibus transfossum, & percussionibus attritum. Vide genas modestissimas sputis foedatas, alapis cæsas,

sanguine cruentatas. Vide oculos benignissimos lacrymis perfusos, & ad ignominiam velatos. Vide os suavissimum siti ardentissima cruciatum, & felle atque aceto potatum. Vide dorsum, supra quod fabricaverunt peccatores, verberibus dilaniatum, & humeros crucis pondere oppressos. Vide brachia amabilissima funibus devincta, & in cruce crudeliter extensa. Vide manus innocentissimas durissimis clavis perforatas. Vide pedes delicatos tot itineribus defatigatos, ac cruci tandem affixos. Vide corpus venerabile pro nobis in cruce suspensum, vulneratum, mortuum, & sepultum. Vide sanguinem pretiosissimum usque ad minimam guttam pro nostra salute misericorditer effusum. Hæc enim tibi offero & repræsento, omni quo possum devotionis affectu suppliciter orans, ut ipsa pietas, qua Filium tuum pro nobis tradidisti, te omnibus misereri compellat, pro quibus ille factus obediens usque ad mortem, crucem subire dignatus est. Amen.

§. XIV. *Oratio ante Missam ad Patrem.*

Respice, clementissime Pater, de sanctuario tuo, & de excelsis cœlorum habitaculo, & intueri hanc immaculatam hostiam, quam tibi offert

magnus Pontifex noster Jesus Christus Filius tuus Salvator mundi pro peccatis patrum suorum, & esto placabilis super multitudinem malitiæ nostræ, quia vox sanguinis Domini nostri clamat ad te de cruce. Hic est justitia mea, & sanctificatio, ac propitiatio mea. Averte faciem tuam à peccatis meis, & respice in faciem Christi tui: ejus enim meritum offero ad te, omnemque fiduciam in eo defixam habeo. Impellit ministrandi necessitas, terret conscientia indebiti sacerdotii. Sed rogo te, ne despicias mihi creditæ dispensationis officium, licet in me boni operis testimonium non agnoscas. Et quia me indignum mediatorem esse voluisti inter te & populum tuum, ne me repellas à tua pietate cum divinissimis donis tuis venientem ad te, ut inculpate accedens ad gloriam tuam, dignus sim qui operiar protectione Unigeniti Filii tui, & illuminatione Spiritus sancti tui, atque pro omnibus deprecans pro omnibus exaudiar, te præstante, Deus meus, Pater misericordiarum, qui cum eodem Filio tuo in unitate ejusdem Spiritus sancti vivis & regnas in sæcula sæculorum. Amen.

§. XV. *Oratio ante Missam ad Dominum
Jesum Christum.*

Gratias ago tibi, Domine Jesu
Christe, pro ineffabili tua chari-
tate, qua transiturus de hoc mundo ad
Patrem mensam mihi parasti in dulce-
dine tua, mensam prorsus regalem,
omne delectamentum in se habentem;
mensam pretiosissimam corporis & san-
guinis tui, ut adipe & pinguedine re-
pleatur anima mea, & secreto illapsu
nutritionis tuæ roboretur infirmitas
mea. Et undè hoc mihi, gloriosissime
Fili Dei, ut me permittas venire ad te,
& cum cæteris commensalibus tuis epu-
lari? Atque utinam ab omni culpa liber,
purus ab omni labe, ab omni vitio pur-
gatus, & ab omni inordinata affectione
perfectè emendatus essem, ut ad hanc
mensam supercœlestem accedere possem
fervens charitate, niveus innocentia,
& omnium virtutum decore exornatus.
Sed quia miserrimus ego sum, & omni
ornamento destitutus, obsecro te in pri-
mis, benignissime Salvator, cujus cha-
ritas immensa est, bonitas infinita, ut
sanguine tuo animam meam lavare, &
super nivem dealbare, meritis tuis in-
duere, illoque igne ardentissimi amoris
succendere digneris, qui te à nobis dis-
cessurum compulit ad hoc vivificum

convivium instituendum. Obsecro deinde Beatissimam Virginem Matrem tuam, & omnes electos tuos, ut ubi pro me offerant charitatem, fidem & devotionem, qua hoc Sacramentum susceperunt ab initio institutionis ejus usque in præsentem diem. Et quia particeps ego sum omnium timentium te, offero tibi omnium sacerdotum, omniumque fidelium hac die celebrantium & communicantium pietatem & puritatem. Offero omnium justorum ab origine mundi usque ad ejus consummationem virtutes & merita, ac pios affectus erga te, dulcissime Jesu, in venerabili Sacramento existentem: firmissimæ nimirum fidei, & vivæ apprehensionis earum rerum, quæ de hoc maximo mysterio credendæ sunt; perfectissimæ charitatis, & intimæ tecum familiaritatis: famis & flagrantissimi desiderii te omne bonum suscipiendi, filialis fiduciæ & spei de tua misericordia tam mirabili modo declarata: zeli divinæ gloriæ & dilectionis proximi, pro cujus salute hoc sacrificium offertur: admirationis tantæ dignationis, & profundissimæ humilitatis: gaudii & jubili in te & de te: laudis, gratitudinis, adorationis, & devotionis. Hos, inquam, aliosque affectus offero tibi in supplementum insufficientiæ meæ, & eos, si possem, elicerem cum maxima intensione ad laudem &

gloriam tuam quia dignus es. Suscipe ,
Domine , hoc desiderium meum , meri-
tisque placatus electorum tuorum , ne à
mensa tua repellas me , quatenus hoc
cibo satiatus , hoc recreatus potu , vitam
habeam , & abundantius habeam , hic &
in æternum. Amen.

§. XVI. *Alia Oratio ad eundem.*

Veni , Domine Jesu , unica salus
animæ meæ , & infunde pectori
meo multitudinem dulcedinis tuæ , ut
nihil amem , nihil desiderem præter te.
Veni gaudium & felicitas mea , veni
spes & robur meum , quia tecum sunt di-
vitæ & gloria , tu vita & consolatio
mea , tu paradisus voluptatis. Atque uti-
nam , te veniente ad me , vertantur mihi
in amaritudinem omnes mundi deliciae ,
ut tibi unitus in hoc cœlesti convivio à
te numquam separer in æternum. Frustrà
exponderem argentum meum non in pa-
nibus , & laborem meum non in satura-
tate , licet omnes Ægypti escas compa-
rarem , si carerem hoc pane , qui præbet
delicias Regibus , & vino tuo destitutus
essem , cuius suavitas in infinitum exce-
dit omnia hujus sæculi oblectamenta.
Et undè mihi tantum bonum , ut tecum
epulari merear , Rex tremendæ majes-
tatis , ego indignissimus servus tuus ,
qui quotidie pecco & incorrigibilis per-

severo? Sed major est in infinitum misericordia tua, quàm miseria mea: & tu dulcissima refectio mea me in virum alterum transformas, & verbo virtutis tuæ sanas omnes languores meos. Ad te igitur venio de tua pietate confisus, & in te sperans non confundar. Lætifica animam servi tui, & supple quod mihi deest, tu benignissime Salvator, qui omnes ad te vocare dignatus es dicens, *Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.* Refice me teipso, quia in te sunt omnes cœli deliciae ex copiosissimo flumine gaudiorum Dei cum tanta plenitudine emanantes, ut omnes dignè ad te accedentes inexplicabili lætitia replere possint. Uni intime tecum animam meam, & fac me dignum, ut huic mensæ surpercœlesti cum debito virtutum ornatu assideam, & dulcedine perfruar præsentis Divinitatis. Amen.

§. XVI. *Oratio ad Spiritum
Sanctum.*

Veni, Sancte Spiritus, amor Patris & Filii, mundator scelerum, curator vulnerum, fortitudo fragilium, mœrentium consolator, fulgor intellectus, & vindex libertatis. Veni è patria felicitatis, & cordis mei penetralibus tam potenter illabere, ut vitia omnia
& defectus

& defectus tuo igne consumas, & omnia peccata mea remittas. Emitte in animam meam lucis tuæ radium, quo illuminante intellectum, quæ tibi sunt placita videam: quo affectum inflammante ad ea prosequenda tota virtute incumbam. Fac me dignum sacris altaribus ministrum, meque tormente tuæ voluptatis inebria, ut cœlesti suavitate in hac divinissima mensa degustata, nihil venenatæ mundi dulcedinis libeat amplius degustare. Imbuat me & perficiat septiformis Spiritus tuus, & ad illum scientiæ gradum fac me pertingere, ad quem pervenit Apostolus tuus, cum dicebat: Nihil scire, nisi Christum & hunc crucifixum. Roboretur infirmitas mea fortitudine tua, vincat bonitas tua malitiam meam, & deformitas mea tua pulchritudine decoretur. Sursum erige me per æternorum affectionem, copula tecum per amoris unitatem, conserva per finalem perseverantiam; ut tuo ductu revolet anima mea ad te principium & finem suum, à quo numquam separetur. Amen.

§. XVIII. *Oratio ad B. Virginem.*

Gloriosissima Mater Dei Virgo Maria, tota fiducia mea, & unicumsolatum languentis animæ meæ, precor: te, ut mihi miserimo peccatori assistere

hac hora digneris, qua pretiosissimum Filii tui corpus & sanguinem æterno Patri oblaturus sum; sicut amans & dolens eidem Filio tuo in Cruce pendenti, & se pro nostra salute offerenti adstisti. Ne me despicias, Mater misericordiæ, ob intolerabilem peccatorum meorum foeditatem, neque avertas faciem tuam à me, quem Filius tuus tanto amore dilexit, ut pro me mori dignatus sit. Plena es gratiarum, plena rore cœlesti, innixa super dilectum tuum, deliciis affluens. Ciba ergo pauperem tuum de superefluenti mensa tua: tuarumque virtutum vestibibus indue me, ut his ornatus divino conspectui gratus appaream. Memento illius charitatis, qua Verbum Dei ex te carnem assumpsit, ut tu fieres mater nostra. Aperi manum tuam, & imple me benedictionibus, quibus te Deus benedixit in æternum, ut te interveniente tremenda mysteria acceptabiliter perficere, & sancta sanctorum dignè merear degustare.

§. XIX. *Oratio ad Sanctos Angelos.*

Sancti Angeli, purissimi spiritus, ministri Dei Altissimi, qui facitis voluntatem ejus, & orantium preces in coelum defertis: Tuque præcipuè fidelissimè Custos meus, stete mecum juxta aram, in qua Deo Patri totius mundi

pretium oblaturus sum, & in vestris thuribus incensum orationum mearum suscipite ut fumus aromatum hujus divini sacrificii ascendat per manus vestras in conspectu Dei. Purgate, illuminate, perficite, & dirigite me, vestramque puritatem & innocentiam impetrate mihi, ut appaream coram Deo decenter ornatus.

Sancti Archangeli, duces illustrissimi militiæ coelestis, instruite me, ut hæc sancta mysteria percipiam, fidemque vivam & efficacem hujus sacramenti in me excitare.

Altissimi Principatus, vera pace interna animam meam componite, ut in ea jugiter commoretur Dominus, de quo scriptum est, *Et factus est in pace locus ejus.*

Sanctissimæ Virtutes, assistite mihi, ut proficiens de virtute in virtutem Deum deorum dignus sim oculo fidei cernere, manibus contrectare, intus recipere, ac tandem in patria clarè vobiscum intueri.

Invictissimæ Potestates, dæmonum impetus cohibete, me mihi appropinquenti sacrificanti, ut sine impedimento dignè merear Deo servire, & ministrare.

Potentissimæ Dominationes, veram mihi & sanctam libertatem obtinete, ut nec peccato serviam, nec corporis mei appetitui, & sensibus subdar.

Throni stabiles & sublimes, sedes pulcherrimæ Dei, discam à vobis veram humilitatem & subjectionem, ut fiat anima mea gratissimum domicilium Deo, qui superbis resistit, & super humilem & quietum requiescit.

Clarissima & nobilissima cœli luminæ Cherubim, illustrate mentem meam plenitudine scientiæ, ut summam vilitatem meam, hujusque sacrificii infinitam excellentiam agnoscam.

Supremi spiritus Seraphim, ardentissimi amatores Dei, solvite gelu cordis mei, & vestrum in eo ignem succendite, ut Deum vobiscum ardentem amem, atque utinam sicut vos.

§. XX. *Invocatio omnium Sanctorum.*

Sancti Dei omnes, cives supernæ patriæ, inclinate aures vestras & demittite lumina ad me, meamque orationem exaudite. Ad vos clamo pauper, nudus, & infirmus, cui omnia desunt ornamenta virtutum: ad vos clamo, & vestram imploro benignitatem; succurrite infirmitati meæ, fidem meam & spem roborate, excitate in me igniculum amoris vestri, induite me veste nuptiali, ornate donis quibus abundatis, ut sine rubore introire valeam in locum tabernaculi admirabilis, in aulam cœlestis convivii, in conspectu divinæ majestatis.

Sancti Patriarchæ & Prophetæ, qui Christum Dominum nostrum dictis prophetasti, & ardentissimis desideriis ex cœlo ad terram traxistis, hujusque Sacramenti mysteria variis typis & umbris præfigurastis, preces fundite pro me, ut ipsum Dei filium sanctè tractare possim, & puro corde complecti.

Sancti Apostoli, quos Christus in ultima cœna novi Testamenti sacerdotes creavit, ac primùm seipso cibavit, vos suppliciter exoro, ut vestra adjutus ope gratiam non negligam per manuum impositionem mihi collatam, sed magno quotidie augeam incrementa.

Sancti Martyres, qui Christo Regi pro nobis crucifixo vicem quam potuistis vitæ oblatione per martyrium rependistis, ipsum pro me orate, ut ignem sui amoris accendat in corde meo, quo succensus & purificatus, meipsum mactem Deo hostiam vivam & ei placentem; sicque paratus & probatus ad hoc divinum sacrificium accedam.

Sancti Pontifices & Confessores, mysteriorum Dei fidelissimi, dispensatores, qui hostiam placationis frequenter pro populo obulistis; pro me obsecro intercedite, meum quod oblaturus sum sacrificium Deo sit acceptabile, mihi que & omnibus, pro quibus illud offeram, propitiabile.

Sancti Monachi & Eremitæ, qui cibo

potuque cœlesti sæpiùs refecti pravas concupiscentias, & vitæ hujus pericula superastis, adjuvate me orationibus vestris, ut sacris hisce mysteriis armatus me ipsum vincam, & omnes inimicos animæ meæ conteram sub pedibus meis.

Sanctæ Virgines Deo amabiles, quæ studio castitatis dignum in vobis Filio Dei habitaculum præparastis, & nunc in cœlo canticum novum concinitis, quod nemo potest dicere, nisi fuerit Virginitatis prærogativa eximius, impetrate mihi perfectissimam castitatem, qua corpus & animam in omni puritate contineam, ut Christo Domino, qui pascitur inter lilia gratum in corde meo exhibeam domicilium.

Sancti mei tutelares N. N. & vos Sancti N. N. quorum hodiè memoriam veneramur, vestro confisus patrocínio accedo nunc ad immolandum corpus & sanguinem Jesu Christi Domini nostri, comitamini me euntem ad altare, fulcite meritis vestris, ornate virtutibus, ut hoc sacrificium viva fide, ferventi charitate, & plena devotione perficiam, perque ejus continuum & salutiferum usum vestro dignus consortio tandem inveniar.

CAP. V.

De Missæ celebratione.§. I. *De proxima dispositione ad Missam.*

Pervulgatum apud sanctos Patres axioma est, quod talem se animæ exhibet Deus qualem se illa præparat Deo. Ideò Christus in Eucharistia aliis quidem est fructus vitæ, panis Angelorum, manna absconditum, paradisus deliciarum, ignis consumens, & tertium cœlum, in quo audiuntur arcana verba, quæ non licet homini loqui. Aliis verò est panis insipidus, omni carens dulcedine, & vitali operatione, & nauseat anima eorum super cibo isto: quia nimirum mors est malis, vita bonis; & sicut quisque erga Deum affectus est, talem ipsum erga se experitur. Pauci sunt qui admirabiles hujus sacri convivii in se sentiant effectus, quia pauci sunt, qui se ad illos, recipiendos ritè disponant, qui seriò cogitent se ad sancta sanctorum accedere, ad altare Dei ad Deum ipsum. Ideò multi infirmi sunt & imbecilles, & dormiunt multi. Mortem olim summo sacerdoti minabatur Deus, si ausus fuisset introire in sancta sanctorum sine strepitu tintinnabulo-

rum, non radians gemmis, non fulgens auro, omniumque virtutum varietate circumamictus. Quam ergo pœnam merebitur novæ legis sacerdos, qui non ad arcam typicam, sed ad Deum ipsum accedit, ut filium ejus Dominum Jesum Christum inmolet, tangat, commedat; nisi id faciat ea sollicitudine, attentione, & aparatu, qui dignus sit tali convivio, dignus Deo? Instante itaque celebratione totis viribus curare debet, ut in ara cordis ignem divini amoris succendat, actusque eliciat diversarum virtutum qui heroïci sint, & tanto sacrificio, ejusque termino & objecto, quantum fieri poterit, convenientes.

Quia verò in hoc sacrificio non solum animus, sed etiam corpus occupatur, ipsum quoque oportet ab omni sorde incontaminatum custodire. Si enim sacerdos Mosaïca sacrificia, quæ non nisi infirma & egena elementa fuerunt, ac umbra futurorum, oblaturus, ex Dei præscripto nitidis vestibus indui, corpusque lavare tenebatur: quanto magis decet à sordibus etiam corporeis Christianum sacerdotem expurgari, qui Domini sui carnem, & sanguinem offert, comedit, bibit? Et primo quidem necessaria celebraturo sunt hæc corporis dispositiones, jejunium scilicet, castitas, & carnis munditia, de quibus differere ad scholasticos spectat: vestes item
compositæ

compositæ, & modestæ, quæ sordibus careant & pompa, nec quicquam redoleant quod à statu sacerdotis alienum sit. Tum quia Christus ante hujus sacramenti institutionem lavit pedes discipulorum suorum, debet sacerdos pedes animæ, qui sunt affectus, ab omni macula expurgare, cor lacrymis abluere, & dum manus lavat, actu ferventissimo contritionis omnem vel levissimam culpam expiare. Cum vero lotis manibus hostiam patenæ imponet, intentionem renovabit, considerans, quod ille panis mox fiet corpus Christi: tum ex suæ vilitatis & immensæ dignitatis hujus mysterii apprehensione actus eliciet timoris & confusionis.

§. II. *De sacris Vestibus, & earum significatione.*

Sicut Reges & Magistratus non vulgari & quotidiano vestitu in publicis functionibus uti solent, sed alio augustiore, quo potestas eorum appareat, & ipsis reverentia concilietur: ita sacerdos celebraturus sacro & peculiari utitur habitu, amictu scilicet, alba, cingulo, manipulo, stola, casula, sive planeta, quibus & passio Christi ante sacrificium recolenda repræsentatur, & ejusdem virtutes exprimuntur, quibus ornari celebrantem par est, ut sacerdo-

tio fungatur in iustitia & sanctitate ve-
 ritatis. Cùm enim hoc sacrificium in-
 cruentum idem sit cum sacrificio crucis,
 ut supra explicavimus, congruum est
 ut Sacerdos, qui Christi pro nobis mo-
 rientis personam gerit, ejus quoque si-
 militudinem habeat in vestimentis; id-
 que ad decus & reverentiam sacrificii
 adhibeatur, quod impius Judæorum fu-
 ror ad contumeliam intulit Salvatori.
 Porrò Amictus velamen illud significat,
 quo facies Christi velata est cum percu-
 tiebant eum illudentes & dicentes,
Prophetiza nobis, qui est qui te percussit?
 Alba vestem albam denotat, qua ab He-
 rode tanquam stultus indutus fuit. Ci-
 gulum funes, quibus in horto vinxerunt
 eum; five flagella, quibus columnæ alligatum
 crudelissimè ceciderunt. Manipulus vincula,
 quibus adstrictæ sunt manus ejus tanquam
 hominis nefarii & scelerati. Stola funes
 collo ejus injectos, five crucis patibulum
 humeris ejus impositum, & in quo pro
 nobis pependit. Planeta vestem purpuream,
 quam ei milites in domo Pilati tanquam
 ludicro Regi imposuerunt. Cùm igitur
 hæc indumenta signa sint eorum, quæ
 Christus pro nobis perpeffus est, varii
 actus à sacerdote, dùm illis induitur,
 eliciuntur, amoris, doloris, gratitudinis,
 & intensissimi desiderii ejus patientiam
 & humilitatem imitandi in doloribus, at-

fictionibus, opprobriis, aliisque ad-
versitatibus sustinendis.

Considerandæ sunt etiam virtutes,
quæ per eadem indumenta mysticè desi-
gnantur, ut discat sacerdos qua vitæ san-
ctimonia & morum integritate præditus
esse debeat: scriptum est enim, *Sacerdo-*
tes tui induantur justitiam, omnibus sci-
licet virtutibus ornati sint, quas justi-
tiæ nomine passim sacræ litteræ compre-
hendunt.

Amictus itaque significat oportere
mentem in æternæ dumtaxat salutis,
rerumque cœlestium consideratione fi-
xam habere, ab omnibus curis rerum
adularum amotam, & contra quos-
cumque hostium incursus spe & fiducia
in Deum tanquam galea salutari com-
munitam. Refert etiam Amictus Christi
Domini humanitatem, cujus caput Di-
vinitas est, quæ ab illa occultatur, sicut
Amictus caput tegit sacerdotis. Neque
enim oculi nostri Solis justitiæ infinitum
splendorem intueri potuissent, nisi car-
nis nube operiretur. Quare Sacerdos,
cum illum accipiens osculatur & capiti
imponit, se amoris osculo sacratissimam
Christi Humanitatem tangere, & ca-
piti imponere putet, ut ea se protegat &
teneatur, dicens cum Propheta, *Domine*
virtus salutis meæ, obumbrasti caput meum
in die belli. Obiter o ver Amictum
monetur sacerdot am servare

oculorum modestiam, cum pergit ad Altare, & ibi manet, & ab eo redit, nihil prorsus aspiciendo, nisi quod necessarium est, ut videat quod facit.

Alba totum corpus tegens innocentiam, simplicitatem, puritatem, animique candorem, & pulchritudinem indicat, quæ totum sacerdotem complecti & exornare intus & extra debet, atque in omnibus operibus ejus splendere, ut sit sanctus immaculatus in conspectu Dei, seque talem semper exhibeat divinis mysteriis celebrandis.

Cingulum indicium est castitatis, quæ in sacerdote ita splendere debet, ut nullam prorsus tam in corpore quam in corde admittat labem. In cujus rei typum jussit olim Deus, ut comedentes Agnum accingerent renes suos: & ipse Christus ait, *Sint lumbi vestri præcincti*. Idem quoque B. Joanni apparuit in Apocalypsi præcinctus zona aurea, ut nimirum intelligamus oportere nos omnes affectus purificare, & amorem carnalem vincere spirituali, quod est aurum charitatis.

Manipulus præmissio crucis osculo sinistro brachio insertus, ostendit lacrymas, dolorem, & poenitentiam, quibus lugere peccata, perpetuo dolere sacerdos debet; carnis item & spiritus mortificationem, & humilitatem, qua accedendum est ad altare; tum futuram bonorum operum retributionem, sicut Psal-

nographus cecint : *Eeuntes ibant & flebant mittentes semina sua : venientes autem venient cum exultatione portantes manipulos suos.*

Stola collo superposita , & in modum crucis per medium pectoris ducta , demonstrat sacerdotem teneri , se Deo unire & quodammodo colligare , suamque crucem Dei causâ patienter ferre , divinæ legi cum omni obedientia se subijcere , eiusque jugum alacriter portare , ac semper memorem esse mandatorum Dei ad faciendum ea.

Casula , quæ cæteris vestibus splendidior & pretiosior illis superinduitur , signum est charitatis , quæ reliquis virtutibus excelsior omnibus supereminet tanquam illarum Regina , & vinculum perfectionis. Omnes enim sine ea sunt imperfectæ , ab ea pendent omnia mandata divinæ Legis : & omnia bona in ipsa continentur. Sicut autem casula in duas partes dividitur , ita charitas duplex est , erga Deum & proximum : & sicut illa varios exigit colores juxta temporis aut festivitatis diversitatem ; ita hæc varios affectus , nunc lætitiæ ob Dei magnalia , nunc gratitudinis ob ejus beneficia , nunc fortitudinis in adversis , nunc tristitiæ ob propria & aliena peccata.

Hæ sunt præcipuæ virtutes , quas vestes sacerdotales significant , quarum ac-

tibus induere se debet sacerdos, ut suum dignè offerat sacrificium. Consuetas autem Ecclesiæ præces singulis indumentis accommodatas attentè & devotè recitabit : & cum indutus fuerit, seipsum considerabit tanquam lupum in vestimentis ovium, & rubore suffusus veniam à Deo flagitabit.

§. III. De accessu Sacerdotis ad Altare.

SI ad omnes sacras functiones sanctè accedendum, & omnes sanctè peragenda sunt; multo majori sanctitate hoc divinum sacrificium offerendum est, quo nihil sanctius, nihil excellentius, nihil divinius esse potest. Ad hoc omni conatu niti debes, Christiane sacerdos, si tam sublimi, & tremendo ministerio ritè & perfectè fungi desideras. Qua in re ut tibi prosim, documenta quædam generalia præmittam: deindè sigillatim proponam aliquot considerationes pro singulis sacrificii partibus, ex quibus pios elicere affectus possis, & mentem utiliter occupare, ne distrahatur. Neque deterrearis si hujusmodi considerationes & affectus aliquantò fusiùs explicavero: licet enim multis verbis describuntur, possunt tamen in momento elici, nec Missæ celebrationem solito prolixiorrem reddent, ut re ipsa experieris; nam

pro usu memoriæ tenaciter infigentur, ad eò ut eos quasi naturaliter eliciturus sis, absque ulla confusione, aut capitis fatigatione. Primum generale documentum est, ne toto sacrificii tempore Deum offendas ullo peccato veniali: nec ullo defectu & imperfectione tam venerandi sacrificii excellentiam contamines. Id verò assequens, si ea reverentia, attentione & devotione celebraveris, quæ omnem vel levissimam animi evagationem excludat: si exactissimè & scrupulosissimè observaveris quicquid in Missali præscribitur circa ritus & cærimonias, eo modo quò à viris serio perfectioni incumbentibus observari solent.

Secundò, omnia verba, quæ sive elata, sive submissima voce proferuntur, clarè, distinctè, ferventer, & absque ulla festinatione pronuntiabis, nihil interim mente revolvens, quantumvis bonum & sanctum videatur, quod à propria & litterali verborum significatione alienum sit, ut te menti Ecclesiæ conformes, quæ omnes Missæ preces, lectiones, & sententias magno cum delectu ad sacerdotis & adstantium instructionem & devotionem selegit. Ad hoc autem plurimum proderit omnes Missæ perspectos habere, eaque omnia probè intelligere, quæ tum in Lectionibus, Collectis, Evangelio, Versibus, & cæteris hujusmodi; tum in Canone con-

tinentur, quæ facile discēs ex eorum lectione qui de officiis Ecclesiasticis scripserunt, quales sunt Isidorus, Amalarius, Rabanus, Beruo, Hugo Victorinus, Rupertus Abbas, Dionysius item in libro de Ecclesiastica Herarchia, Germanus in Theoria rerum Ecclesiasticarum, & ex recensioribus Gabriel Biel in Canonem, Durandus in Rationali, Joannes Baptista Scortia de Sacrificio Missæ, & alii plures. Affectus verò elicies, quales infra proponam, eorum quæ recitas & agis sensui & significationi convenientes.

Tertiò, sicut in Missali præcipitur, antequam sacris te vestibus induas, Missam celebrandam perquires, perleges, & ad ea quæ dicturus es signacula ordinabis, ne te postea contingat aut verbis hæsitare, aut in cærimoniis deficere, & perturbari.

Quartò, processurus ad Altare, Crucifixum vel aliam imaginem humillima inclinatione salutabis, te tanto ministerio indignum reputans, atque ideò ipse Christi, Sanctorumque opem implorabis. Tùm ipsum Christum mente intuere, quasi cruce onutum & ad Calvaria montem iturum, ante te incedentem. Sequere ipsum primarium offerentem, cujus passio & mors à te debet representari: sequere, inquam, cum modestia & gravitate, & agmina Angelo-

rum te undique stipantia venerare: teque existima ex hoc mundo in coelum transferri.

Quintò, cùm perveneris ad Altare, coelum tibi desuper veluti apertum contemplare, curiam coelestem, Deumque ipsum spectantem te pro universa Ecclesia hostiam litantem immaculatam. Memineris poenam mortis olim indictam bestiae quæ montem tetigisset, idque tibi applica hominum pessimo, & timorem concipe. Mox in Deum assurgens satage quantum potes ferventissimos actus charitatis elicere, cupiens in Christum totus converti, eique simillimus fieri virtutum imitatione. Cùm denique librum aperis, memor esto libri, quem aperuit Agnus, & septem signaculorum ejus; & desideria Christi fidei in universam orbem propagari.

§. IV. *De initio Missæ usque ad Introitum.*

C Alice ritè collocato & Missali aperto stans paulisper in medio Altaris, & facta cruci inclinatione, te cum Abrahamo quasi pulverem & cinerem ante conspectum Domini confiteberis, imitans Christum, qui coelos inclinavit & descendit, formam servi accipiens: quò enim humilior fueris, eò gratior & acceptior erit Deo oblatio tua. Mox

descendens ad crepidinem Altaris, Vultu
 bi æterni Incarnationem recole, ejus-
 que dilectionem & admirabilem prompti-
 tudinem ad opus nostræ Redemptionis
 suscipiendum. Iterata autem inclina-
 tione, te intimè humilia, & Deum ado-
 ra pro omni creatura. Dùm signo crucis
 te signans dicis, *In nomine Patris, &
 Filii & Spiritus sancti*; animadvertite quale
 & quantum sit nomen, à quo sacrificium
 auspicas, & sic te gere ut tantam decet
 majestatem. Magni momenti est sanctis-
 simæ Trinitatis præsentiam initio con-
 cipere, & ab ea nunquam deflectere; ad
 ipsam enim & ad ejus gloriam oblatio
 dirigitur, ejusque memoria robur tri-
 buit ad improbos hostium conatus eli-
 dandos, qui semper tentant variis &
 inutilibus curis, atque imaginationibus
 mentem à sacrificio avocare. Sic con-
 cepta Dei præsentia, duos affectus rap-
 tim elicies, Fidei contra infideles Tri-
 nitatem negantes, & recordationis cru-
 cis Christi, atque passionis in ea com-
 pletæ, ex qua fluxerunt omnia bona. Hos
 autem affectus ad omne signum crucis re-
 novabis.

Sequitur antiphona, *Introibo ad altare
 Dei*, quæ ter repetitur: ante psalmum,
 in ipso, & post ipsum; ut intelligatur
 rituali impulsu, & alacritate, ac sum-
 ma veneratione totam Missæ actionem
 peragenda esse, omni abjecta tepidi-

Admirare Dei bonitatem, qui te vocavit ad Altare suum: quis enim es tu, ut audeas ad ipsum introire? Ora abscondi in abscondito faciei Domini à conturbatione malorum spirituum; ne immittentes terra phantasmata divinum perturbent ministerium. Ora etiam renovari in te animæ juventutem, quæ est fervor spiritus, ex quo vera & solida lætitia procedit.

Ad primum versiculum psalmi, *Judica me Deus*, Considera ea præparatione & dispositione ad altare accedendum esse, ut Dei judicium non pertimescas, ut discernaris à gente non sancta & iniqua, sisque purus & sine macula ante Deum, quantum fert humana fragilitas. Hanc autem puritatem humiliter petes, cum certa fiducia eam meritis Christi obtinendi.

Ad 2. *Quia tu es Deus fortitudo mea*, Erubescere quod toties tanti sacramenti divino alimento confortatus, adhuc imbecillus es, adhuc tristis incedis, & cui-cumque levissimæ tentationi turpiter succumbis. Merito ergo repellit te Deus, merito te affligit inimicus, nisi ipse vires suppediet, qui est fortitudo tua & robur tuum.

Ad 3. *Emitte lucem tuam*, Pete divinum lumen, ut veritatem à vanitate discernens, ipsam veritatem sequaris, cujus splendoribus interior sensus illustratus,

cum externo sacrificio concordet. *Memento* vero sanctus, qui in hoc versiculo commemoratur, altare est Calvariae montem indicans, quia in eo Christi passio & mors representanda est.

Ad 4. *Et introibo*, Magnum renova in te reverentiae affectum erga altare & sacrificium.

Ad 5. *Confitebor tibi in cithara*, Excita in te cordis letitiam, quae per citharam significatur: sed statim oculos ad tuam imperfectionem reflectens ingemisce & dic, *Quare tristis es anima mea, quare conturbas me?*

Ad 6. *Spera in Deo*, Ne despondeas animum, restat enim spes in salutari tuo, in quo toto fiducia collocanda est, quoniam ipse dabit ut ~~obtinere~~ culparum venia in ipso gaudeas, & in ejus laudibus perseveres.

Hac spe excitatus dices cum ingenti fervore, *Gloria Patri & Filio*, caput inclinans & offerens ad omnia adversa, & ad mortem pro Deo ~~sustinendam~~. Tum repetita antiphona *Introibo*, ut bene memineris quò ingrederis, & quid aggredieris, dicens, *Adjutorium nostrum*, ut discas non ponere fiduciam in tuis viribus & industria, sed in eo qui fecit caelum & terram, à quo duplex adjutorium potest tulabis, pro consequenda aeterna salute & mediis ad eam necessariis, & pro illa peculiari necessitate, pro qua offers sacrificium.

Subditur statim generalis confessio, *quia justus prior accusator est sui*, quam humiliter recitabis, actum eliciens contritionis, ut est distincta ab attritione; dolens scilicet de peccatis tuis & totius mundi super omnia mala, idque pure propter Deum super omnia bona dilectum: dabisque operam ut verba illa *mea culpa* cum magno doloris sensu proferas, & cum bona spe divinæ misericordiæ pro tuis & aliorum peccatis. Confiteris autem non solum Deo Creatori, Redemptori, & Judici tuo; sed etiam B. Virgini, cujus innocentem filium sceleribus tuis interfecisti: B. Michaeli Archangelo, cujus obsequiis te ingratum exhibuisti: B. Joanni Baptistæ & aliis Sanctis, quorum monita & exempla contempsisti: fratribus quoque quibus scandalo fuisti. Agnoscens autem fragilitatem tuam & necessitatem, auxilium eorum imploras quibus confessus es, ut pro te orent, quod humiliter facies: & cum adstantes preces pro te fundunt dicentes, *Miserere*, dum etiam ipsi confitentur, dum sequentes vericulos recitas, illum in te spiritum excitabis, quem verba sonant, magno animi ardore & devotione.

Osculum altari semper figes tenero amoris affectu erga Dominum Jesum Christum, cum intenso desiderio semper ei adhærendi, & ideo brevem sed

ferventissimum amoris actum elicies

§. V. De Introitu usque ad
Epistolam.

Introitum & ea quæ sequuntur, sedate, attentè, & devotè recitabis, adhibitis magna cum honestate præscriptis cærimoniis, ut spirituales ac divinam rem agi omnes intelligant. Attendes autem ad sensum verborum, & cum dicis *Gloria Patri* sanctissimam Trinitatem adorabis optando, ut omnes illi ferviant. *Kyrie eleison* ad singulas tres Personas mente in cælum erectus diriges, petens remissionem peccatorum cordis, oris, & operis pro te & aliis: quia novies repetitur quot sunt Angelorum chori, ipsorum voces tuam conjunges, & cor ad illos elevabis. Ad *Gloria in excelsis* miraberis quomodo peccator in terra aliena canticum Angelorum canere præsumas: tum alios affectus adjunges laudis, adorationis, gratiarum actionis, fidei, spei, amoris, zeli gloriæ Dei, petitionis & obsecrationis juxta sensum verborum. Hæc autem verba, *Tu solus Sanctus, Tu solus Dominus, Tu solus Altissimus Jesu Christe*, intensiori affectu charitatis & reverentiæ erga Christum Dominum pronuntiabis, desiderans, ut ab omnibus ametur, honoretur, glorificetur.

Hymno absoluto sequitur salutatio populi per hæc verba, *Dominus vobiscum*. Quoties autem ea dices, optabis intimo affectu Ecclesiæ Dei toti mundo omnem Dei benedictionem, per quam singulis animabus id, quo maximè indigent, conferatur. Dicturus Collectas, erubesces, quod mediator inter Deum & populum esse audeas, qui toties alios ad malum pertraxisti. Cum dicis, *Per Dominum*, offeres Deo omnia merita Christi cum magna fiducia, quia scriptum est, *Quicquid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis*. Expendes autem verba Orationum, quæ & per se magni ponderis & efficaciam sunt, & cum in persona Ecclesiæ à celebrante recitantur, facilius postulata impetrant ob sacrificii præstantiam.

§. VI. De Epistola, Evangelio, & Symbolo.

Absolute Introitu sequitur instructio populi in fide, per doctrinam Prophetarum & Apostolorum in Epistola, per verba Christi in Evangelio, per articulos fidei in symbolo; quæ omnia mysterium sanctificationi, ut nos purgent & præparent, præmittuntur.

Ipsam verò Epistolam & Evangelium lecturus mente elice hunc actum humilitatis: Egone in Ecclesia divina depro-

mam oracula, qui tamdiu sedi in Ca-
 thedra pestilentia? Ego Evangelium
 promulgabo, qui factis & exemplis
 Evangelium impugnavi? Deinde confi-
 dera beatos nos esse, quia, ut ait Baruch
 Propheta, quæ Deo placent manifesta
 sunt nobis. Deus enim voluntatem suam
 nobis revelavit per Prophetas & Apof-
 tolos in eorum libris & epistolis, & per
 Filium suum in Evangelio. Ideò hæc om-
 nia magna cum attentione & reverentia
 legenda sunt tanquam sermones Dei,
 gratias ei agendo, quod mundum doc-
 trina sua illuminare & instruere digna-
 tus sit: promptumque animum offerendo
 ad servanda ipsius mandata tam in prof-
 peris: quam in adversis. De hoc autem
 nos monent in Epistola lectione manus
 super librum positæ, & veluti operi ad-
 motæ.

Graduale etiam, & cætera quæ se-
 quuntur, exequendi desiderium signifi-
 cant, & ascensum ad apicem Christianæ
 perfectionis, qui sunt fructus Prophe-
 ticæ & Apostolicæ prædicationis. Qui-
 dam devotus Sacerdos dicebat se quoti-
 die duabus concionibus interesse elegan-
 tissimis & efficacissimis, lectioni nimi-
 rum Epistolæ, & Evangelii: quas sic au-
 diendas asserebat, ac si Apostolus &
 Christus præsentessent, & loqueren-
 tur, cum firmissimo proposito exequen-
 di quod docent. Turpissima enim esset
 ejus

ius præcepti transgressio, quod ab Apostolo & à Christo ea die auditum fuit, nam videretur Verbi Divini statim oblitus esse, & tantos Concionatores neglexisse.

Initio Evangelii librum & te ipsum signabis signo crucis cum tenero affectu erga Christi passionem & mortem. Fit autem ipsum signum in fronte sede pudoris, ne Evangelium erubescas: in ore ut palam annuncies & confitearis: in pectore ut illud in corde semper conferres, nec ulla diaboli suggestio fructum ejus impedire queat. In fine librum ibi osculaberis, ubi prius crucem formaveras, ad significandum amorem, quo ea doctrina amplectenda & executioni mandanda est: & que propones factor verbi esse, & non tantum auditor; actu ferventissimo amoris elicitu erga Deum ejusque legem.

Certis diebus lectionem Evangelii excipit Symbolum, ut fides excitetur, & sicut cordered justitiam creditur, sic ore confessio fiat ad salutem. Actus igitur fidei exercebis verbis correspondentes, & contrarias hæreses detestaberis. Christo item gratulaberis ob ejus gloriam, cum ipsius Resurrectio, Ascensio, & judiciaria protestas commemoratur, & gaudebis, quia regni ejus non erit finis. In illis verbis, *Qui cum Patre & Filio simul adoratur*, Spiritum sanc-

tum adorabis, & intimo animi sensu sanctissimam Trinitatem glorificabis ob singula beneficia naturæ, gratiæ & gloriæ omnibus creaturis concessa & concedenda. Demùm cum dicis, *Et vitam venturi sæculi*, spem firmam concipies, vitam æternam meritis Christi obtinendi.

§. VII. *De Offertorio usque
ad Canonem.*

H Actenus instructio fidelium & Missa Catechumenorum, qui deinceps adesse non poterant, indicente eis Diacono ut exirent. Jam sequitur Missa fidelium, & quia hic inchoatur actio sacrificii incruenti, majore fervore & igneo pietatis sensu singula verba proferenda sunt. Exordiris autem ab osculo altaris, in quo divinum sacramentum perfici debet, ut hac amoris & honoris exhibitione Dei quodammodo captes benevolentiam. Sed quia Dei amor annexam habet erga Proximum charitatem, sequitur populi salutatio tamquam commune amicitiae signum, quo ostendis, te omni odio & dissensione carere, præcepit enim Dominus non esse offerendum munus, nisi prævia cum fratribus, qui aliquid habent contra offerentem, reconciliatione. Adstantes etiam mones ut simul tecum orent, dicent, *Oremus*, &

hac ferventer facies respiciens in cœlum ad Deum Patrem: deinde ad teipsum, tuumque nihilum, qui peccator cum sis omnium notarum æterno Patri Filium suum offerre debes.

Quando patenam cum hostia in manibus accipies, pones in ea cor tuum, & omnium circumstantium, omniumque fidelium, ut ea quoque Deo offeras hac intentione, quod sicut panis, quem offers, mox convertetur in corpus Christi, ita cor tuum & omnium fidelium, in ipsum Christum per amorem & imitationem transformentur, aded ut dicere omnes possint, *Vido ego jam non ego, vivit vero in me Christus*. Idem repetere poteris in calicis oblatione.

Dùm vinum calici infundis, gratias ages Deo, quod suo his speciebus se occultare voluerit pro amore tuo: & commisceas aquam, desiderium excitabis te totum immergendi in abyssum meritorum Christi; atque ad intimam cum Deo unionem suspirabis. In oratione autem *Deus qui humanæ substantiæ dignitatem*, tres veluti mixtiones seu conjunctiones prorsus admirabiles celebrari observabis. Primam inhumanæ naturæ creatione, cum mortali corpori immortalis anima copulata est: alteram in ejusdem à Verbo facta assumptione, cum duo extrema infinitè distantia in unitate personæ conjuncta sunt: tertiam in ejus ele-

vatione ad gratiam & gloriam, ad confortium scilicet & participationem Divinitatis, quam ardentissimè concupisces.

Quamvis hoc sacrificium unicum sit, duabus tamen partibus constat, corpore videlicet Christi sub speciebus panis, ejusque sanguine sub speciebus vini. Ideò pane jam oblato, seorsim procedis ad vini oblationem. Utramque verò extends ad omnes fines propter quos hoc sacrificium institutum fuit, qui cum sint maximi momenti, cum summo devotionis fervore hæ oblationes fieri debent, ac si tu solus esses in toto mundo sacerdos, & ab hoc sacrificio omnium hominum salus penderet.

Subditur brevis precatio, *In spiritu humilitatis*, ex longiori decepta, quam Azarias unus ex tribus pueris in flammis fornacis Babylonicæ concepit, animo verè contrito & summæ humilitatis affectu recitanda. Sequitur alia oratio, *Veni sanctificator*, qua Deum invocas omnis sanctificationis autorem, ut non solùm sacrificium jam præparatum perficere, sed sua etiam benedictione complere dignetur.

Dùm manus lavas, protestaberis te velle purè ac mundè vivere, & à minimis etiam defectibus emundari: tùm gratias ages quod Christi sanguine lotus sis, aliisque affectus elicies verborum sensui conformes.

In oratione *Suscipe sancta Trinitas*, non nudam & aridam beneficiorum Redemptionis nostræ, quæ ibi commemorantur, memoriam facies, sed quæ intimæ gratitudinis affectum includat. Quare totus in demississimam gratiarum actionem effusus, hanc hostiam infinitæ dignitatis te posse offerre gaudebis ad Dei gloriam, & ad honorem B. Virginis, & omnium Sanctorum, ut ipsis in cœlis ante thronum Dei incensum orationum tuarum pro tua aliorumque salute repræsentent.

Posteà memor imbecillitatis tuæ, & considerans quanti momenti sit tantum sacrificium divinæ majestati offerre, ad circumstantium confugiens suffragia, ipsos admones ut pro te orent. Manus autem extendis, & si omnibus viscera pandas: & rursùm jungis, quasi intra pectus receptos complectaris. Ipse verò, qui alios ad orandum hortatus es, secretò quoque oras, ut tuum à Deo sacrificium acceptetur. Porrò inter hæc congruos his considerationibus affectus excitabis.

Secretis orationibus absolutis, statim clara voce dicis, *Per omnia sæcula sæculorum*, nihil sonans temporale, sed sublime & æternum. Tùm populum salutans non te ad eum pro more convertis, quia jam debes à terrenis abductus totus Deo intentus esse. Jubes autem *sursùm corda* attolli, ac si diceres, *Elevamini omnes creaturæ ad Deum, emergite è facie*

terræ, & quæ sursum sunt querite, quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Corda verò ad superna subiecta ad gratias Deo agendas hortaris, quia nihil dignius, nihil magis æquum & salutare, quàm beneficiorum memorem esse. Ideò cor tuum expandes ad omnes creaturas, & ad omnia beneficia illis collata, gratiarum enim actio potissima est ad ampliorem gratiam dispositio. Succedit Præfatio, quasi proloquium, seu præparatio quædam ad eam actionem, quæ propriè sacrificium continet, in qua Deum impensius laudas, advocatis etiam cœlestibus spiritibus, ut tecum concinant. Ne tamen temerè in Angelorum choros te ingeras, facultatem à Deo petis simili supplicatione dicens, *Cum quibus & nostras voces at admitti jubeas deprecamur.* Ita Angelicis junctus agminibus, sacrum Trifagion psalles cum summa reverentia & fervore, qui tantus sit, ut, quantum fieri potest, supernorum spirituum affectui correfpondeat, & adæquetur. Si enim *tremunt Potestates*, quæ sunt veluti cœli columnæ, quanto debes horrore ac tremore concuti tu vilissimus terræ vermiculus, qui Deum toties & tam enormiter offendisti? Porrò continet hic hymnus tres laudes, & duas petitiones. Nam primò laudes sanctitatem, potentiam, ac supremum Dei dominium, cum dicis

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Secundò celebras gloriam ejus, quæ in tot creaturis in cælo & in terra tam mirabiliter elucet, his verbis: *Pleni sunt cæli & terra gloria tua.* Tertio magnificas Christum Dominum dicens, *Benedictus qui venit in nomine Domini: & cum hoc dicis, ipsum invitabis in animam tuam affectu omnium Sanctorum.* Duæ verò petitiones insunt verbis istis, *Hosanna in excelsis*, quæ bis repetuntur, & illis salutem postulas, & quæ ad eam sunt necessaria, primò à Deo, deinde à Christo. Hic autem hymnus ideò Canon præmittitur, ut ex ipso admoneris te in maximi momenti negotio coram throno divinæ Majestatis consistere, ac veluti in Sancto Sanctorum introire: & si hætenus oportuit te purum & ferventem esse, jam memineris te deinceps debere tanto ardore inflammari, ut eo possis omnes circumstantes, imò universum terrarum orbem succendere.

§. VIII. *De Canone usque ad Consecrationem.*

HÆc pars Missæ Canon dicitur, id est Regula, quæ in sacrificii oblatione servanda est. Constat autem, ut testatur Tridentinum Concilium, ex ipsius verbis Domini, ex Apostolorum traditionibus, ac summorum Pontificum institu-

tionibus ; nihilque continet quod non maximam redoleat pietatem & sanctitatem, atque offerentium mentes in Deum erigat, ut cum eo jungantur. Submissa voce recitatur, ut per silentium tum gravitas negotii, quod quasi secretò cum Deo tractatur; tum compositus, pacatusque animi status, qui ad hanc functionem ritè peragendam necessarius est, intelligatur. Ejus verba attentè & devotè prolata ipsa litterali significatione pios affectus suppeditabunt. Per particulam *igitur* connectitur cum præcedentibus : cum enim tibi Angelorum ministerio, quorum vocibus tuas adjungi in Præfatione rogasti, jam quasi pateat ad cœlum via; statim fiducialiter ad thronum præcedis, & elevatis fursùm oculis, expansisque manibus, preces tuas ad Deum effundis, per Christum eum rogans, uti accepta habeat *hæc dona* ab ipso nobis collata, *hæc munera* à nobis ipsi oblata, *hæc sancta sacrificia*, quæ pro peccatis nostris offeruntur. Et primò quidem personam commemoras, cui oblato dirigitur, nempe Deum Patrem : secundo, Mediatorem Christum Jesum : tertio, offerentes, eorumque affectum : quarto, res oblatas quas petis ut Deus acceptet & benedicat : quinto, eos pro quibus offertur, Ecclesiam scilicet, summum Pontificem, & alios : sexto, ea omnia,

quæ

quæ consequi hac oblatione desideras, redemptionem, salutem, incolumitatem: septimò Beatam Virginem, & præcipuos Principes Curie cœlestis, quorum suffragia memor tuæ imbecillitatis imploras, ut Deum tibi propitium reddant.

Ut omnium recordari possis, pro quibus orare debes, postquam dixisti, *Memento, Domine, famulorum, famularumque tuarum*: utque ipsæ preces vim habeant efficaciorẽ, multum proderit cum Christi Domini cruciatibus illas sociare, hunc ferè in modum. Primò, pro te ipso orabis per sanguinem pro nobis effusum, ut per illum expieris à peccatis, & eas virtutes obtineas, quæ tibi maximè sunt necessariae, & finalem perseverantiam. 2. Per latus transfixum Ecclesiam commendabis, quæ ex eo orta est 3. Per caput spinis coronatum, summum Pontificem, omnesque Principes, & Antistites. 4. Per vulnus dexteræ manus, amicos, confanguineos, & benefactores. 5. Per vulnus sinistræ, omnes qui te oderunt, vel aliqua molestia aut scandalo affecerunt. 6. Per dextrum pedem transforatum, personas, & negotia à superioribus commendata. 7. Per sinistrum, omnes qui sunt in peccato mortali, ut in dexteram partem transferantur. 8. Per flagella, sputa, & alapas, ethnicos, hæreticos, ceterosque infi-

deles, qui Deum contumeliis afficiunt. 9. Per crucifixionem Religiosos omnium Ordinum, ut crucem voluntariæ asperitatis libenter ferant. 10. Per sitim, eos omnes qui tuas preces expetunt. 11. Per angorem, quem in horto pati voluit, omnes qui in aliqua calamitate, periculo, necessitate, tentatione, aut molestia versantur. 12. Per mortem & sepulturam, justos omnes, ut cum ipso sepulti semper in justitia perseverent. Speciatim verò pro illis orabis, quorum te Deus meminisse vult, tu nescis: pro his quos Deus maximè diligit, licèt eorum numerum, & nomina ignores; id enim gratissimum illi est, ut amicorum ejus memor sis. Ab his autem orationibus te brevissimè expedies, imitatus Ecclesiam, quæ paucissimis verbis se ipsam, summum Pontificem, & Antistitem, omnesque orthodoxos commendat. Neque enim decet privatas causas prolixius quam publicas tractare, præsertim apud cum Principem, qui omnia scit, & nos admonuit, ne orantes multum loquamur. Consultius itaque erit pro omnibus ante Missam iustus orare, ut in ipsa brevior sis.

Postquam verò privatæ devotioni satisfecisti, rursum publicas Ecclesiæ preces assuehis pro circumstantibus & pro offerentibus, sive præsentibus sint, sive absentibus: & quia sacrificium jam obla-

tum fuit in expiationem culparum, in gratiarum actionem, & impetrationem omnium beneficiorum, jam primarius ejus finis exprimitur hac oratione, *Hanc igitur oblationem servitutis nostræ*, qua protestaris & agnoscis supremum Dei dominium, & infimam nostram servitutem ac subjectionem; expansis manibus super oblata veteri ritu, ut ea transferas in Dei potestatem, ipsum exorans, ut ab eterna damnatione nos eripi jubeat, & in electorum suorum grege numerari. Tum ipsi commendas sacrificii oblationem, ut eam in omnibus benedictam, & inter dona sibi grata adscriptam & ratam, sive approbatam, & confirmatam: atque rationabilem, divinis scilicet rationibus congruentem, ac tandem acceptabilem, id est dignam, ~~que~~ non solum ex parte doni, sed etiam ex parte ministri offerentis à Deo acceptetur, non quidem ex nostris meritis habere, sed sua gratia facere dignetur. Porro ad illa verba, *Ut nobis corpus & sanguis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi*; actualem & expressam intentionem renovabis consecrandi corpus & sanguinem Christi per transubstantiationem panis & vini Christi verbis conficiendam.

§. IX. De Consecratione usque ad
Orationem Dominicam.

Post multas oblationes verbis hactenus expressas, sequitur tandem realis oblatio, qua idem Christus incruentè immolatur, qui in ira crucis semel seipsum cruentè obtulit. Quòd si hactenus necessaria fuit puritas, humilitas, & reverentia; multò major nunc requiritur, cùm ad tremendum mysterium non sine timore & horrore perficiendum appropinquas. Humilia te igitur quantum potes, & recordare quid acciderit Ozæ: tùm ea Christi verba tibi ad aurem dici existima: *Ecce appropinquat hora, & filius hominis tradetur in manus peccatoris.* Considera te hìc Christi personam gere, totumque hominem internum & externum ad ejus majestatem & sanctitatem compone: & cura, ne quid sit in te dissonum à persona quam sustines.

Hæc verba, *Qui pridie quàm pateretur,* proferuntur historicè, & recitative, ut inspicias & facias secundum exemplar, quod tibi à Christo Domino monstratum est. Cùm dicis, *accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas,* considerabis, quàm puræ debeant esse manus, quæ tantum pius attrectant, & hinc disces hoc opus esse divinæ omnipotentis. Cùm oculos in cælum elevas, illuc

transferes universas animæ vires & cogitationes. Cùm dicis *gratias agens*, gratias item ages ob hujus sanctissimi sacramenti institutionem. Verba consecrationis prolaturus, considera te ea formaliter & enunciative proferre in personâ Christi. Ipsi autem prolatis, penetra oculis fidei id quod latet sub speciebus sacramentalibus: tùm genua flectens aspice iisdem oculis fidei exercitum Angelorum te circumdantem, & cum illis adedò profunda reverentia Christum adora, ut cor tuum usque ad abyssum humilies. Ad elevationem, Christum in cruce exaltatum contemplare, & ora ut omnia trahat ad seipsum. Varios etiam virtutum actus, eosque intensissimos elicies, nunc hos, nunc illos, fidei, spei, amoris, adorationis, humilitatis, & similibus, mente dicendo, *Jesu Filii Dei, miserere mei. Dominus meus & Deus meus. Amo te Deus meus, & adoro toto corde & affectu.* Præteris etiam renovare intentionem pro qua celebras, & sacrum offerre secundum quatuor fines. Specialiter verò cùm calicem elevas, memor eris cum sensu doloris & lacrymis sanguinem Christi pro te effusum fuisse, & à te sæpè contemptum: ipsumque adorabis veluti in compensationem præteritorum contemptuum. Sanctus Petrus Martyr in calicis elevatione gratiam petebat martyrii & obtinuit: tu adversitatum

inruentum martyrium postulabis.

Ab illa verba, *Hæc quotiescunque feceritis*, Passionis & mortis Christi recordaberis, quam consecratio panis à consecratione vini sejuncta repræsentat. Et quia peracta consecratione statim adfunt sancti Angeli, & perseverant venerabundi, donec sacrificium sit consummatum; tu horum reverentiam æmulare. Nam si cœlum est, ubi est Deus, cœlum sine dubio efficitur sacrum altare, in quo tantum peragis mysterium, tuque admirabili summi boni participatione quodammodo deificaris. Quoties verò hostiam tanges aut calicem, Christum complectere, & cordi tuo adstringe omni possibili amoris affectu.

Post consecrationem sequitur oratio, *Unde & memores*, qua Christi passionem, resurrectionem, & gloriosam ascensionem commemoras, quibus mysteriis excitatur fides, spes roboratur. Sperare enim debes per merita tam beatæ passionis, è qua omnis beatitudo nostra promanat, te aliquando participem futurum resurrectionis, & ascensionis in cœlum, ac gloriæ sempiternæ. Nec nudam solummodo affers mysteriorum commemorationem, sed simul cum hostia pura, sancta, & immaculata, corpore scilicet & sanguine Christi, licet enim propter species sacramentales panem adhuc nomines, non tamen pa-

nem qui prius erat, sed panem vite eterna, & calicem salutis perpetua. Elicies autem actus gaudii propter Christi glorificationem, & cum dicis, *Supra quae propitio ac sereno vultu*, offeres Deo omnia antiqua sacrificia.

Cum inclinatus Deum rogas, ut sacrificium perferri jubeat in sublime altare suum per manus sancti Angeli sui, ad summam interiorem humilitatem te excitabis, & ipsos beatissimos spiritus orabis, ac nominatim sanctum Michaëlem, ut opem tibi ferant. Cum dicis, *Omi benedictione & gratia repleamur*, ingens desiderium elicies consequendi ex meritis Christi omnia possibilem dona, quibus maxime possis Deum glorificare. In *Memento mortuorum* orabis primo pro consanguineis: tam pro iis, qui tibi causa fuerunt alicujus crucis, seu molestiae: deinde pro benefactoribus: postea pro aliquo recenter mortuo; aut specialiter commendato: demum pro iis, qui neminem habent, cujus suffragiis nominatim juventur.

In illa oratione, *Nobis quoque peccatoribus*, agnosce te peccatorem esse circumdatum infirmitate, & time: licet enim nihil tibi confusus sis, non tamen in hoc justificatus es. Spe nescitur erige ob multitudinem miserationum Dei, & magno animi ardore partem aliquam & societatem cum sanctis tibi donari

humillimè pete, atque in eorum confor-
tium admitti, optando eximiam vitæ
sanctitatem pro majori Dei gloria in
Christo Jesu Domino nostro, *Per quem*
ais consequenter, *hæc omnia, Domine,*
semper bona, panem scilicèt & vinum,
creas, quia per ipsum omnia facta sunt:
sanctificas cum in prima oblatione sacrifi-
cio sunt destinata: *vivificas* mediante
transubstantiatione: *benedicis,* quia per
hæc sacramenta copiosam acquirimus
gratiam; & *præstas nobis* in cibum & re-
demptionem. Porro hæc verba valdè
serventer pronuntiabis, itemque se-
quentia, quia per Christum, cum
Christo, & in Christo est *Deo Patri om-*
nipotenti omnis honor & gloria. Hic autem
gratulari poteris toti SS. Trinitati glo-
riam quam habet per Christum: & dum
tenes hostiam super calicem, offeres
SS. Eucharistiam, quam sub utraque
specie in manibus habes, in laudem &
gloriam Dei, pro omnibus beneficiis,
in expiationem culparum, & pro om-
nium bonorum impetratione.

§. X. De Oratione Dominica usque
ad Communionem.

Absoluto Cane jam te ad Com-
munionem præparare debes factò
initio in oratione Dominica, quam
cum tremore, & filiali erga Deum affec-

tu recitabis, oculis in sacramentum intentis, quia Christus simul cum Patre preces tuas audit & exaudit. Septem sunt ejus petitiones, in quibus summam continentur res omnes à Deo petendæ & pro quarum impetratione hoc sacrificium offertur. In prima petitione desiderium excitabis exiniæ tuæ & aliorum sanctitatis, ut gloria Dei augeatur, ut ab omnibus ametur & timeatur, ejusque sanctitas, bonitas, sapientia ubique innotescat. In secunda, optabis Deum in tua, & cæterorum voluntate regnare, simulque petes ad regnum illius feliciter pervenire. In tertia rogabis, ut omnes homines sic Deo ferviant & obediant in terris, sicut ei ab Angelis servitur in cœlis, nunquam peccando, & que illi grata sunt semper ferventissimè faciendo. In quarta, omnia necessaria pro victu, vestitu, cæterisque temporalibus postulabis. In quinta implorata Dei liberalitate pro alimentis, ejusdem clementiam pro remissione peccatorum deprecaberis, elicitò actu contritionis, & sinceræ dilectionis omnium inimicorum, & aliorum, qui tibi causa fuerunt alicujus noleitiæ, purè illos amando propter Deum. In sexta, diffidens de propriis viribus, & timens malitiam & inconstantiam tuam, petes à Deo, ut te præservet à tentationibus, ne fortè in eas inductus ad ejus gratia & amicitia

excidas. In septima, à malis culpæ & poenæ liberari precaberis, atque ab omnibus adversitatibus, quas diabolus & mundus contra te moliantur.

Hæc postrema petitio fusiùs explicatur in sequenti oratione, *Libera nos quæsumus Domine*, in qua mala enumerantur, à quibus postulas liberari, præterita scilicet, præsentia, & futura. Mala autem præterita sunt peccata, de quibus scriptum est, *Fili peccasti; ne adjicias iterum sed de præteritis deprecate ut tibi dimittantur*. Præsentia sunt quotidiana peccata, & aliæ calamitates. Futura sunt tentationes, & aliæ imminentes miseriæ, quæ sine speciali Dei adjutorio evitari non possunt. Ad hæc impetrandam opem flagitas B. Virginis, Sanctorumque Apostolorum Petri, Pauli, & Andreæ, & omnium Sanctorum: & signans te signo crucis pacem petis, quam Christus nobis sua passione promeruit.

Sequitur fractio hostiæ in tres partes, quarum unam dum calici immittis, intimam cum Deo unionem postulabis. Pacem populo annuntians, triplicem cunctis pacem desiderabis: pacem scilicet uniuscujusque cum Deo, quæ in ejus gratia & amicitia consistit: pacem cum seipso, quæ in concordia appetitus cum refectione sita est, ut quod ista aicitat, ille exequatur: pacem cum pro-

ximo suo, ut nemo alteri præbeat offensæ occasionem, sed omnes potiùs Christianæ charitatis officiis sibi devinciat.

Ad primum *Agnus Dei*, elicitò actu fidei erga Christum ibi præsentem, qui est verè *Agnus Dei* pro nobis in cruce immolatus, liberari & præservari petes ab omnibus miseriis spiritualibus, quales sunt habitus pravi, tepiditas in obsequio Dei, inconstantia in benè coeptis. Ad secundum liberari item & præservari petes à miseriis temporalibus, à peste, fame, bello, morbis, & persecutionibus, quatenus à servitio & cultu pacifico Dei nos impediunt. Ad tertium pacem postulabis, quam parit bona conscientia, dominium sui, omniumque rerum creatarum contemptus.

§. XI. *De Communione.*

RECTÈ *Psalmographus* de Domino loquens dixit, *Et factus est in pace locus ejus*: & *Apostolus* etiam ait, *Pacem habete, & Deus pacis & dilectionis erit vobiscum*. Non ergo mirari debes, si sæpiùs repetita imploratione docet *Ecclesia* proximè ante communionem pacem à Deo petere, quæ & omnia bona in se complectitur, & dignum Altissimo præparat habitaculum. Hanc petitionem continet prima ex tribus orationibus,

quæ communioni præmittuntur; postquam in secunda remissionem postulas peccatorum, & donum perseverantiæ. Tertia verò timorem in te excitat ne panis vitæ & potus æternæ salutis *proveniat tibi in iudicium & condemnationem*: sed mox fiduciam concipies, sperans ut meritis Christi *tibi profit ad tutamentum mentis & corporis, & ad medelam percipiendam*. Tùm genuflexus Deum adorabis, ardentissimum concipiens desiderium ipsum in sacramento suscipiendi, cum versiculum illum profers. *Panem cælestem accipiam, & nomen Domini invocabo.*

Cùm dicis, *Domine non sum dignus*, confitere indignitatem tuam, sed simul agnosce Dei omnipotentiam & misericordiam sequentibus verbis, *sed tantum dic verbo & sanabitur anima mea*. Te autem indignum fateberis, primò propter peccata tua: secundò ob vilitatem naturæ tuæ: tertio quia ex te nihil es, nihil habes, nihil potes.

Ante communionem subsiste aliquantulum, & præcipuarum virtutum, humilitatis, fidei, spei, charitatis, contritionis, abnegationis, & adorationis actus breviter elice, quos sequenti vel simili modo foras. Quamvis autem longiusculi videantur, si tamen memoriæ bene impressos habebis, fient tibi ex ipso usu & agilitate à Deo tributa adeò familiares, ut quasi in instanti eos mente depromas.

Ita est, Domine Jesu, indignissimus sum, quia omnibus peccatoribus, ipsis damnatis deterior sum, indignus omni bono, dignus omni malo. Fretus tamen pietate & misericordia tua infinita, te sumere praesumo. Credo, Domine, quicquid credit à te sancta Romana Ecclesia, & quicquid illa damnat, ego pariter damno & anathematizo. Spero à te, & peto omnia auxilia necessaria pro consequenda mea perfectione & salute aeterna tuis infinitis meritis, & Sanctorum tuorum opitulationi ac communioni innixus. Gaudeo & exulto de omni bono & gloria tua, ejusque propagationem quam maximam desidero. Omnia peccata mea quantum possum detestor propter te, paratus pro iis plenissime in hac vita satisfacere, ut anima mea purissimum tuae Majestatis habitaculum semper sit. Parco omnibus qui me aliqua molestia affecerunt, aut deinceps afficient, & eos, propter te sincere amo. Offero me ad omnia mala poenae juxta beneplacitum tuum toleranda, renuntians voluntati, iudicio, amori proprio, ac libertati, meque tibi resignans cum omnimoda indifferentia. Te denique summum bonum meum suppliciter adoro & precor, per illam amaritudinem, quam sustinuis-ti pro me in cruce, mecum in illa hora, quando anima tua egressa est de corpore tuo, ut miserearis animae meae in egressu suo.

Hæc postrema verba addita sunt, ut impetres bonam mortem, & cum ea dicis, Christi corpus sumere intendes per modum Viatici, si ipsa die te mori contingat.

Sumpturus sanguinem, considera te nihil habere, quo dignè possis pro Christi corpore, quod sumpstisti, gratias agere; & ideò parisi valoris sanguinem offerens dices magno spiritu verba illa; *Quid retribuam Domino*; cum sequentibus orationibus, quæ sumpto sanguine dici debent.

Quia verò post Communionem aliqua mora intercedit, dum abluitur calix, complicatur corporale, extenditur velum; ea durante eos affectus breviter & ferventer elicies, qui magnis Principibus exhiberi solent, cum alicujus domum dignantur invisere. Primò itaque tantum hospitem adorabis in ejus Divinitate & Humanitate. 2. Gratias ages, quod ad te tam indignum venire dignatus sit, & pro aliis bonis scis generalibus & particularibus. 3. Spiritum illum irascabis præbendo illi omnia, quæ à te desiderat, detestando scilicet omnia peccata; renovando vota, & bona proposita; proponendo ab iis abstinere, quæ illi displicent, & facere, semper quod melius erit, offerendo te paratum ad omnem crucem & molestiam. 4. Petes à tanto Rege qui omnia potest, quic-

quid tibi & aliis, vivis & defunctis est
necessarium.

§. XII. De postrema parte Missæ
usque ad finem.

Peracta Communione sequitur gra-
tiarum actio, quæ est ultima Missæ
pars, incipiens à Versiculo, qui Com-
munio dicitur, eo quod olim caneretur,
dùm populus communicabat. Sequentes
autem orationes, non solum gratiarum
actionem continent, sed etiam postula-
tionem, ut dona accepta in te perma-
neant, & majus quotidie sumant incre-
mentum. Tum dimittitur populus, &
dùm ille respondet, *Deo gratias*, iterum
gratias ages Deo. Ad orationem *Placeat
tibi*, rursùm offeres sacrificium purissi-
ma intentione, & cum omni desiderio
triumphantis ac militantis Ecclesiæ,
prout ipsa verba sonant. Deinde populo
benedicens, uberem à Deo omnibus fide-
libus benedictionem, omniumque cœ-
lestium gratiarum abundantiam ex ani-
mo precaberis, ut nunc in via, postea
in patria sanctissimam Trinitatem om-
nes glorificent.

Leges demùm in fine initium Evange-
lii secundùm Joannem, cum reverentia
& affectu gratitudinis pro beneficio In-
carnationis & vocationis ad eum, &
cum desiderio gloriæ Dei, ut ad omni-

bus agnoscat, & glorificetur. Sanctus Augustinus, ut gravissimi autores testantur, hoc Evangelium aureis litteris conscribendum, & per omnes Ecclesias in loco eminenti proponendum esse dicebat. Idem antiqui Christiani tanti faciebant, ut plerique colo appensum ferrent, tanquam alterum Christianæ fidei symbolum, ac veluti amuletum contra dæmonum vexationes. In prima hujus Evangelii parte agnosces, quantus sit hospes, quem sub panis & vini velamine latentem suscepisti, nempe Verbum æternum, per quod omnia facta sunt, Filius Dei, Patri consubstantialis, hominum lux & vita, per quem & in quo omnes vivunt & illuminantur. Expendens deinde ne fortè ad te pertineant verba quæ sequuntur, *Lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt.* Sicut enim homini cæco præsens est sol, sed ipsi soli absens est: sic homines terrenis affectibus veluti tenebris obæculationi intimam Dei lucem non vident, nec ab ea illuminantur. Hæc etiam verba ponderabis, *in mundo erat, & mundus eum non cognovit: in propria venit, & sui eum non receperunt:* ne & hæc forsitan in te locum habeant, quod ne contingat, Deum precaberis & timebis. In ultimis denique verbis attendas quod dicitur, *Dedit ei potestatem*

testatem Filios Dei fieri, & hoc in te adimpleri rogabis: & quia Verbum divinum plenum est gratiæ & veritatis, ex hac plenitudine ubertim haurire satages, quicquid tibi ad salutem & perfectionem est necessarium.

C A P. • V I.

Quid agendum post Missam.

§. I. *Discessus Sacerdotis ab Altari, & quedam exercitia post Missam.*

Quia finis bonorum operum debet esse gratiarum actio, ab Altari post sacrum discussurus Canticum incipis trium puerorum, quo ad gratias pro tanto beneficio Deo agendas omnes creaturas invitas. Ipsum itaque recitabis dum pergis in Sacrarium, dum te sacris vestibus exis, omni possibili devotione atque ardentissimo affectu Deum benedicendi & superexaltandi propter ipsius infinitam bonitatem. Quo absoluto in persona Ecclesiæ, quæ illo concludi sacrificium præcepit, in locum te recipies ab omni strepitu & distractione remotum, in quo clauso ostio cordis tui, cæterisque cogitationibus exclusis, soli Deo vocabis, nec ab eo recedes donec bene-

dixerit tibi. Sunt quædam orationes variis affectibus plenæ, post Missam recitandæ, quas sancti Doctores Thomas & Bonaventura composuerunt. Has si devotè & sedatè recitaveris, ponderatis verbis & sensibus, non erunt inutiles & infructuosæ. At si eas celeriter percurreris, ut nonnulli solent, statimque recesseris, nulla protracta cum Christo mora: vide & considera, quàm plenè tuæ conscientiæ satisfacias. Nullum certè pietatis sensum habere convincitur, qui non libenter cum Deo manet. Nec valent prætextus negotiorum vel studii, quibus se tepidi excusant: quod enim gravius & utilius negotium, quàm de animæ salute cum Deo tractare? Vel quid possunt docere libri, quod non Deus præsens meliùs doceat? Sicut igitur post prandium necessaria est quies à negotiis & laboribus, ut nativus calor cibum subigat, & in substantiam aliti convertat; ita post hoc convivium quies requiritur ab externis & humanis occupationibus, ut divinum sacramentum vim suam & virtutem in animam diffundat.

Et primò quidem divertiarum virtutum actus elicies: *Fidei*, confitendo Christum à te susceptum, esse verè Deum & hominem, cujus divinitati & humanitati ea omnia convenient, quæ credit & docet Ecclesia. *Spei*, sperando

ab eo multa bona, naturæ, gratiæ & gloriæ, *Charitatis*, elicitio erga illum ferventissimo amoris affectu: gaudendo quòd ejus Divinitas tantæ sit eminentiæ, ut nullo modo comprehendi possit: dolendo quòd tot peccata contra illum & tu olim commiseris, & passim committantur. *Humilitatis*, considerando quis venerit, & ad quem: ponderando magnitudinem hujus beneficii, attentis peccatis tuis præteritis, statu præsentis, & perfectissimo gradu vitæ spiritualis, ad quem tendere debes, & à quo adhuc longissimè distas. *Desiderii & Zelus*, operando ut cessent peccata, impii convertantur, justi multiplicentur & proficiant, & Deus ab omnibus glorificetur.

Deindè quinque sensus internos animæ circa Dominum præsentem exercebis. Et primo inspicere illum in te, ejus majestatem, & splendorem, manusque, pedes, & latus cum quinque splendidissimis vulneribus: aspice quòd ipse sit Deus, splendor paternæ gloriæ, & figura substantiæ ejus, tam excellentis pulchritudines, ut omnes ipsum videntes beatos faciat. Concipe affectus nunc reverentiæ & humilitatis, avertens oculos à conspectu tantæ majestatis: mox gaudii & exultationis: tam laudis, & gratiarum actionis. 2. Audi quid loquatur in te, & dicere ab eo veram mo-

rum emendationem, & veras virtutes. 3. Percipe odorem virtutum ejus, & post eum curre, atque illum imitare: considera quoque quanta sit fragrantia oblatis sacrificii, quod suavissimè olet aeterno Patri. 4. Gusta quàm suavis sit Dominus, & dulcissimo convivio corporis & sanguinis ejus recreatus, propone mundi vilissimos cibos, numquam amplius degustare, cumque ipse sit summa jucunditas, statue de cætero non effici erga aliquam creaturam. 5. Tange eum, & orat ut perlustret cor tuum & omnia interiora tua, & virtus de ipso exeat ad sanandum & vivificandum quicquid morbidum & vitiosum in te repererit: Pete etiam humiliter osculum ejus & dic cum sponsa, *Osculetur me osculo oris sui*; & suspira ad intimam cum ipso unionem. Oscula quoque spiritualia figes pedibus, manibusque transfixis, & cæteris membris, quæ gravioribus tui causa doloribus & vulneribus excruciatâ fuerunt.

His demùm alia exercitia adjunges, vel quæ infra describuntur, vel quæ tibi devotio suggesserit, quibus peractis, singulari cura cor tuum & sensus custodire satages, tantam Dei dignationem crebro per diem in memoriam revocabis, piis affectibus & aspirantibus acceptam gratiam conservabis, atque in omnibus te ità geres, ut in Christum,

quem suscepisti, omnino transformatus videaris, virtutum ipsius imitatione, morum gravitate, & rerum omnium abdicatione.

§. II. *Actus Amoris post Missam.*

A Mo te, Domine Iesu, jucunditas mea, & requies mea; amo te summum & unicum bonum meum ex toto corde, ex tota mente, ex tota anima, ex totis viribus meis: & si tu vides me in hoc deficere, saltem desidero amare te: & si satis id non opto, saltem desidero id multum desiderare Succende, Domine: igne tuo ardentissimo viscera mea, & quandoquidem non nisi amorem petis à me, da quod jubes, & jube quod vis. Nisi enim dederis mihi velle & perficere, peribo utique in infirmitate mea. Sonet vox tua in auribus meis, vox illa dulcissima & efficacissima; Volo. Nam si vis, potes me mundare, & illuminare, potes me ad supremum amoris gradum elevare. Sicut voluisti pro me pati & mori; ita etiam velis, ut appareat in me factus passionis & mortis tuæ. Memento verbi tui servo tuo, in quo mihi spem dedisti: tu enim dilexisti. Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem, in me manet & ego in eo. O dulcissimum verbum, tu in me, & ego in te! O quantus amor, tu in me

vilissimo peccatore, & ego in te, Deus meus, cujus majestas incomprehensibilis est! Unum est mihi necessarium & hoc solum quero, in te vivere, in te requiescere, à te nunquam separari. Felix est, qui te quærit; felicior qui te possidet; felicissimus qui in hac possessione perseverat & moritur. O dies infelices, quos turpiter transegi diligens vanitatem, & recedens à te! Et nunc, Domine, qui venisti in hunc mundum, ut peccatores salvos faceres; redime animam meam in sola fiducia miserationum tuarum respirantem, & aufer à me omnia amoris tui impedimenta. Procul sit à me omnis terrena delectatio, nihil sapiat mihi, nihil me alliciat nisi tu. Vive & regna semper in me, fidelissime amator animæ meæ, in te enim sunt omnia bona, & jam deinceps paratus sum omnia potius mala perpeti, quam ut unquam cessem amare te. O corpus sacratissimum quinque vulneribus sauciatum, pone te ut signaculum super cor meum, & imprime illi charitatem tuam. Obsigna pedes meos, ut sequar vestigia tua: obsigna manus, ut bona semper opera exerceam: obsigna latus, ut ferventissimos amoris tui actus proferam in æternum. O sanguis pretiosissime, qui omnem hominem abluis & purificas, lava animam meam, & pone in signam faciem meam, ut nullum præ-

ter te amatorem admittam. O dulcedo cordis mei & vita animæ meæ, sicut tu in Patre, & Pater in te est; ita ego per gratiam tuam unus tecum sim amore & voluntate: mihiq; mundus crucifixus sit, & ego mndo. Amen.

§. III. *Gratiarum Actio post Missam.*

GRatias tibi ago, benignissime Deus, quod me vilissimum peccatorem admittere dignatus sis ad vivificum tuæ mensæ convivium. Et quis sum ego pulvis & cinis, ut apponeres erga me cor tuum, inclinans coelos tuos & descendens, ut sanguine tuo purissimo sordes meas lavares, & deficientem præ fame animam meam, non manna de coelo, sed carne tua immaculata reficeres & fatiares? Si coeli coelorum te capere non possunt, & Angeli non sunt mundi in conspectu tuo, quis ego sum, & quæ domus mea, ut ad me venire, & indignis manibus meis contrectari, ac in me commorari volueris? Quid in me invenisti, tremendæ majestatis, quod à templo gloriæ tuæ traheret te, & descendere faceret in abyssum miserrarum? Vos Angeli sancti, vos omnes electi Dei, venite, audite, & narrabo vobis quanta fecit Deus animæ meæ: cum enim essem pauper & abominabilis, nec

auderem oculos meos levare ad cœlum
 præ multitudine iniquitatum mearum ,
 ille me de pulvere suscitavit , erexit de
 stercore , ut sederem cum Principibus ,
 & de mensa ejus comederem omnibus
 diebus vitæ meæ. Gratias illi agite ex
 me vos amici mei fidelissimi , ego enim
 puer sum , non annis , sed sensu , & nes-
 cio loqui , nec verba invenio , quibus
 possim , ut par est , tam copiosum munus
 gratiæ extollere , & prædicare. Quis
 enim amor infinitæ charitati ejus à me
 reddi potest , qui frigus & gelu dici , non
 autem amor mereatur ? Quæ laus , quæ
 adoratio , quale obsequium meum erit ,
 quod nullum non reddat infinita ejus
 perfectio & dignitas ; & ima ac summa
 indignitas mea ? Sed tu Domine misera-
 tor & clemens , & immensæ bonitatis , tu
 nosti figmentum meum , non despicias
 humillimam gratiarum actionem , quam
 tibi offero de paupertate mea , & sacrifici-
 um laudis meæ honorificabit. Tua
 est magnificentia , tua est gloria , & tibi
 laus in perpetuas æternitates pro tam ex-
 celsa & incomparabili beneficio. Tibi
 laudes concinat , cum gratias
 agant universi populi , orbis & linguæ ,
 omnes Angeli & Sancti tui ; quoniam
 misericordia tua magnificata est super
 me , & miserationes tuæ super omnia
 opera tua. Jubilent tibi omnes creature ,
 quæcunque cœli , terræ , & abyssi ambi-

tu continentur, & laudem tibi perpetuam dicant, quæ à te exiens in te refluat omnium rerum principium & finem. Jubilent tibi & gratias agant cor meum & anima mea, vires, sensus, potentia, & omnia membra corporis mei: tibi que soli honor & gloria, à quo, per quem, & in quo omnia: qui es Deus benedictus & laudabilis in sæcula sæculorum. Amen.

§. II. *Oblatio post Missam.*

Servus tuus ego sum, Domine Deus meus, & pro tributo servitutis meæ aliquid tibi offerre vellem, quod majestate tua dignum & acceptabile foret: sed excedit omnem facultatem meam debitum meum, quia tantum tibi debeo, quanti tu vales, qui infinitus es. Ex me quidem nihil possum, nihil sum: habeo tamen ex gratia tua donum præclarissimum, quod nullo modo recusare potes: habeo dilectissimum filium tuum Dominum meum Jesum Christum, qui ita se mihi communicavit, ut ego in illo & ille in me loquere verba Prophetæ tui aptissime utar, & dicam; *Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto ejus.* Ipse enim Filius tuus dignè pro me nomini tuo benedicet, teque amabit, & glorificabit; nam intra me sacramentaliter existens factus est

unum mecum, & ego unum cum illo. Ipsum igitur offero tibi velut thymiana suavissimi odoris ad maximam tui gloriam & honorem in gratiarum actionem pro universis beneficiis tuis; in remissionem peccatorum meorum, & totius mundi; ad impetrandum mihi & omnibus, pro quibus oravi & orare debeo, omnia subsidia vitæ temporalis & æternæ, & pro animabus omnium fidelium defunctorum. Suscipe, Domine, cum hac sacratissima oblatione animam meam & corpus meum, omnes vires & affectus meos, ut sim perpetuum holocaustum jugiter ardens Majestatis tuæ. Præsta ut deinceps nec membra, nec sensus, nec potentias, nec vitam habeam, nisi ut amem & serviam tibi. Tu sapientia mea, tu lux mea es; tu fortitudo mea & robur meum: doce me, illumina me, corrobora me, ut cognoscam & faciam voluntatem tuam. Offero me tibi in servum perpetuum, meque totum resigno in beneplacitum tuum, abjecta de me omni cura & sollicitudine. Quicquid mihi evenire permiseris, à divina manu tua amantissimè suscipiam. In tempore & in æternitate id volo, quod tu ab æterno de me decrevisti, sive prosperum illud sit, sive adversum. Vivat semper & regnet super me beneplacitum tuum, quod in omni verbo, actione, cogitatione, & levissimo quoque motu implere desidero.

Domine ante te omne delictum meum, & gemitus meus à te non est absconditus. Desunt enim mihi verba, quibus explicem affectum meum, sed projicio me in ardentissimam fornacem amoris tui, quo succensus ad me venire dignatus es, & mansionem apud me facere. Succende me, Domine, inflamma cor meum, viscera combure, ut jugiter tibi ardeam, in te vivam, & in te moriar. Amen.

S. V. Petitiones post Missam.

Dulcissime amator, Domine Jesu Christe, qui me corpore tuo immaculato, & pretiosissimo sanguine refecisti, ignosce obsecro indignitati meæ, & quicquid deliqui in hujus Missæ celebratione misericorditer indulge. Agnosco enim & confiteor præsumptionem meam, quia ad hoc tremendum mysterium accedere ausus sum sine debita præparatione, reverentia, humilitate, & charitate. Respice in me oculis misericordiæ tuæ, & supple excessu meritorum tuorum meam nimiam imperfectionem. ~~Hæc enim~~ venisti ad me, ut pauperrimam animam meam donis tuis locupietares. Ego autem contempsi te, & abii in regionem dissimilitudinis post prava desideria cordis mei. Cumque inutiliter dissipata omni substantia ad te nudus & fame consumptus reversus

sum, tu suscepisti me, & omnium iniquitatum mearum oblitus es. Bonum mihi quod amasti me amore aeterno & infinito: nisi enim infinita esset bonitas tua, nullo modo posses tolerare miseriam meam. Vincat igitur & absordeat bonitas tua malitiam meam. Riga me lacrymis, quas fudisti pro me; unge me myrrha doloris tui, adstringe vinculis, ablue sanguine, cruce erige, morte vivifica. Penetret amor tuus viscera mea, & omnem alienum amorem expellat. Abscedat phantasmatum multitudo, meque totum in te transforma, ut in te pereat omnis substantia mea, meque amplius non inveniam nisi te. Imprime cordi meo amorem crucis & humilitationis, qui, ut me redimeres uno necquidem momento sine cruce esse voluisti. Ne patiaris me sine fructu à te recedere, sed operare mecum mirabilia tua, sicut cum sanctis tuis operatus es: & fac me ambulare in fortitudine cibi istius usque ad montem perfectionis. Succende me ignita vi amoris tui, ut sim tecum consummatus in unum omnino abstractus à me ipso, & ab omni creatura. Omnibus quoque famulis tuis, & quibus obtuli hoc sacrificium, & pro quibus orare debeo, seu tu rogari vis, da pacem, salutem, & tuam benedictionem. Convertite miseros peccatores ad te, revoca hæreticos atque schismaticos, illumina infide-

les te ignorantes. Adem omnibus qui in aliqua necessitate, & tribulatione constituti sunt. Esto propitius propinquus & benefactoribus meis. Misere omnium adversantium mihi, vel qui me aliqua molestia affecerunt. Succurre illis qui se meis precibus commendarunt. Da vivis veniam & gratiam, da fidelibus defunctis lucem & requiem sempiternam. Amen.

§. VI. *Aspirationes post Missam ad Beatam Virginem, Angelos, & Sanctos.*

R Espice in me, gloriosissima Virgo Maria, quia dignum objectum oculorum tuorum nunc factus sum. Loquere pro me bona dilectissimo Filio tuo, qui me corpore & sanguine suo suavissime refecit, & offer ei merita tua in supplementum imperfectionis meae. Gratiarum age ei pro me, & impetra mihi ut sacramentali sua praesentia non discedat a me, nisi relinquat post se animae meae largissimam benedictionem.

Angeli sanctissimi Dei altissimi, facientes verbum eius, aspice Primogenitum Patris aeterni, quem introeuntem in orbem terrarum jussu Patris adorastis, & facite me in eo spiritu & veritate illi servire, qua vos eidem in hac vita ministrastis, & nunc in coelesti patria servitis.

Sancti Patriarchæ & Prophetæ, viri desideriorum, conscii secretorum Dei, intuemini promissum ab initio mundo Redemptorem, quem tam ardentè desiderastis, & tanto tempore expectastis, nec videre potuistis: facite me toto affectu ad ipsum inspirare, ut reliquæ promissiones ejus fideles inveniantur, & sentiant promissos hujus sacramenti effectus.

Apostoli Jesu Christi, ejusque Evangelii clarissimi Prædicatores, aspiciate in me ipsum dilectissimum magistrum vestrum, quem tantoperè dilexistis: & impetrate mihi ut intimis visceribus ipsum super omnia amem, ejusque fervoris particeps fiam, quem tunc experimentaliter gustastis, quando hoc cibo de manu ejus refecti fuistis.

Invictissimi Martyres, Christum respicite crucifixum, pro cujus amore sanguinem vestrum tam libenter fudistis, ipsumque orate, ut me semper in cruce vivere & mori faciat, quatenus vicem quam possum ejus dilectioni rependam.

Beati Pontifices, dominici gregis pastores, Agnum ~~ornate~~ immaculatum, quem omnipotenti Deo sacro altari toties immolastis; & vestris precibus facite me tanti sacrificii dignum ministrum, ut aneipsum bonis operibus perpetuo immolem tam sacræ oblationi associatum.

Serâ fideles Christi, sancti Monachi

& Eremitæ, videte dulcedinem Domini-
num vestrum, pro quo omnia hujus
mundi oblectamenta, & affectu & reip-
sa reliquistis; & facite me pro ejusdem
amore prospera mundi despiciere, nulla
ejus adversa formidare, & ad fastigium
sanctitatis quantocius pervenire.

Purissimæ Virgines, sponsulum vestrum
intuemini, cui cum summa exultatione
Virginitatem vestram consecrastis, illi-
batam mihi mentis & corporis purita-
tem obtinere, ut hujus vitæ cursu perac-
to mundus ab omni labe in conspectu
Domini merear præsentari.

Omnes Sancti & Sanctæ Dei, conso-
latio pauperulæ animæ meæ, vos præ-
sertim patroni & protectores mei, aspi-
cite magistrum, auctorem, & præmium
sanctitatis vestræ, ac universam ves-
tram felicitatem intrâ viscera mea ma-
nente[m], mihiq[ue] ab ipso, cui vos tanto-
perè verbo & exemplo in hac vita con-
formastis, vestris intercessionibus impe-
trate, ut vestra semper vestigia sequar,
& ut ad scopum mihi propositæ per-
fectionis, ac tandem plenus meritis ad
vestrum merear consortium pervenire.

§. VII. *Commissio exercitiorum*
post Missam.

A Nima Christi, sanctifica me: Cor-
pus Christi, salva me: Sanguis

Christi, inebriare me : Aqua lateris Christi, lava me : Panno Christi, conforta me : O bone Jesu, exaudi me : Intra tua vulnera absconde me : Ne permittas me separari a te : Ab hoste maligno defende me : in hora mortis meae voca me : & jube me venire ad te, ut cum sanctis tuis laudem te in saecula saeculorum. Amen.

Recedo a te modicum, Domine Jesu, sed non sine te, consolatio, felicitas, & omne bonum animae meae, & me amplificae dilectioni tuae cum omnibus fratribus, amicis & inimicis meis humillime commendo. Ama nos, Domine, & transforma quam simillimum in te. Totus occuper in te, & propter te, nihilque sit objectum verborum, actionumque mearum internarum & externarum, nisi tu amor meus. Qui vivis & regnas per omnia saecula saeculorum. Amen.

§. VIII. *Cur multi ex frequenti celebratione non proficiant.*

Cum multi sint Sacerdotes, qui frequenter, multi etiam qui quotidie celebrant; & nihilominus hujus vivifici ac divini sacramenti admirabiles fructus non percipiunt, necessarium procul dubio est tanti mali causas investigare. Unde enim in cura salutis tanta tepiditas, tanta in studio perfectionis negli-

gentia; cum dicat Christus, postomus oportere nos ab hac mensa recedere dæmonibus terribiles, & ignem omni ex parte spirantes? Si Deus noster ignis consumens est, venitque in terras suum ignem ferens, qui ardeat & omnium corda comburat: cur ipso in nos recepto, nec frigus à nobis expellitur, nec ardorem ejus sentimus? Nonne mortis indicium est, vel gratissimæ ægritudinis ignem habere in sinu, & omni calore destitui? Si olim non potuit coram arca Domini statua Dagon subsistere, sed statim corruit & contrita est: cur Christi præsentia amoris proprii tyrannicè in anima dominantis idolum non atterit & confringit? Cur tanta Christi demissio superbix spiritum non elidit? Cur tanta ejus mansuetudo iram non compescit? Cur tantus amor ad ejus sequenda vestigia non impellit? Effectus Eucharistiæ sunt, præservare à peccatis, augere gratiam, terrenorum odium infundere, ad æternorum amorem mentem elevare, illuminare intellectum, & cendere affectum, conferre animæ & corpori puritatem, conscientix pacem & lætitiã, atque inseparabilem cum Deo unionem. Plerique tamen post frequentem celebrationem his effectibus non fruuntur, ad quos nimirum spectat Aggæ Prophetæ objurgatio dicentis, *Comestis, & non estis satiati: bibistis, & non estis in-*

briati. Defectus autem non in cibo & potu est, sed in prava edentis & bibentis dispositione. Et hæc prinia tanti mali causa est, quia aliud comedimus, aliud esurimus: comedimus panem Angelorum, & immundorum animalium siliquas esurimus, deteriores Israelitis, qui dum manna comederent in deserto, ad ollas Ægypti suspirabant. Quid igitur miramur, si fauces amaritudine infectæ mellis dulcedinem non percipiunt? Purganda est anima à delectationibus carnis & sensuum, à tepiditate, ab omni affectu ad creaturas, ut possit divinum sacramentum suos in ea effectus operari. Nam cor terrenis occupatum delectatio sancta declinat, nec datur divina consolatio admittentibus alienam.

Altera causa est omissio necessariae præparationis: plerique enim ad tantum ministerium accedere non verentur perfunctorie, ex consuetudine, ex motivo humano, lucri potius quam devotionis causa, non considerantes quanti oneris sit vel melius celebrare. Cum vir Apostolici Spiritus Joannes Avila quemdam Sacerdotio paulo ante initiatum in imatura morte decessisse audisset, statim quæsit num aliquando celebrasset: respondenti, verò semel dumtaxat; Multum, inquit, deferet ante Judicem. Time-re itaque oportet, quia nemo dignè Sacerdoti fungi, nemo hujus sacramenti

fructus percipere potest, nisi, quantum
ferè humana fragilitas, se ad illud dis-
ponat ea puritate, amore, & devotione;
quæ suprà à nobis explicatæ sunt.

Tertia demùm causa est, quia multi
sacro peracto ad exteriora statim diver-
tunt, nec sinunt ut sacramentum suam
vires virtutem exerceat. Isti revera gra-
tiam Dei in vacuum respiciunt: nec de
memoria coelesti fructum reportant; quia
tantum Dominum ad se venientem in-
dignè excipiunt, nec reverentur, aut
gratias agunt: imò protinus ab eo re-
cedunt, ipsamque contristant, majesta-
tem ejus incomprehensibilem digni-
tatem parvipendentes, nec advertentes
quanta sit foeditas, vilitas, & miseria
ipsorum ad quos venire dignatus est.
Quod si adhibita omni diligentia ad dig-
nè & devotè celebrandum, contingat
aliquem hujus convivii fructibus mini-
mè perfrui, id admirabili sapientiæ Dei
adscribendum est, qui hoc permittit, ut
sux iudustriæ non tribuat homo hoc
gratiæ donum, sed cautè illud custodiat,
& se illo semper indignam prouideatur.

CAP. VII.

*Praxis celebrandi, cum quis
prolixius orare non potest.*

§. I. De Preparatione.

QUAMVIS humana negotia divinis functionibus nullo modo æquari, nec dum præferri debent: quia tamen sunt aliqui sacerdotes publicis utilitatibus inservientes, qui necessariis & inevitabilibus occupationibus, ita aliquando detinentur, ut prolixius orare nequeant; brevem illis & expeditam præxim proponere necessarium duxi, qua uti possint, cum celebrare voluerint, ne minùs indignè divinum sacrificium offerentes, ejus fructibus priventur. Hæc autem tria tempora complectitur; id quod Missam antecedit, id quo perficitur, & quod proximè subsequitur.

Ante præmittendæ præparati-
o duplex, remota & proxima. Proxima
hæc servanda. Vigiliæ præcedenti co-
gitatione se die crastina hostiam salutarem
omnipotenti Deo oblaturum, eique co-
muni adormiat. Addat brevem ali-
quem affectum reverentiæ, amoris &
desiderii. Proximi die in eadem cogita-
tione affectu evigilet; caveatque un-

center, ne animus ita in negotiis immergat, & ad externa dilabatur, ut, cum tempus celebrandi advenerit, ad se revocari & recolligi non possit. Proximè ante sacrum terrenis omnibus cogitationibus abiectis, omnique seposita rerum agendarum sollicitudine, mentem dirigat ad cœlestia. Perpendat qua devotione se sentiat ad celebrandum incitari, quo fine moveatur. Conscientiam excutiat & si aliquam ei maculam inesse deprehenderit, sacramentali confessione eluat cum intimo doloris sensu, & firmo proposito commendationis. Tum breve aliquod tempus sumat, quo fidem mysterii excitet, charitatem accendat, passionem Domini commemoret, dirigat intentionem, & Dei opem sibi & aliis flagitet. Auxilium quoque B. Virginis & Sanctorum ferventer & humiliter implorabit. Horum actuum & affectuum formulas suprâ descripsimus cap. 4. quas sibi quisque in brevissimas aspirationes redigere poterit pro suo captu & levotione.

II. De Celebratione.

Missa celebrationi tres comites adiunget, reverentiam, attentam, & devotionem. Reverentia omnes mentes exteriores componit, modestè & tranquilleque fiant, præsertim ceremoni-

niis exactissime servatis, summaque adhibita humilitate, quæ omninò necessaria est hostiam immaculatam offerenti in conspectu Dei & Angelorum. Attentione mentem coërcet, & iis quæ aguntur affigit, ne ad alia defluat & evagetur. Devotio voluntatem inflamat, ne languidè & ex consuetudine sacris operetur, sed cum ingenti fervore, solerti-que studio, Deum placendi & colendi. Quia verò animis parùm tenax recti faciliè distrahitur, quibusdam quasi vinculis adstringi debet, & in se retineri, quæ sunt à me supra propolita capite, quæ ut ibidem notavi, brevitati Missæ nullum afferunt impedimentum. Sunt etiam aliqui, qui in septem veluti stationes Missam partiuntur, ut in singulis congruos excitent affectus, & renovent attentionem. Prima dicitur *Contritionis*, quæ ante gradus Altaris peragitur, ubi sacerdos tanquam reus se summi Judicis tribunali corde contrito presentat, & generali confessione noxas expiat. Secunda *Glorificationis*, quæ Missæ introitu, Angelorum cantico, & reliquis usque ad Epistolam continetur. Tercia *Doctrina* sive instructionis, quæ Epistolam, & Evangelium complectitur, monita scilicet salutis à Prophetis, ab Apostolis, & ab ipso Christo nobis tractata, cum ingenti reverentia suscipienda. Quarta *Fidei*, qui

absolvitur. Quinta *Oblationis*, hostiæ sa-
 cramentalis oblationem continens, omnium
 que fidelium, pro quibus oramus & offer-
 rimus, commemorationem. Sexta *Com-
 munionis*, ab illis verbis: *Communicantes*
 usque ad *Postcommunione*, qua sa-
 cerdotis animus in sublime erigitur,
 variisque affectibus ad divinam unionem,
 que *Communione* peragitur, se dispo-
 nit. Septima *Gratiarum actionis*, à *Post-
 communione* usque ad finem. Porro in
 singulis stationibus variis affectus excita-
 ri possunt, raptim quidem & breviter,
 sed brevitate intensio affectuum, atque
 ardor devotionis compensabunt.

§. III. De gratiarum actione.

Quatuor post Missam præstanda sunt,
 quorum primum & præcipuum est,
 Gratiarum actio: secundum, Oblatio:
 tertium, Petitio: quartum, Propositum
 dignè coram Deo ambulandi. Gratiarum
 actio quanto exactius fiet, tanto
 erit copiosior oblaci sacrificii fructus.
 Sicut enim ingratitudo non em divi-
 nitatem exsiccat, ita gratitudo torren-
 tem aperit celestium benedictionum.
 Dicitur autem hic affectus multis & va-
 riis modis excitari, quos unctio sugge-
 ret, & ingeniosa pietas excogitabit.
 Primum est, quod à nobis expectat
 gratias, & memores bene-

ficiorum eius. Sequitur oblatio, qua par pari Deo reddere Sacerdos potest filium ejus Unigenitum & consubstantialem ei offerendo. Seipsum quoque offeret Patri & Christo holocaustum acceptabile in odorem suavitatis: & quo gravior fit oblatio, merita ei addet B. Virginis & omnium Sanctorum, ac ipsius Christi, qui est salus, redemptio, & tota fiducia nostra. Qui verò cum Filio omnia nobis Pater deprecatur, ipsum pro suis & aliorum necessitatibus humiliter & ferementer deprecabitur. Horum actuum formula in promptu habenda erit, potestque ex his excipi, quæ superiori capite descripta sunt. Tandem concludet efficaci proposito eundi de virtute in virtutem in conspectu Dei, donec ad apicem Christianæ perfectionis perveniat. Amen.

§. IV. *Aspirationes post Missam sæpè per diem repetendæ.*

Quis non separabitur à charitate tua, Domine Deus meus? Non timor mortis, quia tu es vita mea; non amor mundi, quia ipsum spero deest; non pompa ejus: non tribulatio, quia tu cum me tribulor, mecum es; non fames, non sitis, non paupertas, quia tu es cibus meus, operimentum meum; non divitiarum, non persecutio, non gloria mea.

dus, quia hæc dulcia mihi sunt propter
non creaturæ, quia ante te nihil sunt.

Quando educes me de isto carcere,
cui te relicto adhæsit anima mea? quan-
do trahes me post te captum specie tua
& pulchritudine tua? quando mihi &
toti mundo mortuus ero, ut in te solo
vivam, & tu vivas in me?

Quasi semper te amarem, te semper
possiderem, à te nunc iam discederem,
in te prorsus converterer!

Quid possum extra te desiderare, cum
in te sint omnia bona? Nimis avorus est,
cui tu non sufficis.

O amor qui omnia percellis, quando fa-
cies ut diligam te toto corde, tota ani-
ma, totis viribus?

Quid mihi est in cœlo, & à te quid
volui super terram? Jam plenum est
desiderium meum, plenum gaudium
cordis mei, quia es plenitudo mea, om-
ne bonum & desiderium meum.

Resice, Domine, esurientem anima
meam: accende in me luciditatem meam in
re amoris tui: illumina cruciatum meum
claritate præsentis tuæ.

Verte mihi omnia in amaritu-
dine, omnia in infamia & creata in
contemptum & oblivionem.

Erige cor meum ad te in cœlum, &
ne permittas me vagari super terram.

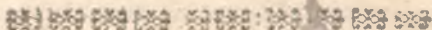
Et quæso hujus sacræ menti vir-
tutis omnia intima meæ, quæ dicitur in

me pravum, quicquid vitiosum est, mortificet & eradiceat.

In te, Jesu suavissime, sit omnis delectatio mea: tædeat me gaudii quod est sine te: amara mihi sit omnis quies quæ non est in te.

Emitte ex te, benignissime Jesu, auri tui radios qui me succendant, & quicquid terrenum in me est comburant & consumant, ut igne inextinguibili charitatis tuæ ardeam, & ætius in me homo totus deficiat.

Utinam me rapiat ignita vis amoris tui, quæ me transformet in te, & in te absorbeat, & me tecum unum efficiat!

PRÆPARTIO AD MISSAM.

*Pro opportunitate Sacerdotis
facienda.*

*Ad Ecclesiam ingressam ante Altare genu-
flexus, dixit.*

INtroibo in domum tuam in holocaustis; reddam tibi vota mea, quæ distinxerunt labia mea.

NE reminiscaris Domine delicta nostra, vel parentum nostrorum neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Quæ Antiphonæ in duplicibus tantum duplicantur, & tempore Paschali additur in fine, Alleluja.

Deinde dicuntur sequentes Psalmi.

Psalmus 82.

QUAE dilectio tabernacula tua Domine in terra! concupiscit & defixit anima mea in atria Domini.

Cor meum & caro mea: * exultant in Deum vivum.

Quoniam passus invenit sibi domum: * & circumspexit ubi poneret pulli suos.

Altaria tua Domine virtutum : * rex
meus & Dominus meus.

Beati qui habitant in domo tua Domine
tua Domine : * in sæcula sæculorum
laudabunt te.

Beatus vir cuius est auxilium abs te : *
ascensiones in corde suo disposuit in val-
le lacrymarum , in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legisla-
tor , ibunt de virtute in virtutem : *
videbitur deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi orationem
meam : * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice Deus : * &
respice in faciem Christi tui.

Quia mentes tuas una in atriis tuis : *
super millia.

Eligi abjectus esse in Domo Dei mei : *
magis quam habitare in tabernaculis pec-
catorum.

Quia misericordiam & veritatem dili-
git Deus : * gratiam & gloriam dabit
Dominus.

Non privabit bonis eos qui ambulant
in innocentia : * Domine virtutum , bea-
tus homo qui speravit in te.

Gloria Patri , &c.

Sicut erat , &c.

Psalmus 86.

Benedixisti Domine terram tuam : *
Remissionem captivitatem Jacob
Remissionem iniquitatem plebis

operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam : * aver-
ti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos Deus salutaris noster : *
& averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irasceris nobis : *
aut extends iram tuam à generatione
generationem?

Deus tu conversus vivificabis : * & plebs
tua lætabitur in te.

Ostende nobis Domine misericordiam
tuam : * & salutar tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Domi-
nus Deus : * quoniam loquetur pacem
in plebem suam.

Et super sanctos suos : * & in eos qui
convertuntur ad cor.

Veruntamen propè timentes eum sa-
lutare ipsius : * ut inhabitet gloria in
terra nostra.

Misericordia & veritas obviaverunt
sibi : * iustitia & pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est : * & iusti-
tia de cœlo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignita-
tem : * & terram nostram dabit fructum
suum.

Iustitia ante eum ambulabit : * &
prope in via gressus suos.

Gloria Patri , &c.

Inclina Domine aurem tuam, & exaudi me: * quoniam inops & pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum Deus meus sperantem in te.

Miserere mei Domine quoniam ad te clamavi tota die: * lætifica animam servitui, quoniam ad te Domine animam levavi.

Quoniam tu Domine suavis & mitis: * & multa misericordiae omnibus invocantibus te.

Auribus percipe Domine orationem meam: * & intende vocis deprecationis meae.

In die tribulationis meae clamavi ad te: * quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis Domine: * & non est secundum opera tua.

Omnes Gentes quascunque fecisti, venient, & adorabunt coram te Domine: * & glorificabunt nomen tuum.

Quonia n magis tu, & faciens mirabilia: tu es Deus solus.

Deduc me Domine in virtutem tuam, & ingredere in veritate tua: * lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Converte orationem tuam Domine Deus meus in cor meum: * & glorificet nomen tuum in æternum.

Qua misericordia tua magna est super me : * & eruisti animam meam in inferno infericri.

Deus iniqui insurrexerunt super me , & synagoga potentiam quæsierunt animam meam , & non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu Domine Deus miserator & misericors : * cogens & multæ misericordiz , & verax.

Respice in me , & miserere mei : * da imperium tuum puero tuo , & saluum fac filium ancillæ tuæ.

Fac meum signum in bonum , ut videant qui oderunt me , & confundantur : * quoniam tu Domine adiuuisti me , consolatus es me.

Gloria Patri , &c.

Psalmus 115.

Credidi , propter quod locutus sum : * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu me : * Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino : * pro omnibus quæ retribuit mihi ?

Calicem salutatis accipiam : * & nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus . pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.

Domine , quia ego servus tuus : * ego servus tuus , & filius ancillæ tuæ.

Diripui vincula mea, tibi sacrificabo
hostiam laudis: * & nomen Domini
invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu
omnis populi ejus: * in atriis domus
Domini, in medio tui Jerusalem.

Gloria Patri, &c.

Sicut erat, &c.

Psalmus 120.

DE profundis clamavi ad te Domine:
* Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes: * in
vocem deprecationis meæ.

Si inquiras, observaberis Domine: *
Domine qui sustinebit?

Quia apud te propitiatio est: * & propter
legem tuam sustinui te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: *
speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem:
speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia: *
& copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël: * ex omnibus
iniquitatibus ejus.

Deinde repetitur Antiphona. Ne
remiscaris Domine delicta, vel parentum
nostrorum, neque vindictam sumas de
peccatis nostris.

Sacerdos dicit.

Kyrie eleison

Chiste eleison

Kyrie

Kerie eleison.

Pater noster.

Y. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

Y. Ego dixi, Domine miserere mei.

R. Sana animam meam, quia peccavi tibi.

Y. Convertere Domine aliquantulum.

R. Et deprecare super servos tuos.

Y. Fiat misericordia tua Domine super nos.

R. Quemadmodum speravimus in te.

Y. Sacerdotes tui induant iustitiam.

R. Et sancti tui exultent.

Y. Ab oculis meis munda me Domine.

R. Et ab alienis parce servo tuo.

Y. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Y. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Aures tuæ pietatis, mitissime Deus, inclina precibus nostris, & gratia sancti Spiritus illumina cor nostrum, ut tuis mysteriis dignè ministrare, teque æterna charitate diligere mereamur.

Deus cui omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, & quæ nullum latet secretum: purifica, per infusionem sancti Spiritus cogitationes cordis nostri.

ut te perfecte diligere & dignè laudare mereamur.

U Re igne sancti spiritus renas nos
& cor nostrum, Domine, ut tibi
casto corpore seruiamus, & mundo cor-
de placeamus.

Mentes nostras, quæsumus Domi-
ne Paracleus, qui à te procedit,
illuminet, & perducatur in omnem, sicut
tuus promisit Filius, veritatem.

Adsit nobis quæsumus Domine,
virtus Spiritus sancti, quæ & cor-
da nostra clementer expurget, & ab om-
nibus tucatur adversis.

Deus, qui corda fidelium sancti Spi-
ritus illustratione docuisti: da no-
bis in eodem Spiritu recta sapere, & de
ejus semper consolatione gaudere.

Conscientias nostras quæsumus Do-
mine, visitando purifica: ut veniens
Dominus noster Jesus Christus, Filius
tuus, paratam sibi in nobis inveniat
mansorem. Qui tecum vivit & regnat,
in unitate Spiritus sancti Deus. Per om-
nia sæcula sæculorum.

Oratio.

Oratio dicenda ante Missam.

Deus, qui de indignis dignos facis, & deprecatoribus justos, & de immundis mundos, munda cor & corpus meum ab omni cogitatione & sorde peccati, & fac me dignum atque strenuum sanctis altaribus tuis ministrum; concede propitius, ut in hoc altari, ad quod indignus accedo, hostias acceptabiles atque placabiles offeram pietati tuæ pro peccatis & offensionibus meis, innumerisque, & quotidianis excessibus meis, atque cunctorum simul Christianorum culpis abuendis. Et per eum fiat *in nomine* meum acceptabile, qui se tibi, *in nomine* Patri, pro nobis obtulit sacrificium. Qui tecum vivit & regnat &c.

GRATIARUM ACTIO
post Missam.

Ant. Trium puerorum cantemus hymnum, quem cantabant sancti in camino ignis benedicentes Dominum.

Quæ Antiphona in festis Duplicibus tantum duplicatur.

Canticum trium puerorum. Den. 1.
Benedicite omnia opera Domini Domino: * laudate & sperexaltate eum in sæcula.

Benedicite Angeli Domini Domino : *
 benedicite cœli Domino.

Benedicite aquæ omnes quæ super cœ-
 los sunt Domino : * benedicite omnes
 virtutes Domini Domino.

Benedicite sol & luna Domino : * be-
 nedicite stellæ cœli Domino.

Benedicite omnis imber & ros Domi-
 no : * benedicite omnes spiri tu Dei Do-
 mino.

Benedicite ignis & æstus Domino : *
 benedicite frigus & æstus Domino.

Benedicite rores & pruina Domino : *
 benedicite gelu & frigus Domino.

Benedicite glacies & nives Domino : *
 benedicite noctes & dies Domino.

Benedicite lux & tenebræ Domino : *
 benedicite fulgura & nubes Domino,

Benedicat terra Dominum : * laudet
 & superexaltet eum in sæculum.

Benedicite montes & colles Domino : *
 benedicite universa germinantia in ter-
 ra Domino.

Benedicite fontes Domino : * benedi-
 cite maria & flumina Domino.

Benedicite cete , & omnia quæ mo-
 ventur in aquis, Domino : * benedicite
 omnes volucres cœli Domino.

Benedicite omnes bestia , & pecora
 Domino : * benedicite filii hominum
 Domino.

Benedicat Israël Dominum : * laudet
 & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite sacerdotes Domini Domi-
no * benedicite servi domini domino.

Benedicite spiritus & animæ justorum
domino : * benedicite sancti & humiles
corde domino.

Benedicite Anania , Azaria , Misael
domino : * laudate & superexaltate eum
in sæcula.

Benedicamus Patrem & Filium cum
sancto Spiritu : * laudemus & superexal-
temus in sæcula.

Benedictus es domine in firmamento
coeli : * laudabilis , & gloriosus , & su-
perexaltatus in sæcula.

Psalms. Laudate dominum in san-
ctis. 4.

Deinde repetitur Antiphona. Trium-
puerorum cantemus hymnum quem can-
tabant sancti in camino ignis , benedi-
centes dominum.

Deinde Sacerdos dicit.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Secretò.

R. Pater noster.

R. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Confiteantur tibi domine omnia ope-
ra tua.

R. Et sancti tui benedicant tibi.

V. Exultabunt sancti in gloria.

R. Lætabuntur in exultationibus tuis.

V. Non nobis Domine, non nobis.

R. Sed nomini tuo da gloriam.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

DEus, qui tribus pueris mitigasti flammam ignium; concede propitius, ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum.

Actiones nostras, quæsumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere; ut cuncta nostra oratio à te semper incipiat, & per te coepta finiatur.

DA nobis quæsumus Domine, vitiorum nostrorum flammam extingue-re, que beato Laurentio Martyrii tuo tribuisti tormentorum incendia superare. Per Christum.

Litanies du Saint Sacrement.

K yrie eleison.
 Christe eleison.
 Kyrie eleison.
 Christe aud nos.
 Christe exaudi nos.
 Pater de coelis Deus,
 Fili redemptor mundi Deus,
 Spiritus sancte Deus,
 Sancta Trinitas unus Deus,
 Panis vivus qui de coelo descendisti,
 Deus absconditus & Salvator, miserere nobis.
 Frumentum electorum.
 Vinum germinans Virgines,
 Panis pinguis & delicæ Regum.
 Juge sacrificium,
 Oblatio munda,
 Agnus absque macula,
 Mensa purissima,
 Angelorum esca,
 Manna absconditum,
 Memoria mirabilium Dei,
 Panis supersubstantialis,
 Verbum caro factum,
 Habitans in nobis,
 Hostia sancta,
 Calix benedictionis,
 Mysterium fidei,

Miserere nobis

Præcellsum ac venerabile Sacramen-
tum.

Sacrificium omnium sanctissimum,
Vere propitiatorium pro vivis & de-
functis,

Cœleste antidotum, quo à peccatis
præservamur,

Stupendum suprâ omnia miracu-
lum.

Sacratissima Dominicæ Passionis com-
memoratio Donum transcendens om-
nem plenitudinem,

Memoriale præcipuum divini amo-
ris,

Divinæ affluentia largitatis,

Sacrofanctum, & augustissimum myste-
rium,

Tremendum ac vivificum Sacramen-
tum,

Panis omnipotentia Verbi caro fac-
tus,

Incrumentum sacrificium,

Cibus & conviva,

Dulcissimum convivium cui assistunt

Angelus ministrantes,

Sacramentum pietatis,

Vinculum charitatis,

Offerens & oblatio,

Spiritualis dulcedo in proprio fonte de-
gustata.

Refectio animarum sanctarum.

Viaticum in domo morientium,

Pignus futuræ gloriæ;

Miserere nobis.

Propitius

Propitius esto , Parce nobis domine.
 Propitius esto , Exaudi nos domine.
 Ab indigna corporis & sanguinis
 susceptione , Libera nos domine.
 A concupiscentiæ carnis ,
 A concupiscentiæ oculorum ,
 A superbia vitæ ,
 Ab omni peccandi occasione ,
 Per dederam illud quo hoc Pas-
 cha cum discipulis manducare desi-
 derasti ;
 Per summam humilitatem quâ discipu-
 lorum pedes lavasti ,
 Per ardentissimam charitatem quâ
 hoc divinum Sacramentum institui-
 sti ,
 Per Sanguinem tuum pretiosum , quem
 nobis in altari reliquisti ,
 Per quinque vulnera hujus tui Corporis
 sacratissimi , quæ pro nobis suscepisti ,
 Peccatores , Te rogamus audi nos ,
 Ut nobis fidem , reverentiam , & devotio-
 nem hujus admirabilis Sacramenti au-
 gere & conservare digneris. Te rog.
 Ut per frequentem usum Eucharistiæ per
 veram peccatorum confessionem , nos
 perducere digneris , te rog.
 Ut nos ab omni hæresi , perfidia , ac
 dis cæcitate , liberare digneris. te.
 Ut sanctissimi hujus Sacramenti pretiosos
 & coelestes fructus nobis inverniri dig-
 neris , te rogamus audi nos.
 Ut in hora mortis nostræ hoc coelesti Via-

Libera nos domine.

tico nos confortare & munire digneris,
te rogamus audi nos.

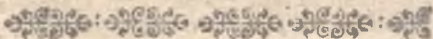
Fili dei, te rogamus audi nos.
Agnus dei, qui tollis peccata mundi, par-
ce nobis domine.

Agnus dei, qui tollis peccata mundi, ex-
audi nos domine.

Agnus dei, qui tollis peccata mundi, mi-
ferere nobis.

Oremus.

DEus qui nobis sub Sacramento mira-
bili, passionis tuæ memoriam reli-
quisti: tribue quæsumus, ita nos Corpo-
ris & Sanguinis tui sacra mysteria venerari,
ut Redemptionis tuæ fructum in nobis
jugiter sentiamus. Qui vivis, &c.

Les Litanies de la Ste. Vierge.

V. *Yrie* eleison.

R. *Christe* eleison.

Kyrie eleison.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Pater d. *coeli* Deus, *Miserere* nobis.

Fili redemptor mundi Deus, *Miserere*

Spiriti sancte Deus, *Miserere* nobis.

Sancta trinitas unus de s. *Miserere* nob.

Sancta Maria, Ora pro nobis.

Sancta dei genitrix,

Sancta Virgo Virginum,

Mater Christi,

Mater divine gratiæ,

Mater purissima,

Mater castissima,

Mater inviolata,

Mater intacta,

Mater amabilis,

Mater admirabilis,

Mater Creatoris,

Mater Salvatoris,

Virgo prudentissima,

Virgo veneranda,

Virgo prædicanda,

Virgo potens,

Virgo clemens,

Virgo fidelis,

Ora pro nobis.

Speculum Justitiæ,

Sedes Sapientiæ,

Causa nostræ lætitiæ,

Vas spirituale,

Vas honorabile,

Vas insignis devotionis,

Rosa mystica,

Turris davidica,

Turris eburnea,

Domus aurea,

Fœderis arca,

Janua cœli,

Stella matutina,

Salus infirmorum;

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Refugium peccatorum ,
 Consolatrix afflictorum , Ora pro nobis.
 Auxilium Christianorum ,
 Regina Angelorum ,
 Regina Patriarcharum
 Regina Prophetarum ,
 Regina Apostolorum
 Regina Martyrum ,
 Regina Confessorum ,
 Regina Virginum ,
 Regina Sanctorum omnium.

Agnus dei , qui tollis peccata mundi ,
 parce nobis domine.

Agnus dei , qui tollis peccata mundi ,
 exaudi nos domine.

Agnus dei , qui tollis peccata mundi
 miserere nobis.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.
 Ora pro nobis Sancta dei genitrix. Ut
 digni efficiamur promissionibus Christi.

Oratio.

CRuciam tuam quesumus domine
 mentibus nostris infunde: ut qui An-
 gelo nuntiante , Christi Filii tui Incarna-
 tionem cognovimus , per Passionem ejus
 & Crucem , ad Resurrectionis gloriam
 perducamur. Per eundem Christum do-
 minum nostri m. Amen.

FINIS